

मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निर्गरानी तथा प्रतिकार्य

Maternal and Perinatal Death Surveillance and Response [MPDSR]

- स्वागतम -

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निर्गरानी तथा प्रतिकार्य Maternal and Perinatal Death Surveillance and Response [MPDSR]

- स्वागत तथा उद्देश्य -

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

विषय शत्र

- स्वागत तथा परिचय
- कार्यक्रमको उद्देश्य
- कार्याशालाको नियम
- कार्यशालाको संक्षिप्त विवरण

कार्यक्रमको उद्देश्य

- ☞ सहभागीहरूले मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्यको परिचय तथा औचित्य बारे विस्तृत रूपमा जानकारी पाउने छन् ।
- ☞ नेपालको मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्यको प्रणाली बारे विस्तृत विवरण र राष्ट्रिय स्वास्थ्य प्रणालीको प्रत्येक तहमा कसरी संचालन गर्ने भन्ने जानकारी प्राप्त गर्नेछन् ।
- ☞ सहभागीहरूले तथाङ्क संकलन गर्ने, विश्लेषण गर्ने, कार्य योजना बनाउने, प्रतिकार्य गर्ने र प्रतिवेदन बनाउने ज्ञान तथा सिप प्राप्त गर्नेछन् ।
- ☞ मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्यको प्रणालीको हरेक अङ्ग बारे सहभागीहरूले ज्ञान तथा सिप प्राप्त गर्नेछन् ।
- ☞ नवजात शिशु तथा आमाको जीवन रक्षा गर्न स्थानिय क्षमता सुदृढीकरण गर्न सक्छन् ।

कार्याशाला नियम

- ☞ कार्याशाला अवधि: दुइ दिन
 - समयमा उपस्थित भइदिनुहोस ।
 - हाजिरी पानामा सही गरीदिनुहोस् ।
- ☞ कृपया मोबाइल फोनको प्रयोग नगरीदिनुहोला । भाइब्रेट वा साइलेन्ट मा राख्नुहोला ।
- ☞ सबै सहभागीहरुको प्रतिक्रिया र प्रश्नहरु उत्तिकै महत्वपूर्ण हुन्छन् । सबैको आदर गर्नुहोस् ।
 - प्रश्न सोध्नुहोस। यो कार्याशाला सहभागितात्मक हो।
 - पालैपालो गरी बोल्नुहोस ।
- ☞ प्रशासनिक वा Help Desk, सन्दर्भ सामग्री, शौचालय र कार्य तालिकाको बारेमा थाहा पाउनुहोस् ।
- ☞ प्रशासनिक फारम भरेर सम्बन्धित व्यक्तिलाई बुझाउनुहोस् ।
- ☞ तालिम पश्चात आफ्नो कार्यक्षेत्र पुगेर कार्ययोजना अनुसार कार्य गर्नुहोस् ।

Outline of the Workshop

Day One: Activity

Registration

Opening Session: Welcome and objectives

Pre-test

Introduction and Rationale of MPDSR

Video show and discussion: Why did Mrs. X die?

Overview of MPDSR process

Definition and key terms

Interview techniques

Overview of MPDSR tools

Outline of the Workshop

Day Two: Activity
Registration
Review of day 1
Discussion and practice of VA questionnaire
Response mechanism
ToT on FCHV package – 5 Sessions
FCHV orientation planning
Post-test
Closing

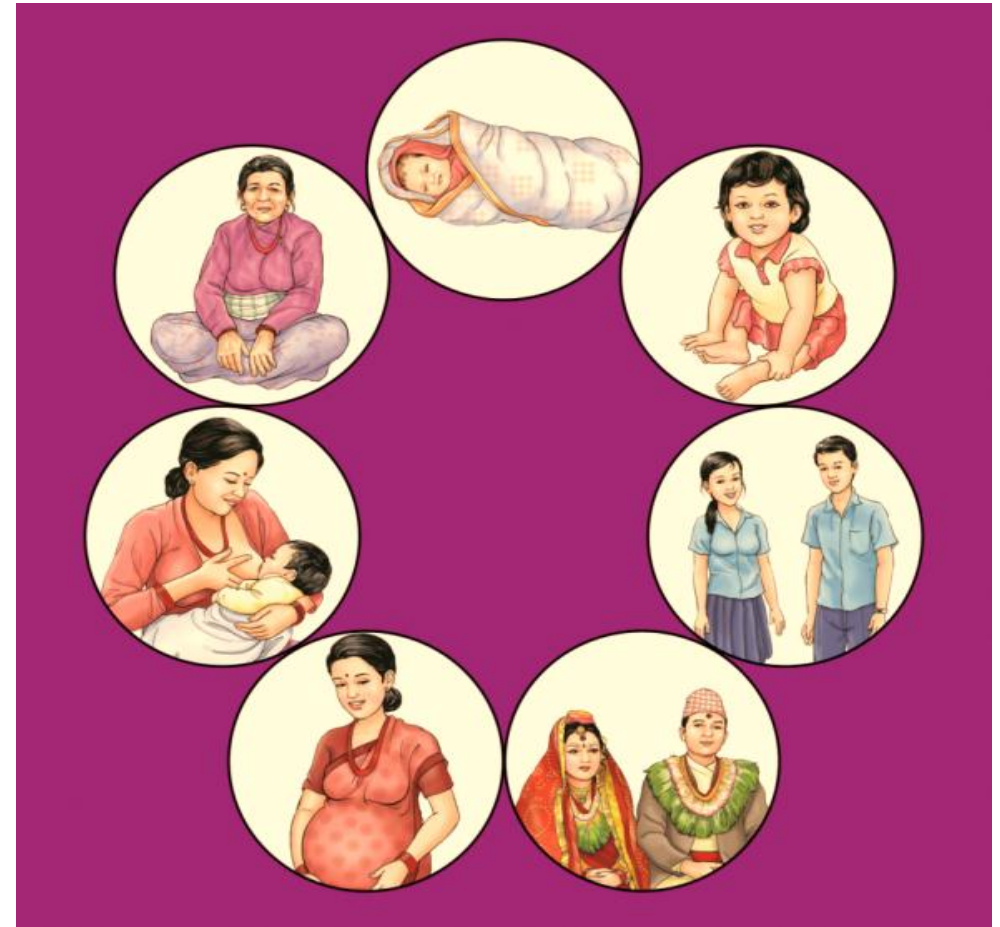
टिप्पणी वा सुझाव ?

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निर्गरानी तथा प्रतिकार्य Maternal & Perinatal Death Surveillance and Response [MPDSR]

- परिचय तथा औचत्य -

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्यको परिचय तथा औचित्य

- ☞ कुनै पनि मुलुकको आर्थिक विकासको अवस्था तथाका महिला तथा बालबालकाको स्वास्थ्य स्थितिले देखाउँछ
- ☞ कुनै महिलाको मृत्युले उनको सन्तान, परिवार र समाजकै स्वास्थ्यमा असर पारेको हुन्छ
- ☞ विश्व स्वास्थ्य संगठनको सन् २०१५ को अनुमान अनुसार संसार भरि प्रत्येक वर्ष ३ लाख जति महिला गर्भ सम्बन्धि जटिलताले मर्ने गर्दछन् जस मध्ये ९९ प्रतिशत कम बिकसित मुलुकका रहेका छन्
- ☞ यो तथ्यांक अनुसार नेपालमा प्रत्येक वर्ष १७०० जति महिला गर्भ सम्बन्धि जटिलताले मर्ने गर्दछन्

MMR: Where does Nepal Stand?

सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धि विविध प्रयास बाट नेपालमा मातृ तथा नव शशु मृत्यु उल्लेखनीय रूपमा घटेको भएपनि तुलनात्मक रूपमा यो अझै उच्च रहेको छ

Sierra Leone	1,360
Central African Republic	882
Chad	856
Nigeria	814
South Sudan	789
Somalia	732
Liberia	725
Burundi	712
Gambia	706
Congo	693
Nepal	258

Austria	4
Belarus	4
Czech Republic	4
Italy	4
Kuwait	4
Sweden	4
Finland	3
Greece	3
Iceland	3
Poland	3

मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्यको परिचय तथा औ चत्य

- सबै मातृ मृत्युको खोज पड्ताल गरि मृत्युको कारण पत्ता लगाइ आगामी दिनमा त्यस्ता मृत्यु हुन नदिन आवश्यक गुणस्तर सुधारका कार्यहरु गर्न सके मातृ मृत्यु थप घटाउन स कन्छ
- समुदाय तथा स्वास्थ्य संस्थामा हुने सबै मातृ तथा पेरिनेटल मृत्युको, पहिचान गर्ने, सु चतिकरण गर्ने, मृत्युका कारणहरु पत्ता लगाउने र थप मृत्यु हुन नदिन सुधारका कार्य गर्न **MPDSR** को सुरुवात गरिएको हो

MPDSR: Answers the Following Questions

- ➡ Who are dying?
- ➡ Where are women dying?
- ➡ When (stage of pregnancy) are women dying?
- ➡ What is the main cause of death?

Who: Very high MMR for over 35 years ...

Age group (Years)	MMR (per 100,000 live births)
<20	297
20 - 24	119
25 - 29	191
30 - 34	323
35+	962
Total	229

Source: Nepal Maternal Mortality Morbidity Study 2008/09

Who: Big variation between ethnic groups ...

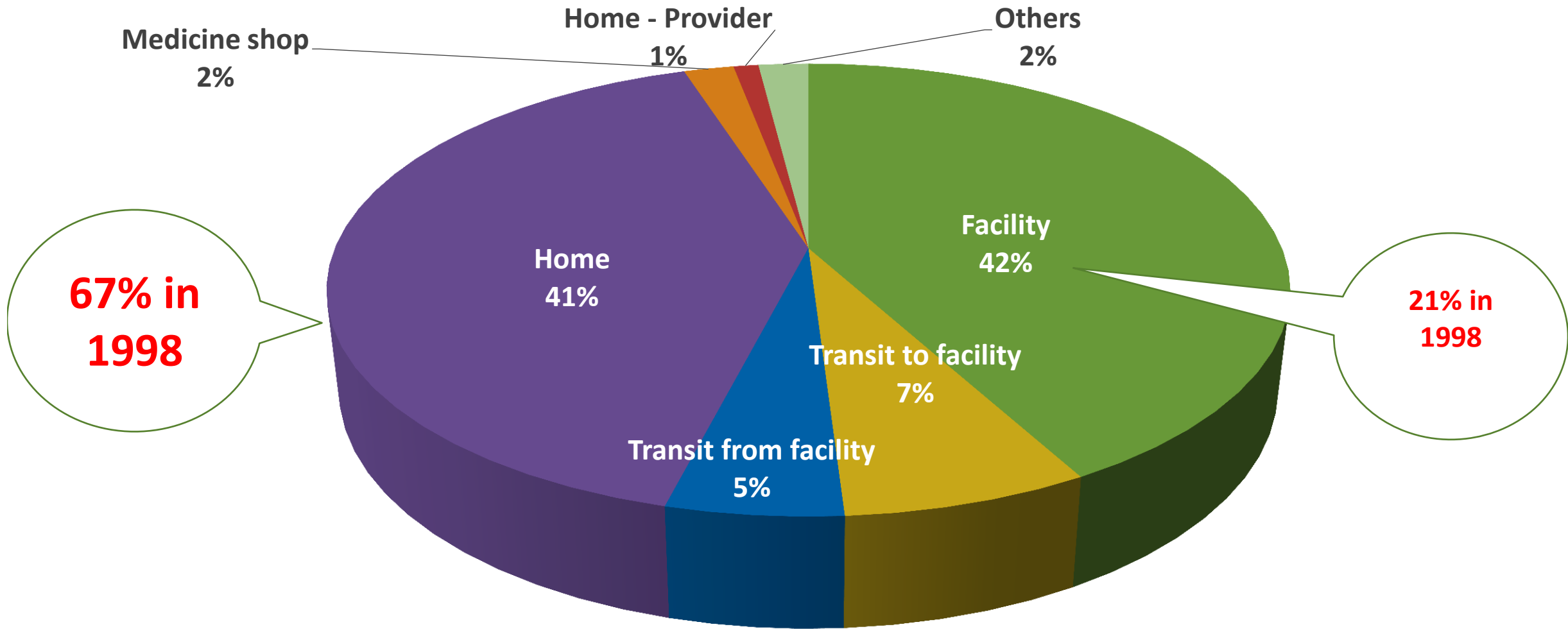

Ethnic groups	MMR
Muslim	318
Tarai / Madhesi / Other Caste	307
Dalits	273
Janjati	207
Brahman / Chhetri	182
Newar	105

Source: Nepal Maternal Mortality Morbidity Study 2008/09

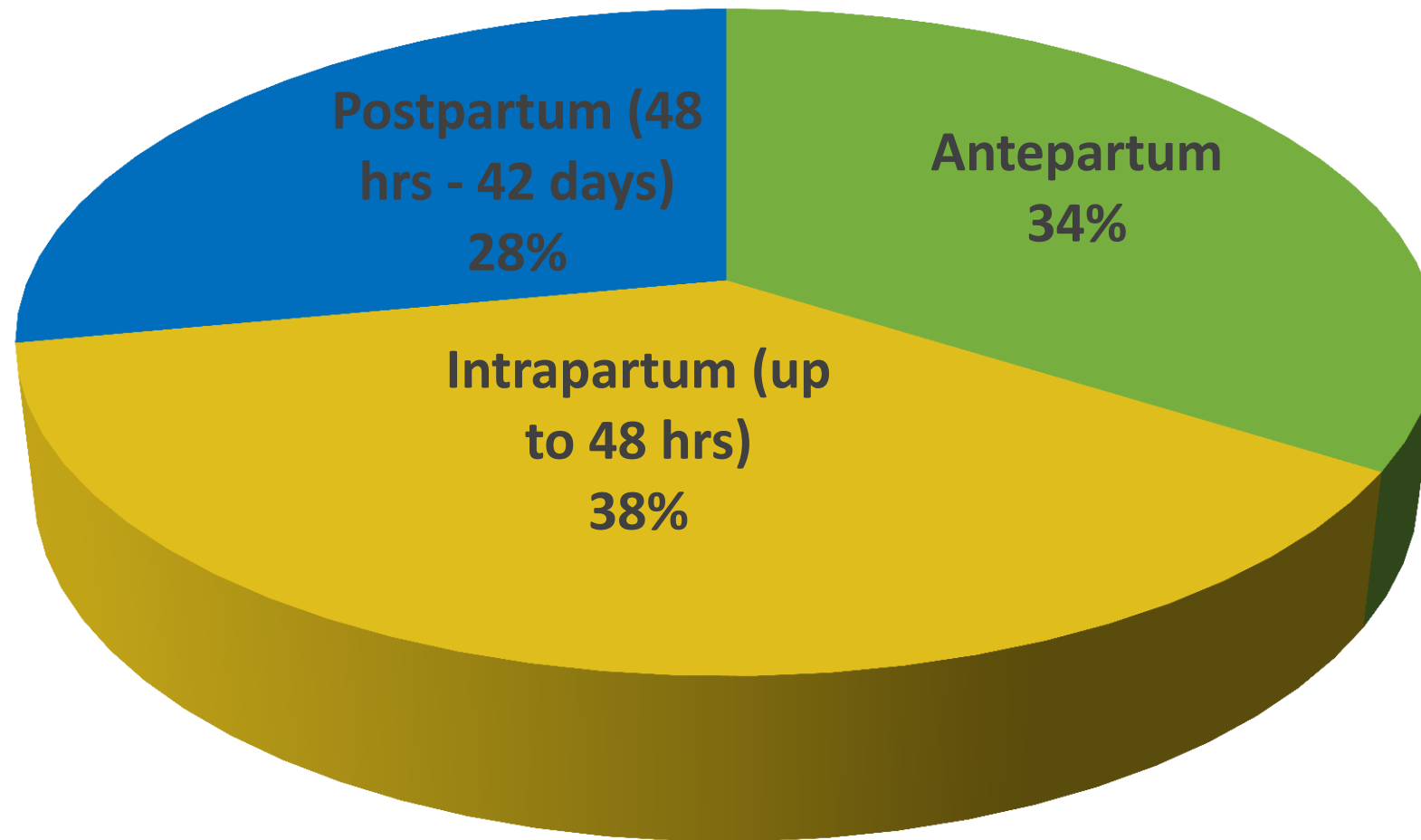
Where? More women making it to facilities...

Source: Nepal Maternal Mortality Morbidity Study 2008/09

When: Death can occur at any stages of pregnancy ...

Source: Nepal Maternal Mortality Morbidity Study 2008/09

Timing of Hospital Maternal Death

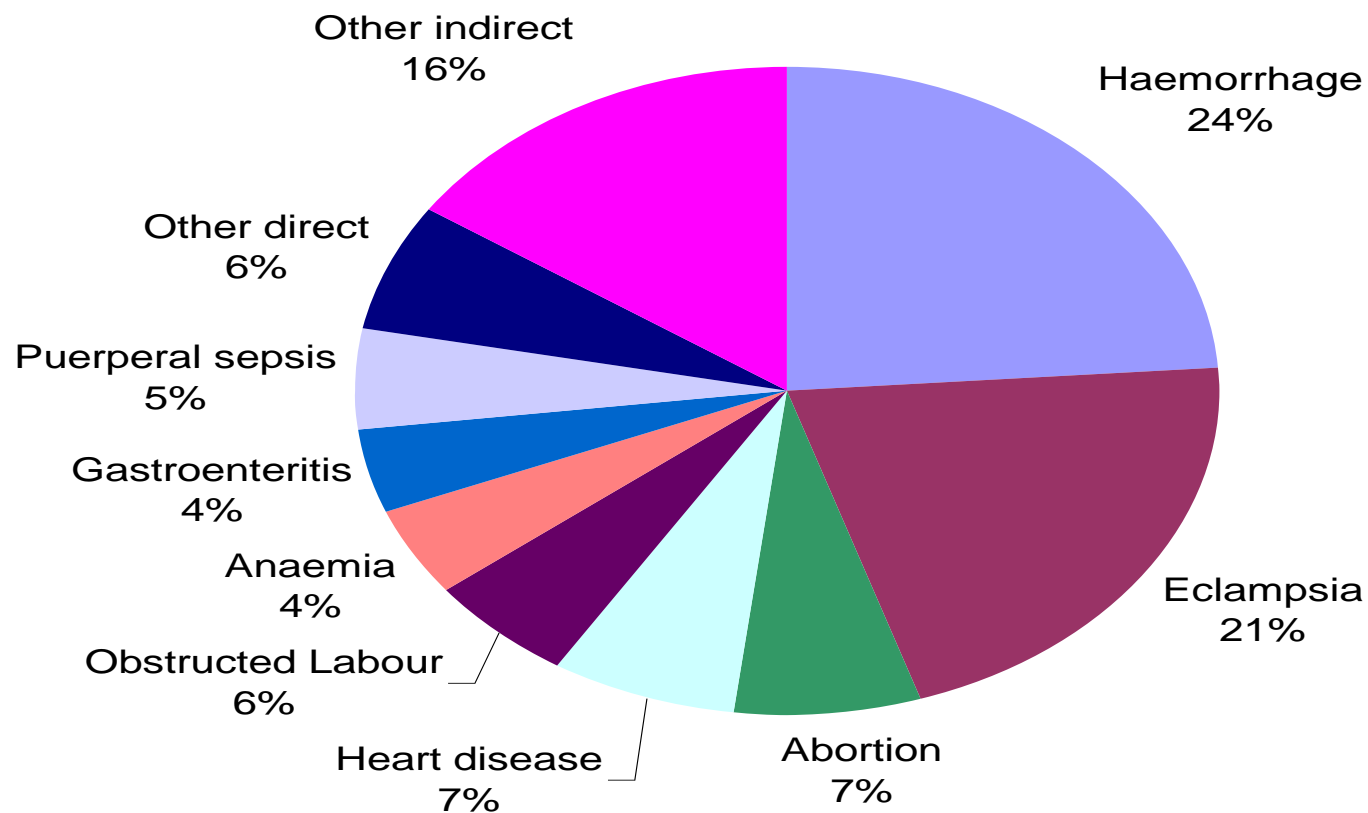
- ➔ Over 80% death were emergency admissions and were in critical state on arrival
- ➔ 18% died within 4 hours of admission

Note: Delay in decision and delay in reaching hospital were important contributory factors

Source: Nepal Maternal Mortality Morbidity Study 2008/09

Why: Haemorrhage & eclampsia are the main maternal causes of death ...

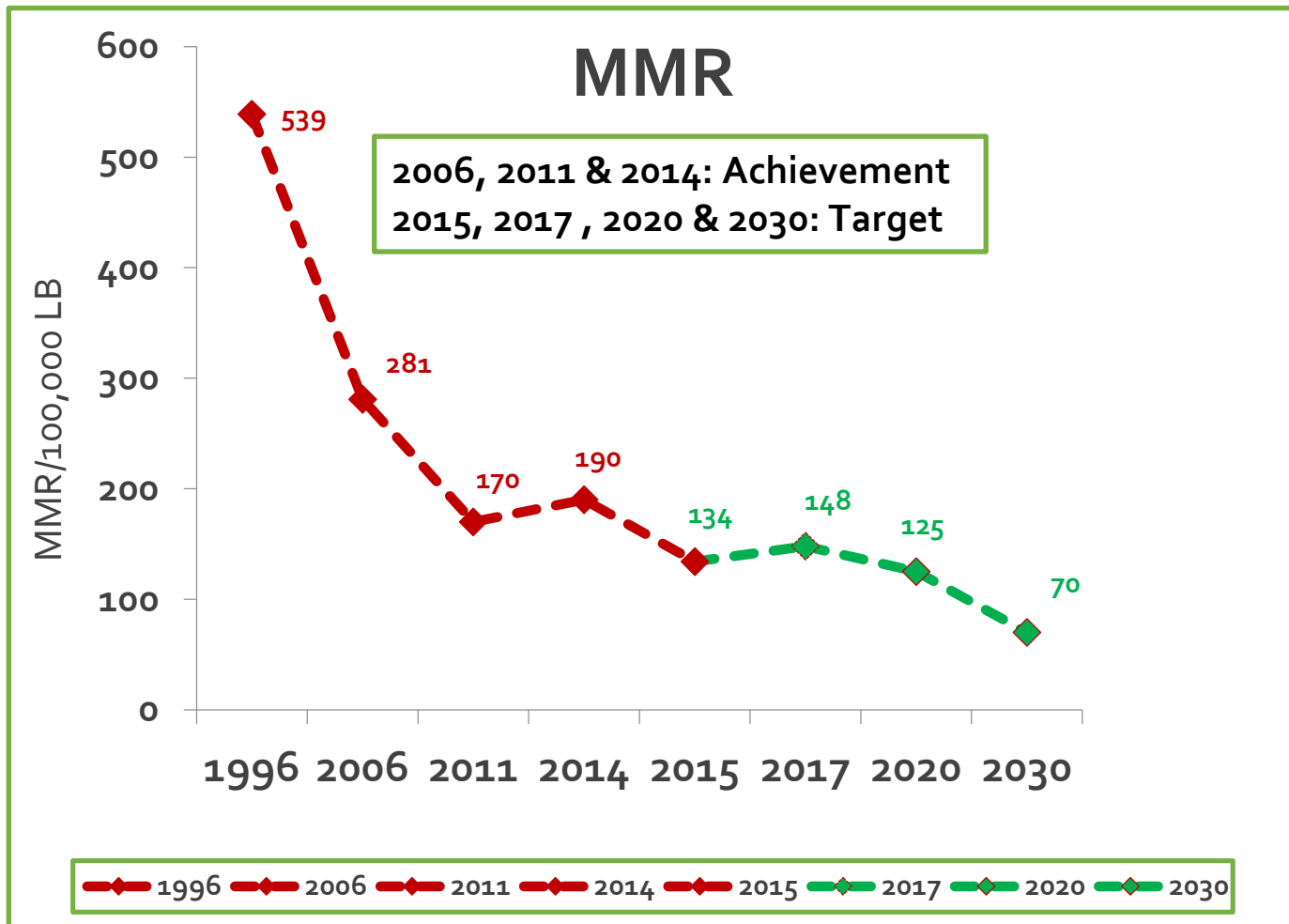

Direct = 69%, Indirect = 31%

Source: Nepal Maternal Mortality Morbidity Study 2008/09

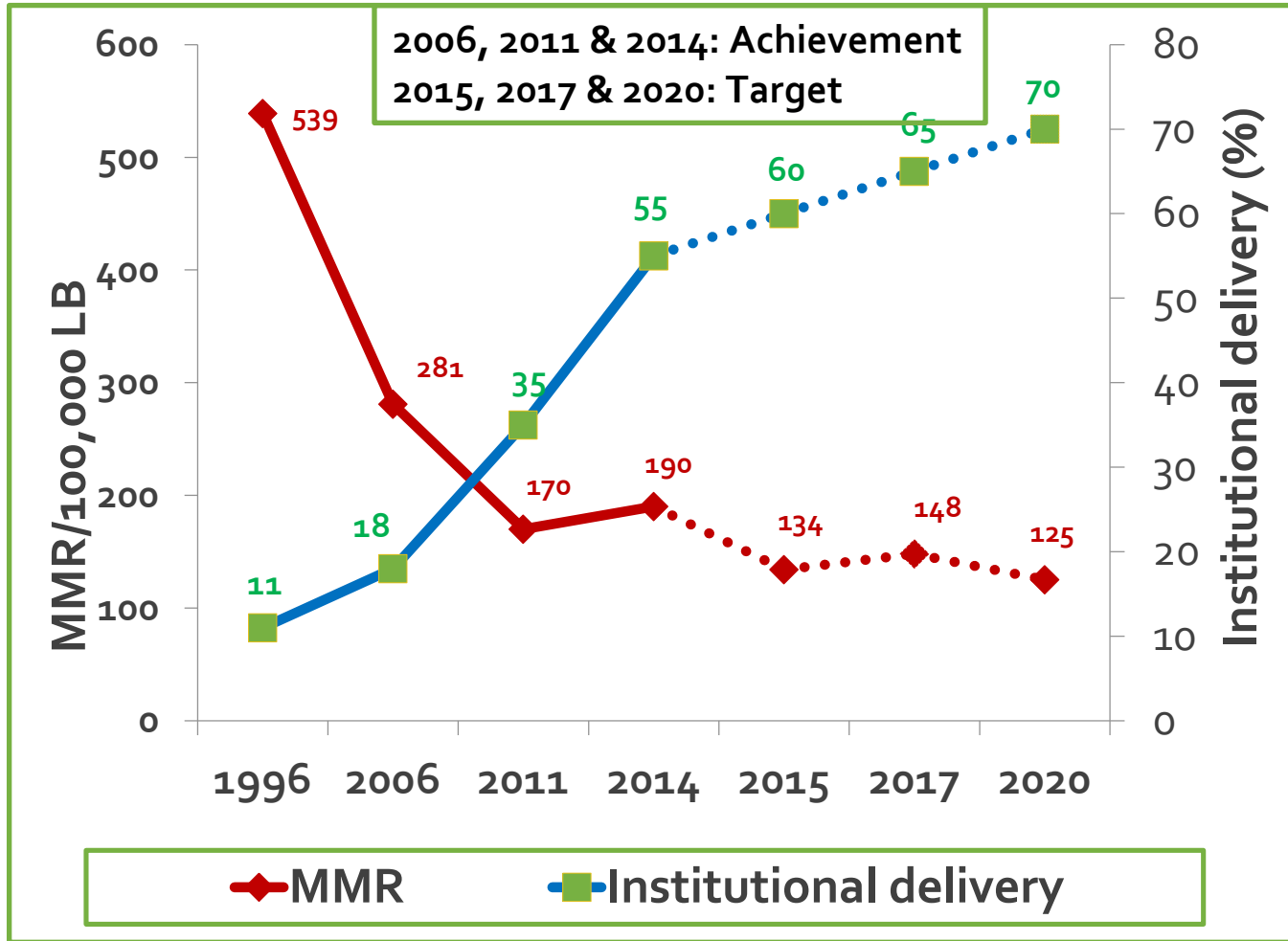
नेपालमा मातृ मृत्युको अवस्था

- नेपालले सन् २०१५ मा मातृ मृत्यु १३४ मा झार्ने लक्ष्य राखेको थियो
- नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र रणनीति (२०१५-२०२०) ले मातृ मृत्यु २०२० मा १२५ मा झार्ने लक्ष्य लएको छ
- दीगो विकास लक्ष्यले सन् २०३० सम्ममा मातृ मृत्यु दर ७० प्रति लाख जीवत जन्म मा झार्ने लक्ष्य लएको छ
- यी लक्ष्यहरु हा सल गर्नु चुनौतिपूर्ण छ
- मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न सके उपरोक्त लक्ष्यहरु हा सल गर्न सम्भव छ

मातृ मृत्यु र स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती

- स्वस्थ संस्थामा प्रसुती गराउने महिलाहरूको वृद्ध संगै मातृ मृत्यु घट्दै गएको देखिन्छ
- स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती गराउने तथा गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्ने सके मातृ मृत्यु अझ घटाउन सम्भव छ

मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु घटाउने प्रतिबद्धता

- नेपालले अन्तरास्ट्रिय समुदायमा मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य (MPDSR) कार्यक्रम संचालन गरि मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु घटाउने प्रतिबद्धता जाहेर गरेको छ
- यसै अनुरूप परिवार स्वस्थ महाशाखाले MPDSR लागु गर्न आवश्यक निर्देशका तथा फारमहरू तयार गरि यसै बर्ष देखि कार्यक्रम संचालन गर्न गैरहेको छ

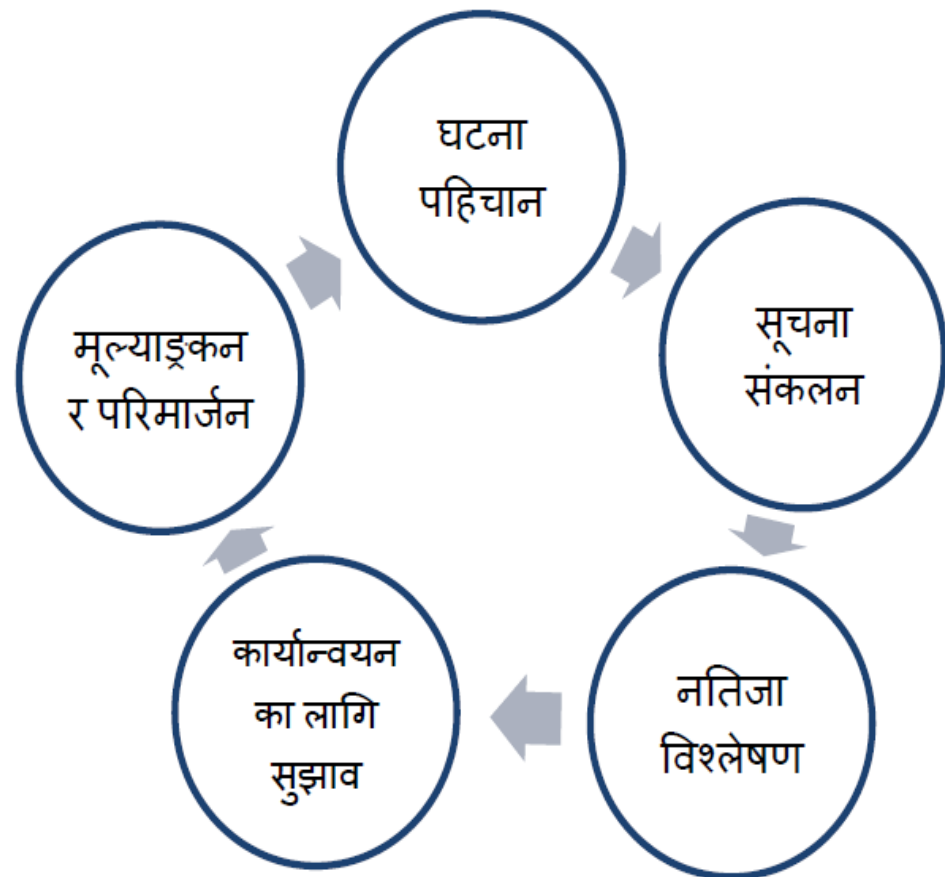

MPDSR: लक्ष्य

हरेक मातृ तथा पेरिनेटल मृत्युलाई पहिचान गरि स मक्षा
गर्दै रोक्न स कने मातृ तथा पेरिनेटल मृत्युलाई निर्मूल
गरि मातृ तथा नवजात शशुको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउने

MPDSR परीचय

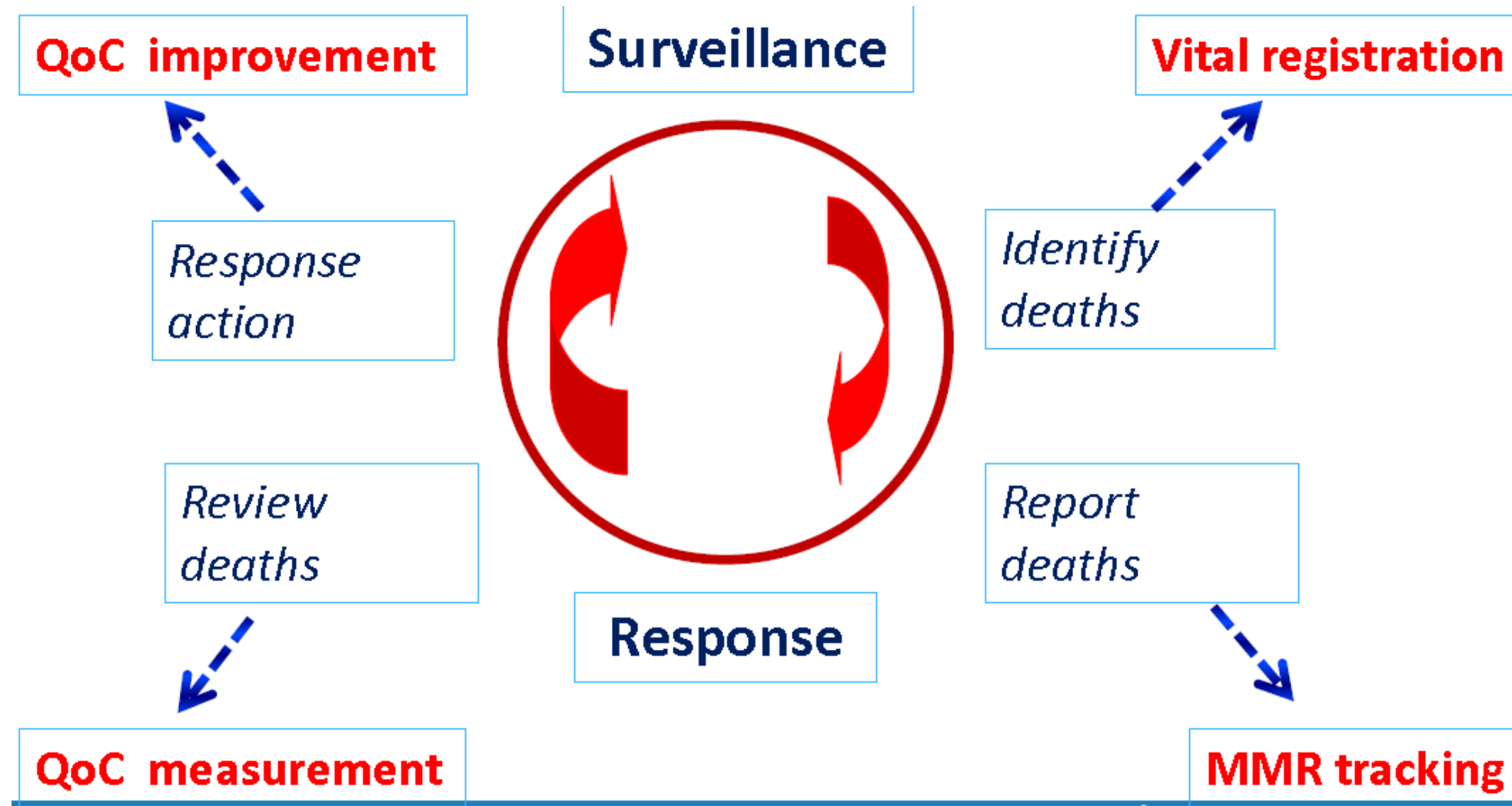
मातृ तथा पेरिनेटल मृत्युको कारण तथा कारक तत्वको बारेमा सही, समयानुकूल, गणस्तरीय तथ्याङ्क उपलब्ध गराउन निरन्तर गरिने प्रक्रिया नै मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी हो

निगरानीबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा उपयुक्त एवं प्रभावकारी योजना निर्माण र कार्यान्वयन गर्नु प्रतिकार्य हो

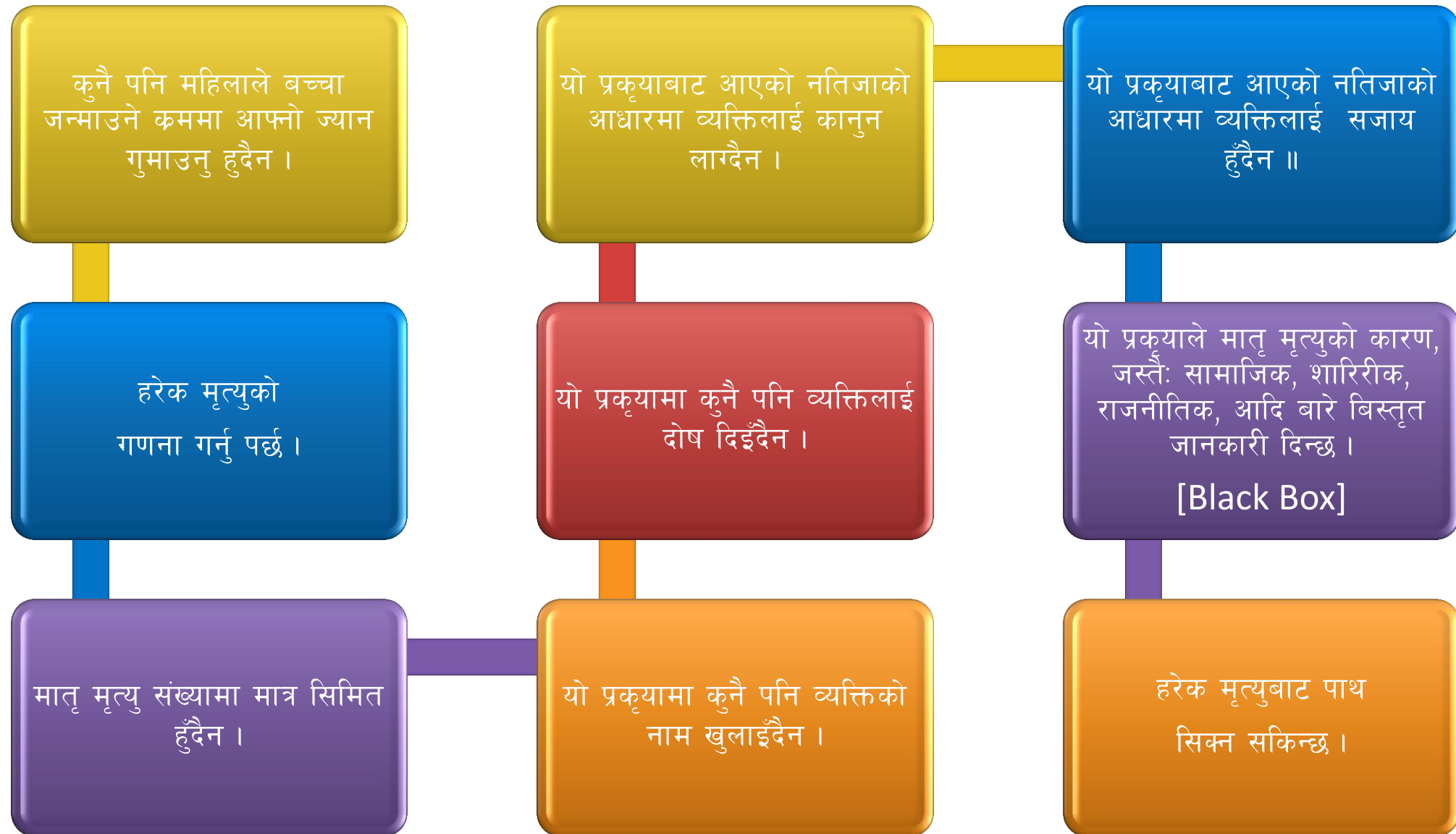
MPDSR Process

MPDSR can improve the quality of health care provided to women and neonates by identifying gaps in health services that contributed to a maternal and perinatal death.

मुख्य सिध्यान्त

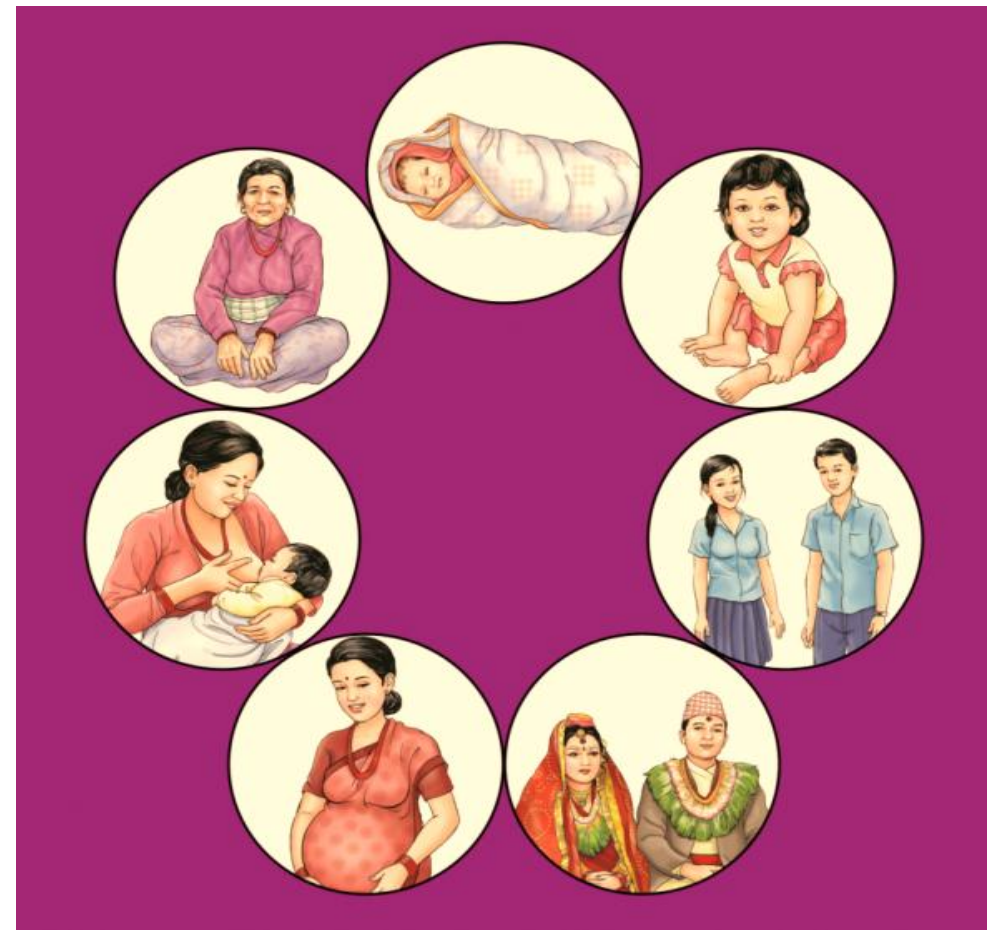
केही सुभावा वा टिप्पणी ?

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मात्री तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य
पूर्व परीक्षा प्रश्नावली

प्रत्यक प्रश्नहरूको सही उत्तरमा गोलो लगाउनुहोस

१. MPDSR भन्नाले के बुझिन्छ? (१० अंक)
 - a. Maternal and perinatal death system and response
 - b. Maternal and perinatal death surveillance and response
 - c. Maternal and perinatal death surveillance and review
 - d. Maternal and perinatal death systematic register
२. मात्री मृत्यु घटाउन □□□□ को कुन पक्ष ले महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्न सक्छ ? (१० अंक)
 - a. मृत्यु को पहिचान
 - b. मृत्यु को पुनरावलोकन
 - c. मृत्यु को घटना बिस्लेषण
 - d. प्रतिकार्य
३. तल दिइएका मृत्युहरू मध्ये कुन मृत्युको सूचना स्थानीय स्वास्थ्य संस्था मा दिनु पर्दछ ? (प्रत्यक सही उत्तर को लागि २ अंक)
 - a. बच्चा जन्माउने क्रम मा १३ बर्षकी महिला को मृत्यु भएमा (ठीक / बेठिक)
 - b. २४ बर्षकी महिला को सुति रहेको अवस्था मा मृत्यु भएमा (ठीक / बेठिक)
 - c. ३ महिना को बच्चा कि आमा जसको उमेर ३६ बर्षको छ र उनको निमुनिया को कारण ले मृत्यु भएमा (ठीक / बेठिक)
 - d. ५६ बर्ष कि महिला जसको मृत्यु सडक दुर्घटना बाट भयो (ठीक / बेठिक)
 - e. २९ बर्ष कि महिला जसको मृत्यु गर्भवती अवस्थामा अत्यधिक रक्तस्रावको कारण ले भयो (ठीक / बेठिक)
४. तल दिइएका मृत्युहरू मध्ये कुन मृत्यु मात्री मृत्यु हुन सक्छ ? (प्रत्यक सही उत्तर को लागि २ अंक)
 - a. ४५ बर्ष कि महिला जसको मृत्यु एक्कासि बेहोस भएर भयो र उनको २ महिना देखि महिनाबारी रोकिएको थियो (ठीक / बेठिक)

- b. एक ३५ दिनको बच्चा कि आमा लाई मृत्यु हुनु अगाडी ३ दिन देखि ज्वोरो आएको थियो (ठीक / बेठिक)
- c. एक १६ बर्ष कि महिला जसले १६ बर्ष को उमेरमा पहिलो पल्ट असुरक्षित योन सम्पर्क गरिन, गर्भवती हुने डरले कुनै औसधि सेवन गरिन र २ दिन पछी उनको मृत्यु भयो (ठीक / बेठिक)
- d. एक ००० पीडित महिलाको मृत्यु निमुनियाको कारण ले भयो तर उनको अन्तिम महिनावारी कहिले भएको थियो भन्ने थाहा थिएन ? (ठीक / बेठिक)
- e. एक २६ बर्ष कि महिला को ४ महिनाको गर्भ खेर गयो, गर्भ खेर गएको १ हसा पछी उनलाई ज्वोरो आयो र उनि ५ हसा सम्म बिरामी परिन र एक दिन सुति रहेको बेलामा उनको मृत्यु भयो (ठीक / बेठिक)
५. मातृ मृत्युको पहिचान, सुचितिकरण तथा तथ्यांक संकलन सम्बन्ध मा तल लेखिएका वाक्यहरु ठीक अथवा बेठिक के हो छुट्टाउनुहोस् (प्रत्येक सही उत्तर को लागि २ अंक)
- a. समुदायमा भएका प्रजनन उमेरका महिला मृत्युको सुचितिकरण गर्ने मूख्य व्यक्ति महिला स्वास्थ्य स्वाम सेविका हुन् (ठीक / बेठिक)
- b. समुदायमा भएका मातृ मृत्युको सूचना महिला स्वास्थ्य स्वाम सेविका मार्फत स्थानीय स्वास्थ्य संस्था मा १ हसा भित्र दिनु पर्दछ (ठीक / बेठिक)
- c. गर्भ सम्बन्धि मृत्यु भएको पहिचान गर्ने मूख्य जिम्मेवारी पब्लिक हेल्थ नर्स को हो (ठीक / बेठिक)
- d. गर्भ सम्बन्धि मृत्यु भएको यकिन भएपछी मृत्यु फएको १३ देखि २१ दिन भित्र भरबल अटप्सी गरि सक्नु पर्दछ (ठीक / बेठिक)
- e. सबै किसिम का मातृ मृत्युहरुमा मृत्यु भएको महिलाको घरै मा गइ भरबल अटप्सी गर्नु पर्दछ (ठीक / बेठिक)
६. जिल्ला स्तरीय ०००००० समिति मा को को सदस्य रहन्छन ? (सबै ठीक उत्तर मा गोलो लगाउनुहोस (प्रत्येक सही उत्तर को लागि १ अंक)
- a. जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय प्रमूख
- b. मृत्यु भएको महिला को श्रीमान
- c. जिल्ला प्रहरी कार्यालय का प्रमूख
- d. जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय का पब्लिक हेल्थ नर्स

- e. जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय का तथ्यांक अधिकृत
 - f. जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय का जनस्वास्थ्य अधिकृत
 - g. सरकारी अथवा नीजी अस्पतालका स्त्री रोग बिशेशज्ञ
 - h. मृत्यु को कारण विश्लेषण गर्ने बिज्ञ
 - i. जिल्लाको प्रजनन स्वास्थ्य समन्वयसमिति का सदस्यहरु
 - j. जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयका सवारी चालक
७. नेपालको ग्रामिण समुदायमा स्वास्थ्य सेवाको उपयोग गर्ने सम्बन्ध मा सामान्यतया पुरुषहरुले निर्णय गर्ने गर्छन त्यसैले यदि श्रीमान वा घरका अन्य पुरुषहरुलाई गर्भवती अवस्थामा जुनसुकै बेला पनि आकस्मिक रुपमा जटिलता हुन सक्छ भन्ने विश्वास भएन भने उपचार मा ढिलाई हुन सक्छ (५ अंक) (ठीक / बेठिक)
८. समुदायमा सबै जना लाई गर्भ तथा सुत्केरी संग सम्बन्धि जटिलता को सही जानकारी भएमा उनीहरुले परिवारका सदस्यहरुलाई उचित सल्लाह दिएर उपचार गर्ने निर्णय गर्न हुने ढिलाई कम गर्न सक्छन (५ अंक) (ठीक / बेठिक)
९. **Third Stage Labour** को गुणस्तरीय ब्यबस्थापन गर्न **Oxytocin** औषधि को आबस्यकता पर्दैन (५ अंक) (ठीक / बेठिक)
१०. **MPDSR** सम्बन्धि तथ्यांक विश्लेषण गर्दा स्वास्थ्य संस्था मा दिएको आकस्मिक सेवा बाहेक प्रेषण प्रणाली को गुणस्तर, भर्ना प्रक्रिया जस्ता बिषयमा छलफल गर्नु पर्दैन (५ अंक) (ठीक / बेठिक)
११. अस्पताल मा भएको मातृ मृत्यु को हक मा मृत्यु भएको महिला को घर मै गई भरबल अटप्सी गरि रहनु पर्दैन (५ अंक) (ठीक / बेठिक)
१२. समुदायमा भएको मातृ मृत्यु को जिल्ला स्तरीय **MPDSR** समिति मा छलफल गरि कार्य योजना तयार गरिसकेपछि स्थानीय तहको **MPDSR** समिति मा छलफल गरी प्रतिकार्यका क्रियाकलाप संचालन गर्नु पर्दछ (५ अंक) (ठीक / बेठिक)
१३. तलका क्रियाकलाप मध्ये कुन कुन क्रियाकलापहरु स्थानीय तहको **MPDSR** पुनरावलोकन समिति प्रतिकार्य को रुपमा संचालन गर्नु पर्दछ
- a. आधारभूत तथा आकस्मिक प्रसुती सेवा तालिम नलिएका स्यस्थ्यकर्मीहरुलाई उक्त तालिमको लागि सिफारिस गर्ने (ठीक / बेठिक)

- b. स्थानीय तहका प्रशानिक निकाय संग समन्वय गरी स्वास्थ्य संस्थामा बिजुली तथा पानि को नियमित आपूर्ति को लागि पहल गर्ने (ठीक / बेठिक)
- c. स्वास्थ्य संस्था मा मातृ मृत्यु भएमा मृत्युको समय मा स्वास्थ्य संस्था इयुटी मा रहेको ढाँडा लाई कारबाही गर्ने (ठीक / बेठिक)
- d. स्वास्थ्य संस्था मा सबै गर्भवती महिला लाई पुग्ने गरि आइरन चक्की उपलब्ध हुने ब्यबस्था गर्ने (ठीक / बेठिक)
- e. स्थानीय स्वास्थ्य संस्था मा आमा कार्यक्रम निर्देशिका, RH प्रोटोकल, Job Aid उपलब्ध गराउने (ठीक / बेठिक)

****समाप्त****

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य

Maternal Death Surveillance and Response [MDSR]

- 3.3 Video Show - Why Did Mrs X Die?

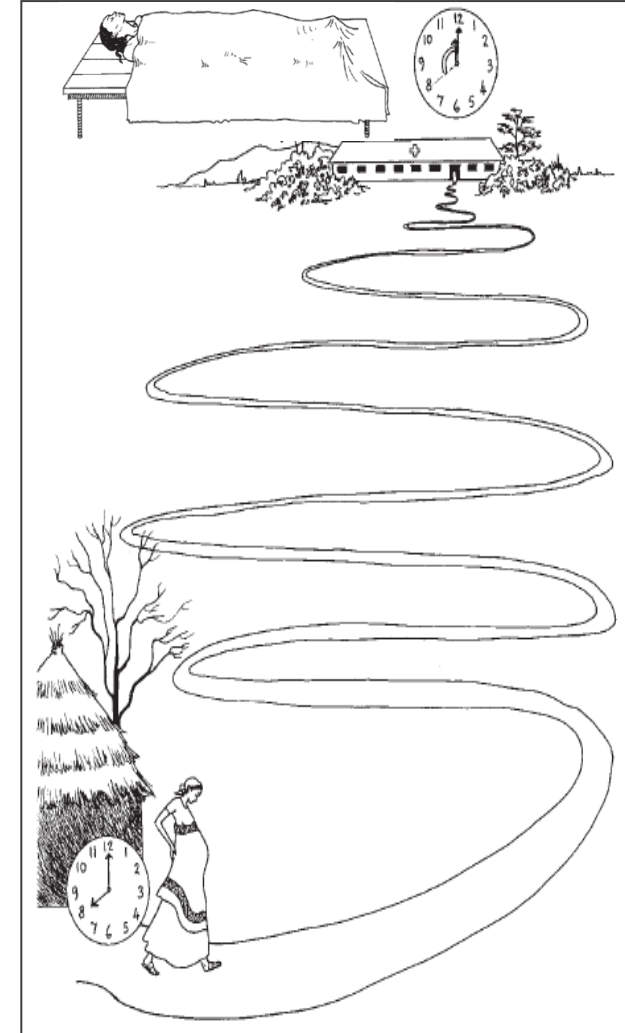

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

The Story

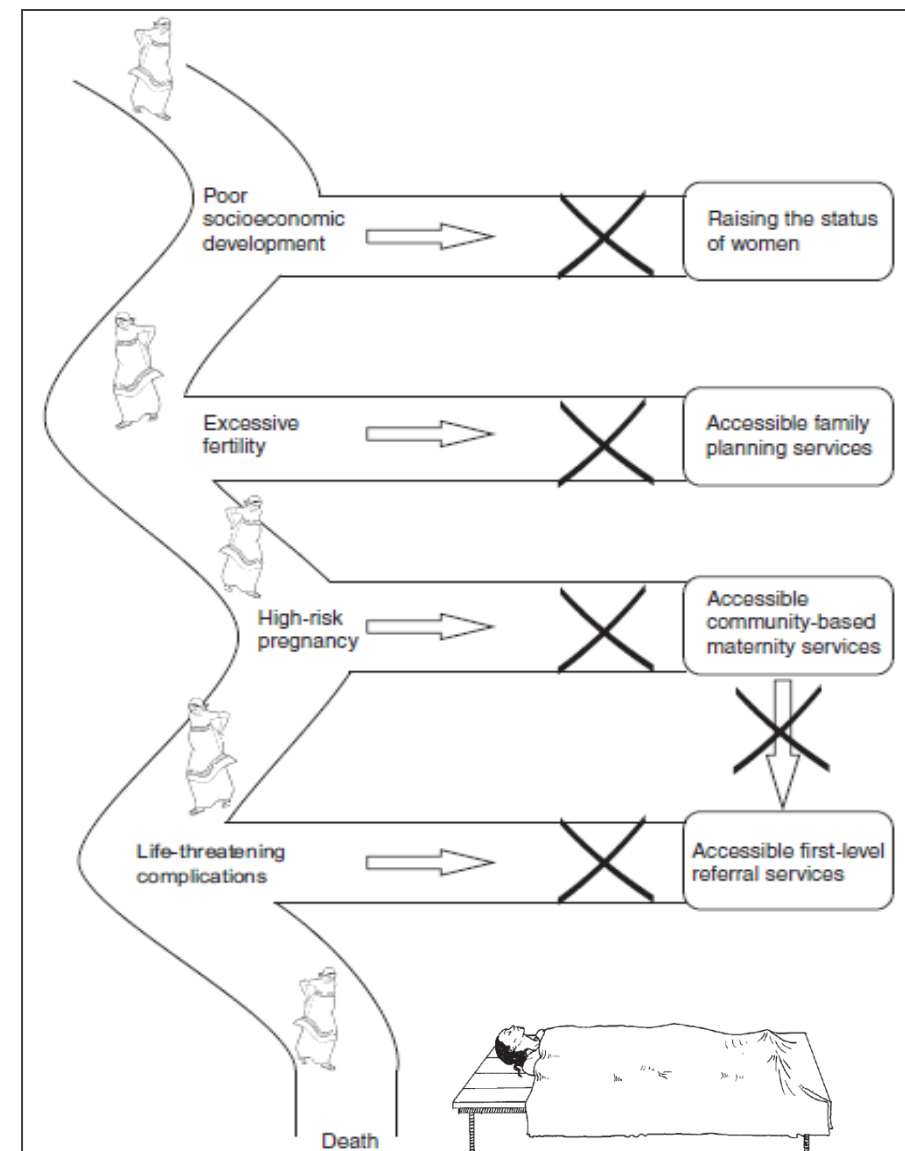
- This is a story of one case of maternal death. For the sake of anonymity, let us call the unfortunate woman, **Mrs X**.
- **Mrs X** died during labor in a hospital. It was a case of antepartum haemorrhage due to placenta praevia.
- The file of **Mrs X** was closed.
- Later the file was re-opened and the causes analyzed.
- The analysis identified the 'avoidable factors' in facility and community.
- An action plan was made and acted upon to prevent similar deaths

Let's See What Led to Mrs X's Death: The Path Way to Her Death

- ➔ Socio – economic status
- ➔ Family status
- ➔ Community health services
- ➔ Access to health facility / services
- ➔ Quality of health services in the facility

Watch the Video

https://www.youtube.com/watch?v=gS7fCvCle1k&ebc=ANyPxKpbsEGR1Et8qf77_graO6GZKLEdbSufo4xbNtIPhLwFQW6HowxYeoDEGfjLyfDsygR9EogcAgr1hPut2wjAlAWd83bL2g

- And discuss ...

Path Way to Death

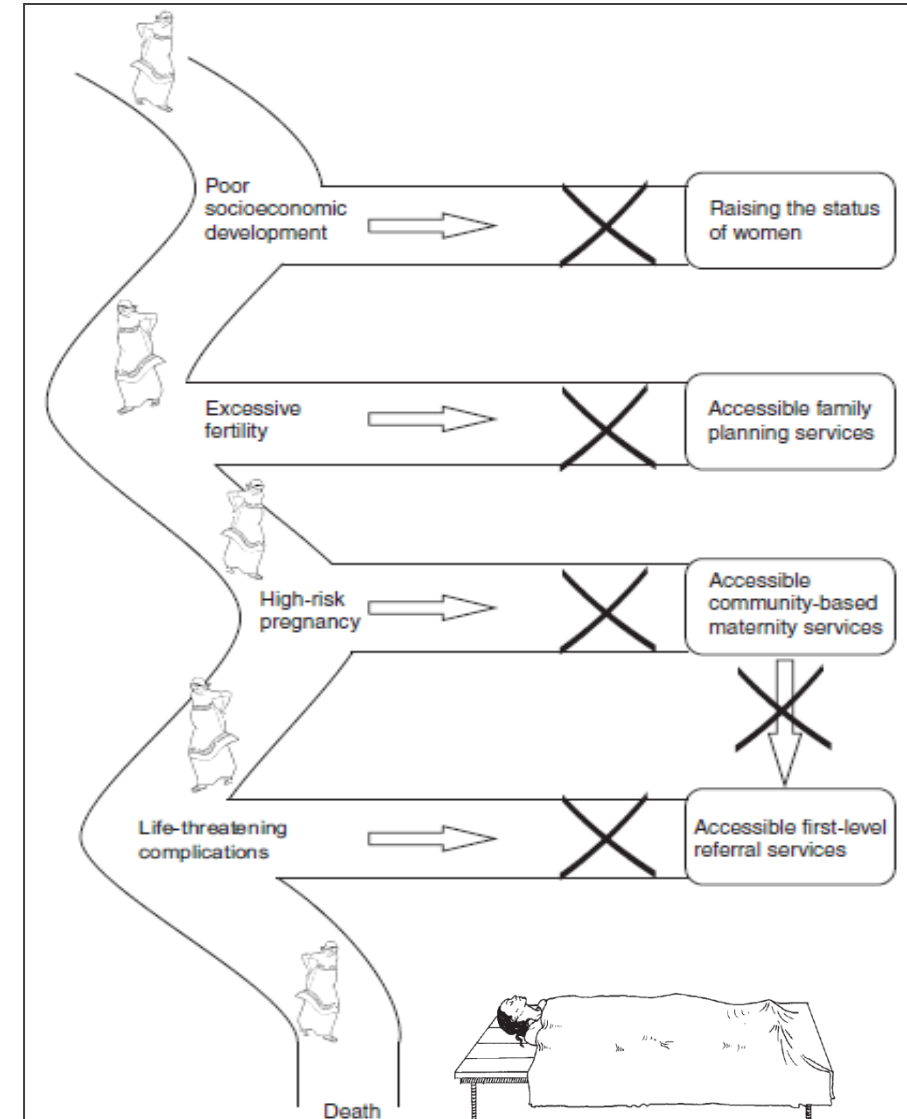
**The cause of death was not just the
'Antepartum Hemorrhage'**

What led to Mrs's X death?

Let's Discuss the Path Way to Her Death

- ➡ Socio – economic status
- ➡ Family status
- ➡ Community health services
- ➡ Access to health facility / services
- ➡ Quality of health services in the facility

Path Way to Death

- 39 years old, a poor housewife, illiterate, mother of five children, three of them are males, and Mrs X did not want another child
- Chronic iron deficiency anaemia caused by malnutrition and parasitic infestations
- Never had access to any family planning information, education or services, and therefore never had the opportunity to use any method of family planning in her life
- Never had access to any sort of prenatal care during her pregnancy
- Delay in deciding to go to facility
- Delay in arranging transport to facility
- Poor quality of care at hospital – inadequate blood and delayed CS

Response Activities

Let's discuss on the
response activities done?

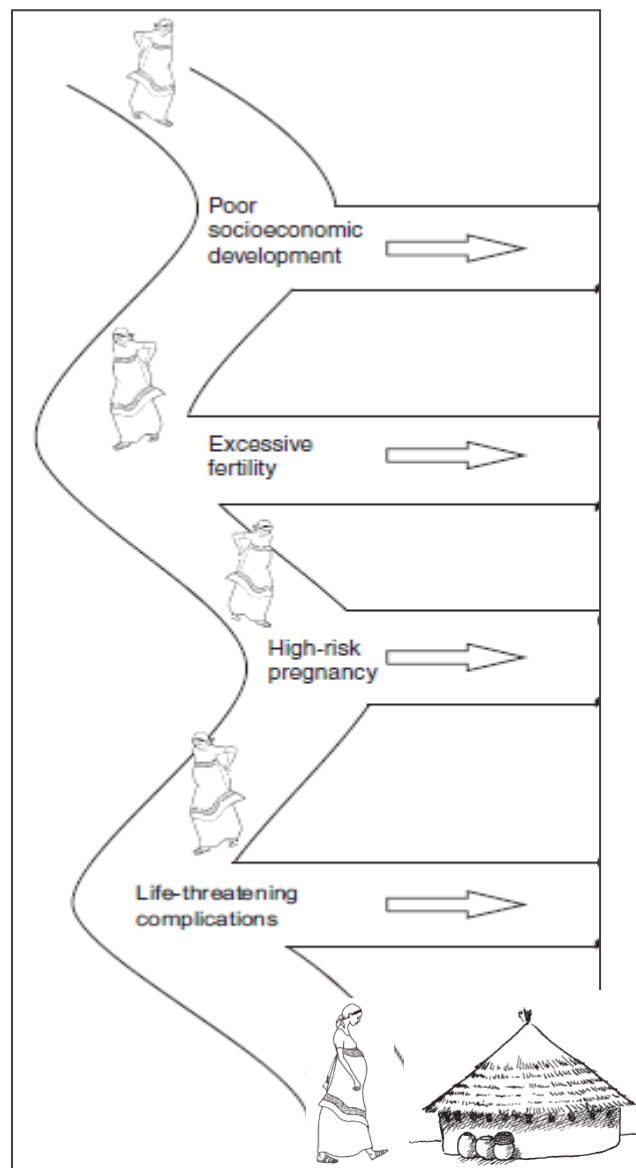
Response to Mrs X's Death

- ➡ Blood bank in the hospital
- ➡ Hospital ready for emergency management
- ➡ Women empowerment activities at the community
- ➡ Community health services – FP, ANC
- ➡ Ambulance management
- ➡ Skilled birth attendants at the community

How Can Mrs Y be Saved?

- Socio – economic status
- Family status
- Community health services
- Access to health facility / services
- Quality of health services in the facility

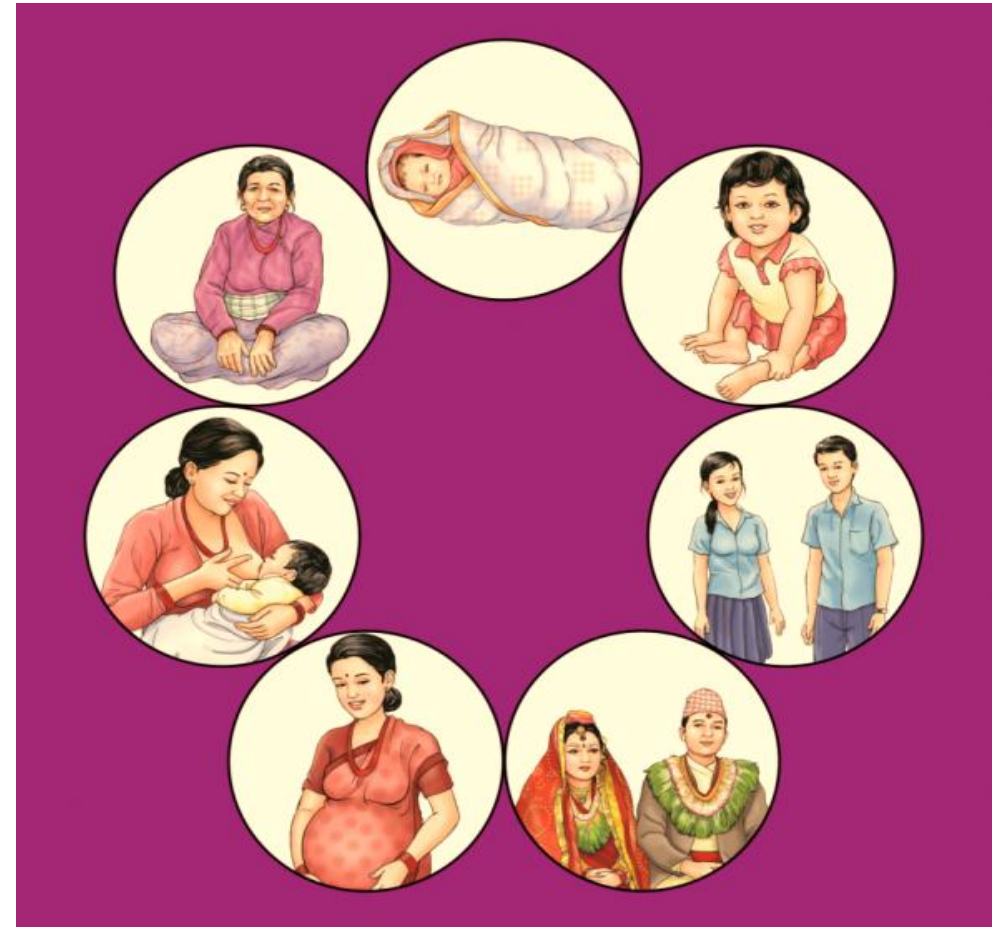
Any comments / feedback
?

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य Maternal Death Surveillance and Response [MDSR]

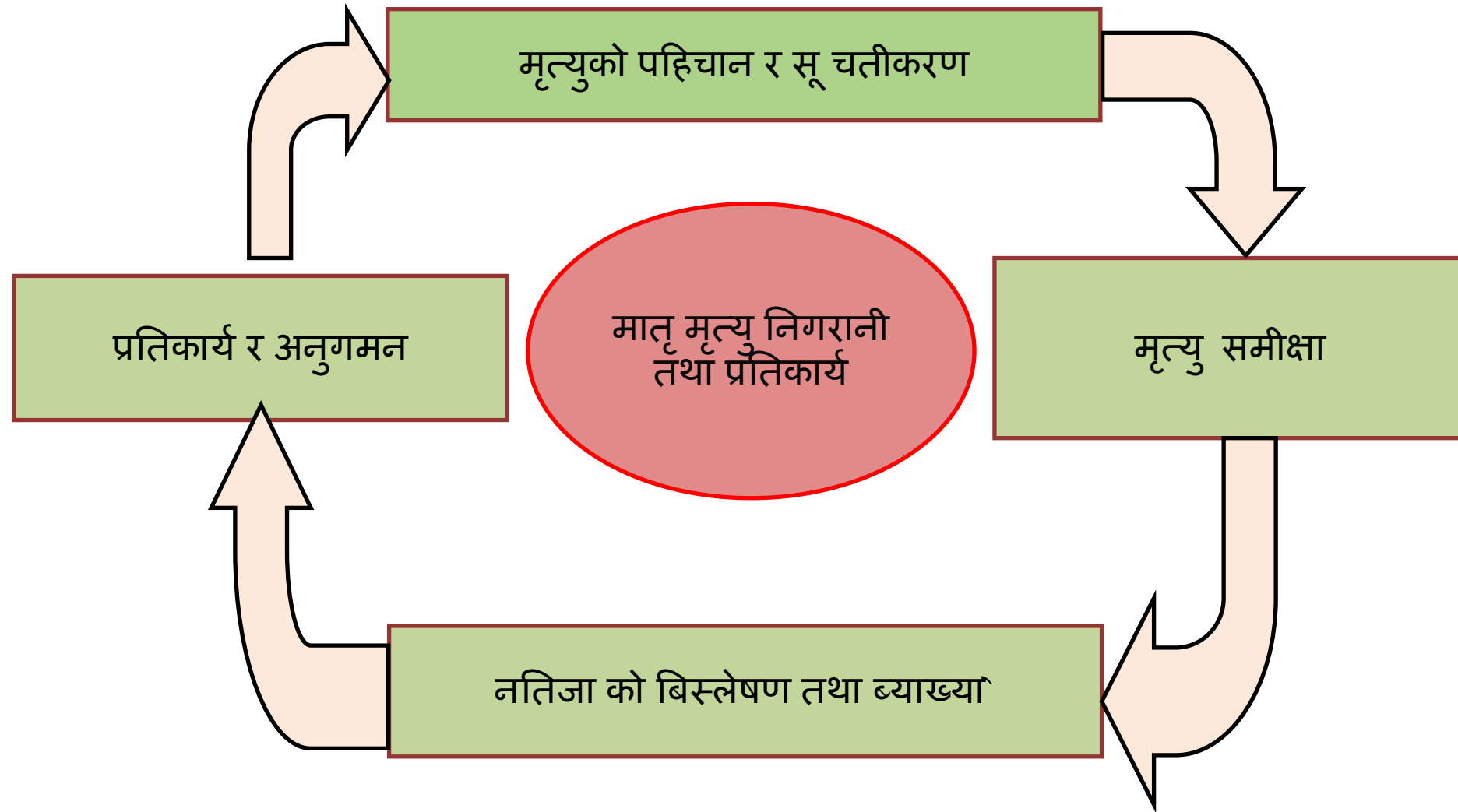
-मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य
कार्यक्रम को संचालन प्र क्रया-

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

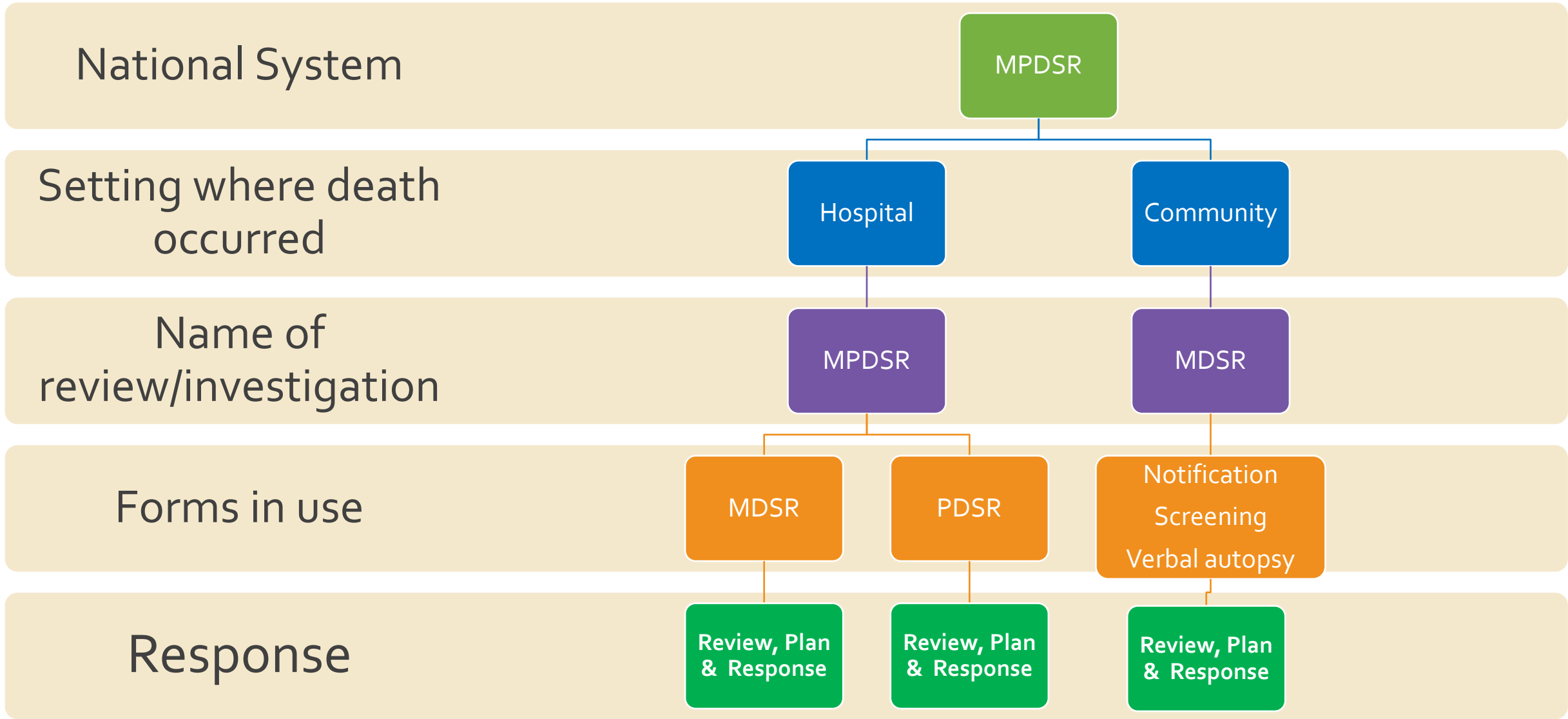

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य कार्यक्रम को संचालन प्रक्रिया

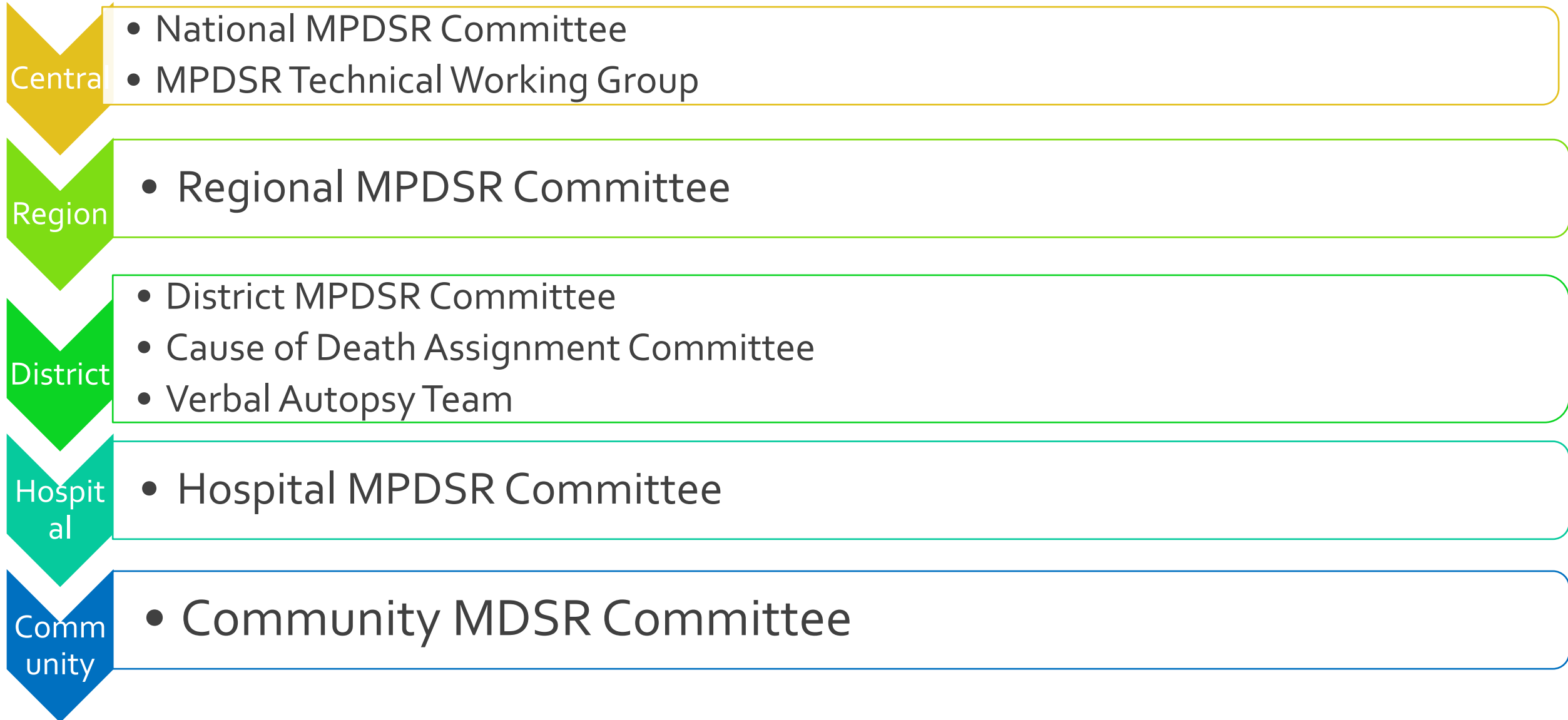

Nepal MPDSR Process

Committees at Different Levels

Community Based MDSR

Death of 12-55 years woman

Identification

Notification

Screening

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य

Verbal Autopsy

Response

Cause assignment

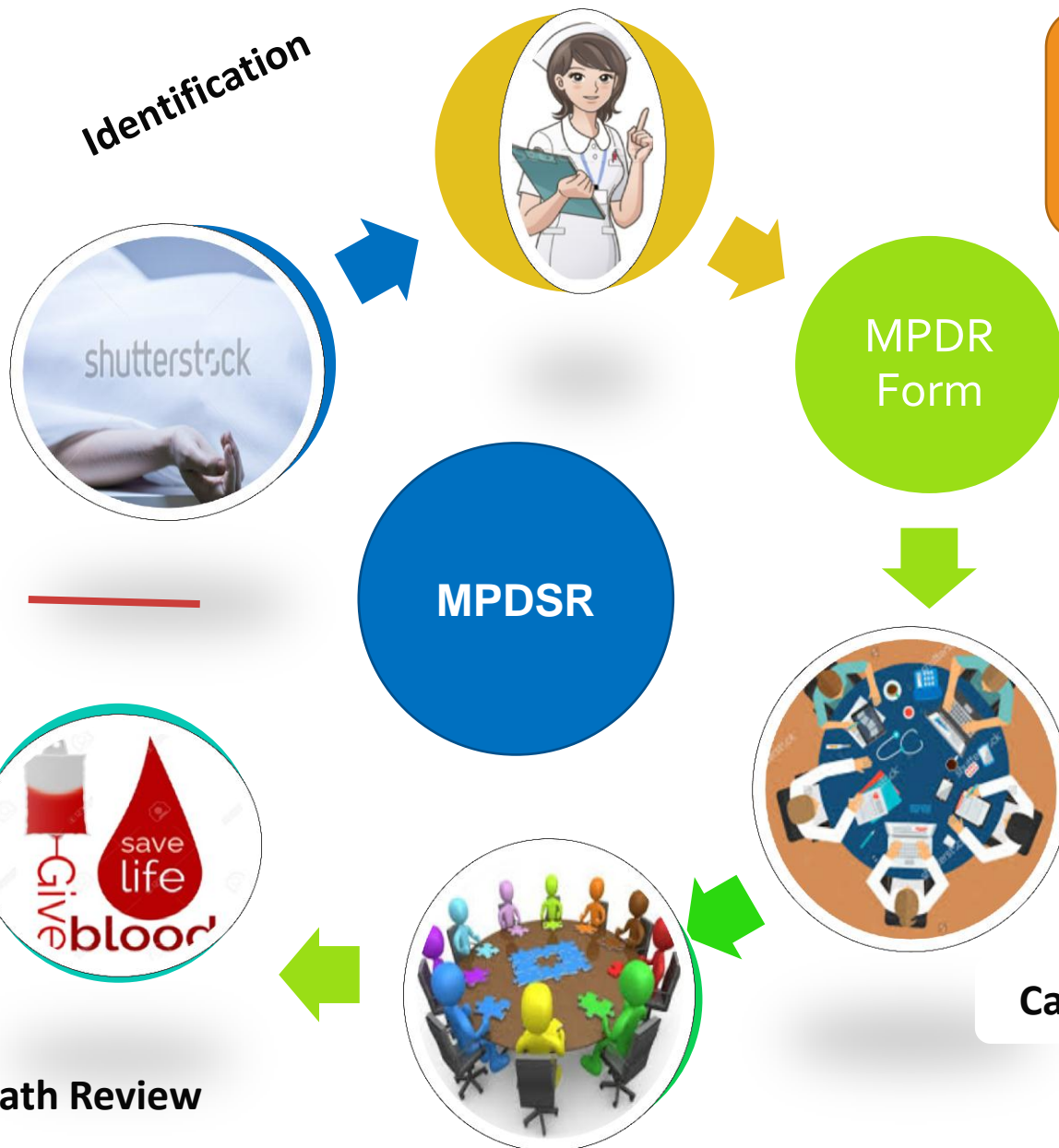

Death Review

Maternal and Perinatal Death

Hospital Based MPDSR

Response

Death Review

Cause assignment

महिला स्वास्थ्य स्वयंम सेविकाको भूमिका

आफ्नो समुदायमा भएको १२-५५ वषका महिलाको मृत्यु पहिचान गर्ने

जानकारी भएको २४ घण्टा भित्र मृतक महिलाको घरभेट गर्ने

सूचना फारम पूर्ण रुपमा भर्ने

स्वास्थ्य सस्थामा रिपोर्ट गर्ने

प्रारम्भिक पहिचान र भरबल अटोपसी लिन मद्दत गर्ने

मातृ मृत्यु हुन नदिन कार्य योजना कार्यन्वयनमा मद्दत गर्ने

महिला स्वास्थ्य स्वयंम सेविकाको भूमिका

मृत्यु

पहिचान गर्ने

सूचना फारम भर्ने

रिपोर्ट गर्ने

Role of an ANM: Screening

Collects the Notification form of death of woman of age 12-55 years

Visits home of the deceased woman

Identifies appropriate respondent

Completes the Screening Form – Identifies pregnancy related death

Reports to health facility

Supports administration of verbal autopsy tool

Supports implementation of action plan to prevent maternal death

Role of VA Team: VA Administration

Collects the Screening form of death of woman of age 12-55 years

Visits home of the deceased woman

Identifies appropriate respondent

Completes the VA Form

Reports to district

Supports the district MPDSR team in reviewing and preparing action plan

Supports implementation of action plan to prevent maternal death

Role of Cause of Death Assignment Team

Reviews the community based VA and facility based MDR and PDR forms

Identifies the avoidable factors

Identifies the final cause of death, contributory factors

Recommends the action points for addressing the avoidable factors

Supports the facility and district MPDSR-C in planning and responding

जिल्ला स्तरीय मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य समितिको संरचना

जिल्ला (जन) स्वास्थ्य प्रमुख	अध्यक्ष
जनस्वास्थ्य अधिकृत	सदस्य
तथ्याङ्क अधिकृत	सदस्य
सरकारी वा निजी अस्पतालको स्त्री रोग तथा प्रसुति विशेषज्ञ	सदस्य*
मृत्युको कारण विश्लेषण सम्बन्धी वृज चिकित्सक	सदस्य*
प्रजनन स्वास्थ्य समन्वय समिति (RHCC) सदस्यहरू	सदस्य*
बिभिन्न निकायहरूबाट आमन्त्रित सदस्यहरू	सदस्य*
पब्लिक हेल्थ नर्स (PHN)	सदस्य सचिव
* समितिको अध्यक्षबाट छनोट हुने	

Role of D-MDSR-C: Review, Plan and Response

Reviews the maternal and perinatal death review forms

Identifies the avoidable factors

Prioritizes the response activities

Prepares an action plan

Implements the action plan in collaboration with stakeholders

Monitors the response

Acts on the findings

स्थानीय स्तरको MDSR स मतीको संरचना

स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन स मतिका अध्यक्ष	अध्यक्ष
स्वास्थ्य संस्थाको अनमी	सदस्य
म.स्वा.स्व.से. प्रतिनि ध	सदस्य*
स्थानीय शक्षक प्रतिनि ध	सदस्य*
समुदाय स्तरीय संस्थाका प्रतिनि ध	सदस्य*
स्वास्थ्य संस्था ईन्चार्ज	सदस्य स चव
* MDSR स मतिको अध्यक्षले मनोनित गर्ने	

समुदाय तहको मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य स मतिको जिम्मेवारी

- a) समुदायमा भएका प्रत्येक १२-५५ वर्षको महिलाको मृत्यु सुचित भएको निश्चित गरी संभावित मातृ मृत्यु भएको भएमा समिक्षा गर्ने।
- b) संभावित मातृ मृत्युको समिक्षा गरी verbal autopsy को व्यवस्था मिलाउने
- c) प्रत्येक मृत्युलाई HMIS प्रतिवेदनमा समावेश गर्ने
- d) समिक्षा बाट प्राप्त सुचनाहरूलाई एकतृत गरी स्वास्थ्य संस्था तथा जिल्लाको MPDSR समितिलाई आवश्यक पृष्ठपोषण दिने
- e) मातृ मृत्यु हुन नदिन आवश्यक सुझावहरू दिने
- f) सुझावहरू कार्यान्वयन गर्न साधन स्रोत परिचालन गर्ने
- g) सुझावहरू कार्यान्वयन भए नभएको बारे निरन्तर Follow up गर्ने
- h) समिक्षाबाट प्राप्त सुझावहरूलाई जिल्ला (जन) स्वास्थ्य कार्यालय समक्ष प्रस्तुत गर्ने
- i) मातृ मृत्युको कारणहरू र रोकथामहरूका उपायहरू बारे समुदायमा जनचेतना फैलाउने।

समुदाय स्तरमा गरिने मातृमृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्यको खाका

म स्वा स्वं से ले १२-५५ वर्षका महिलाको मृत्यु पहिचान तथा सुचित गर्ने (मृत्यु सूचना फारम)

अनमिले गर्भवती सम्बन्धी मृत्युको प्रारम्भिक जाँच गर्ने । (प्रारम्भिक जाँच फारम)

स्वास्थ्य संस्थाले गर्भवती सम्बन्धी मृत्युका बारेमा जि. स्वा. का. लाइ सुचित गर्ने (फोन)

जिल्लाको भरबल अटोपसी समुहले स्वास्थ्य संस्थासंग मिली भरबल अटोपसी गर्ने । (**VA** फारम)

Cause Assignment Team ले भरबल अटोपसी **Review** गरी मृत्युको कारण पत्ता लगाउने । (कारण पत्ता लगाउने)

जिल्लाको भरबल अटोपसी समुहले D-MPDSR-C को लागि संक्षिप्त रिपोर्ट तयार पार्ने (संक्षिप्त रिपोर्ट)

D-MPDSR-C ले **Review** गरी मृत्युका कारक तत्व पहिचान गर्ने (D-MPDSR-C पूर्वअवलोकन)

D-MPDSR-C ले प्रतिकार्यका कृयाकलापहरुको प्राथमिकता तय गर्ने । (प्राथमिकता)

D-MPDSR-C ले कार्य योजना तयार पारी कार्यन्वयन गर्ने । (जिल्लाको कार्य योजना)

स्वास्थ्य संस्थाको MDSR-C ले समुदायस्तरको कार्य योजना कार्यन्वयन गर्ने ।(स्वास्थ्य संस्थाको कार्य योजना)

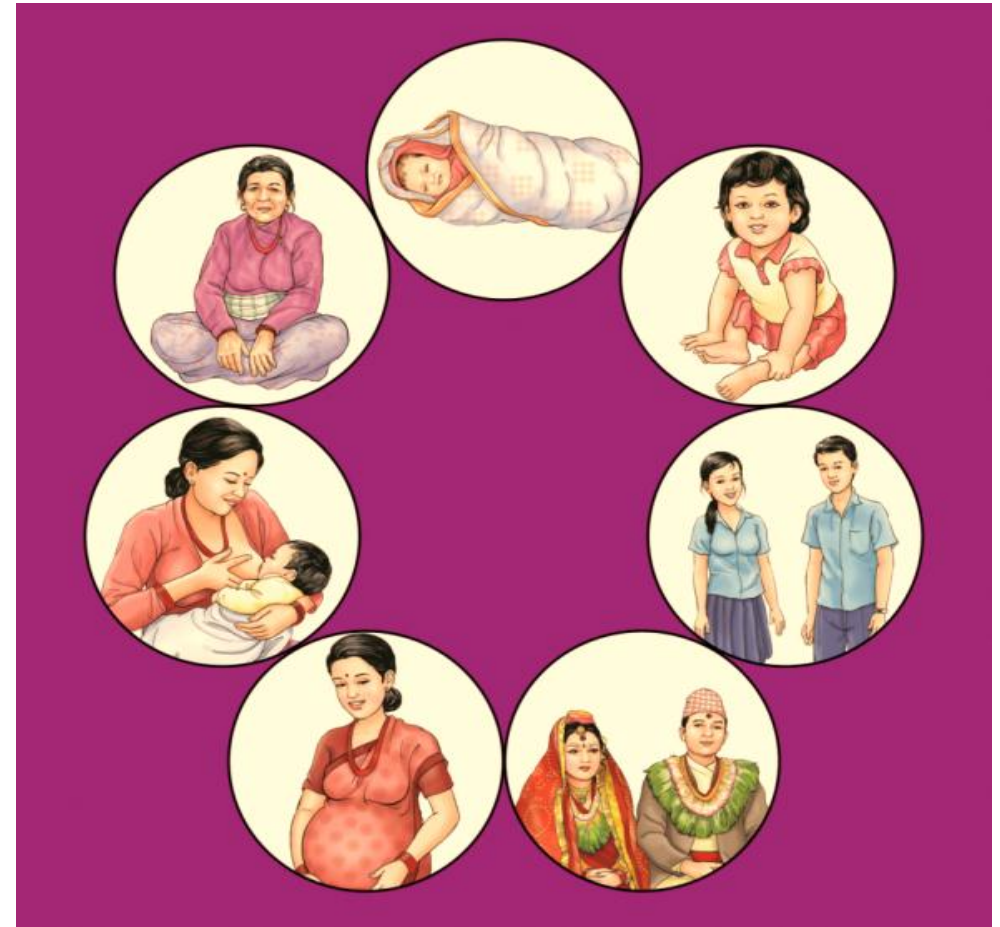
केही सुभाब वा टिप्पणी ?

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य Maternal Death Surveillance and Response [MDSR]

-मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य
कार्यक्रम संग सम्बन्धि मुख्य
शब्दावलीहरु-

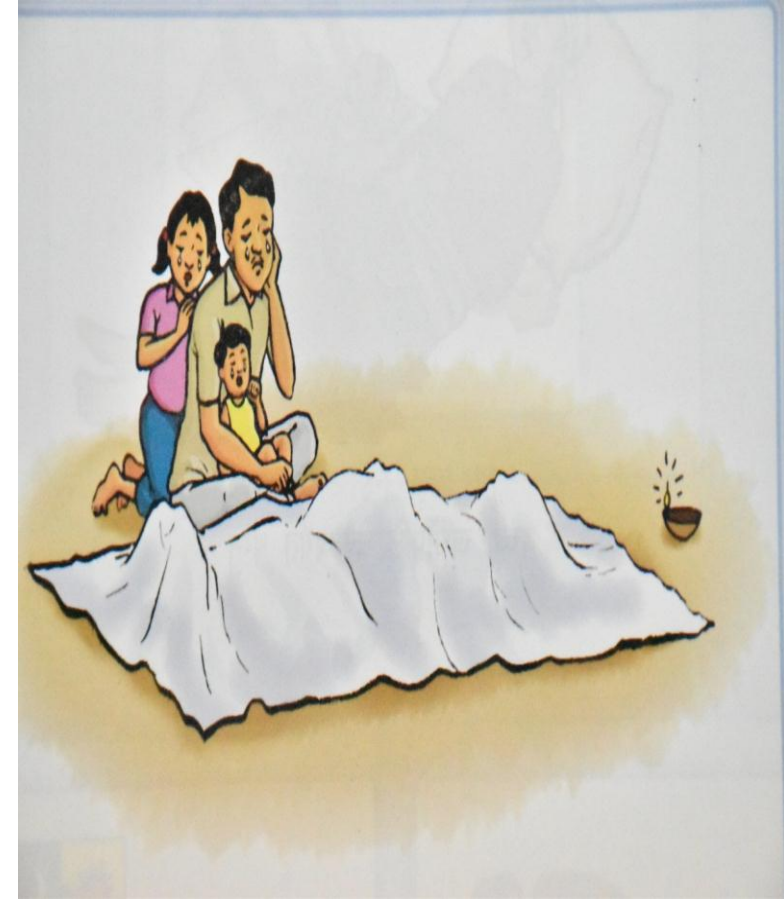
नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु

गर्ववती अवस्था, प्रसूती अवस्था र सुत्केरी भएको वा गर्भपतन गराएको वा गर्भ आफै खेर गएको ४२ दिन भन्ने गर्भसंग सम्बन्धित कुनै पनि कारणले महिलाको मृत्यु भएमा त्यसलाई मातृ मृत्यु भनिन्छ ।

तर माथ ले खएका अवस्थाहरुमा महिलाको कुनै कारण दुर्घटना परेर जस्तै सडक दुर्घटना वा आत्महत्या गरेर मृत्यु भएको छ भने त्यसलाई मातृ मृत्यु मानिदैन ।

प्रत्यक्ष मातृ मृत्यु (Direct Maternal Death)

गर्भवती, प्रसूती वा सुत्केरी अवस्थामा जटिलता, गलत उपचार, वा सो बाट जटिल अवस्था आएर भएको मातृ मृत्यु

For example, deaths due to obstetric haemorrhage or hypertensive disorders in pregnancy, or those due to complications of anaesthesia or caesarean section.

अप्रत्यक्ष मातृ मृत्यु (Indirect Maternal Death)

पहिले देख भएको रोग वा गर्भवती अवस्थामा उत्पन्न भएको नयाँ रोग, जुन प्रसृतिसंग प्रत्यक्ष रूपमा सम्बन्धित कारणबाट नभई, गर्भवती अवस्थाको शारीरिक प्रभावको कारणले गर्दा मृत्यु भएको अवस्था हो ।

For example, deaths due to aggravation of an existing cardiac or renal disease

गर्भवती सम्बन्धी मातृ मृत्यु (Pregnancy Related Death)

गर्भवती अवस्था, प्रसुति वा सुत्केरी भएको अथवा गर्भ पतन गराएको वा खेर गएको ४२ दिन भित्र महिलाको कुनै पनि कारणबाट मृत्यु भएको अवस्थालाई गर्भवती सम्बन्धी मातृ मृत्यु भनिन्छ।

Examples

Example 1:

A 24 year old woman delivered a large healthy baby at home. Two hours after delivery she was bleeding heavily with a fast pulse and low blood pressure. She died four hours after delivery.

Q1. Is this a maternal death?

Yes

Q2. If yes, can it be classified as Direct / Indirect

Direct (Haemorrhage)

Q3. Should it be reported to MPDSR committee?

Yes

Examples

Example 2:

A 36 year old woman is known to be about 6 months pregnant with her 5th pregnancy. She experiences dizziness and night sweats, shortness of breath and has been coughing blood stained sputum. The Doctor diagnosed tuberculosis and found she was HIV positive. She died at 7 months pregnancy of pneumonia.

Q1. Is this a maternal death?

Yes

Q2. If yes, can it be classified as Direct / Indirect

Indirect (HIV/TB are affected physiologically by pregnancy)

Q3. Should it be reported to MPDSR committee?

Yes, it should be reported

Examples

Example 3:

A 31 year old woman is 38 weeks pregnant with her 4th child. She is on her way to the local town walking along the main road with her children when a bus knocks her down. She is unconscious and dies 4 hours after the accident.

Q1. Is this a maternal death?

No, it is not a maternal death, as the death occurred from **incidental** causes

Q3. Should it be reported to MPDSR committee?

Should be *notified* but **not reported**

मातृ मृत्यु अनुपात

कुनै दिइएको समय अवधमा, प्रति एक लाख जीवत
जन्ममा मातृ मृत्यु भएको संख्यालाई मातृ मृत्यु
अनुपात भनिन्छ ।

MMR Calculation

मातृ मृत्यु भएको संख्या	30
जी वत जन्म	15,000
प्रति एक लाख जी वत जन्मा	? / ? X ?
मातृ मृत्यु अनुपात	?

MMR Calculation

मातृ मृत्यु भएको संख्या	30
जीवत जन्म	15,000
प्रति एक लाख जीवत जन्मा	$30/15,000 \times 100,000$
मातृ मृत्यु अनुपात	200

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य

कुनै पनि महिला गर्भवस्था वा सुत्केरी अवस्थाले गर्दा ज्यान गएको खण्डमा भवष्यमा त्यस कसमको कारण वा अन्य कुनै पनि सुत्केरी महिलाले ज्यान गुमाउनु नपरोस् भनी प्रत्येक मातृ मृत्युलाई निगरानी तथा समक्षा गरी प्रतिकार्य गर्ने नियमत प्रक्रया

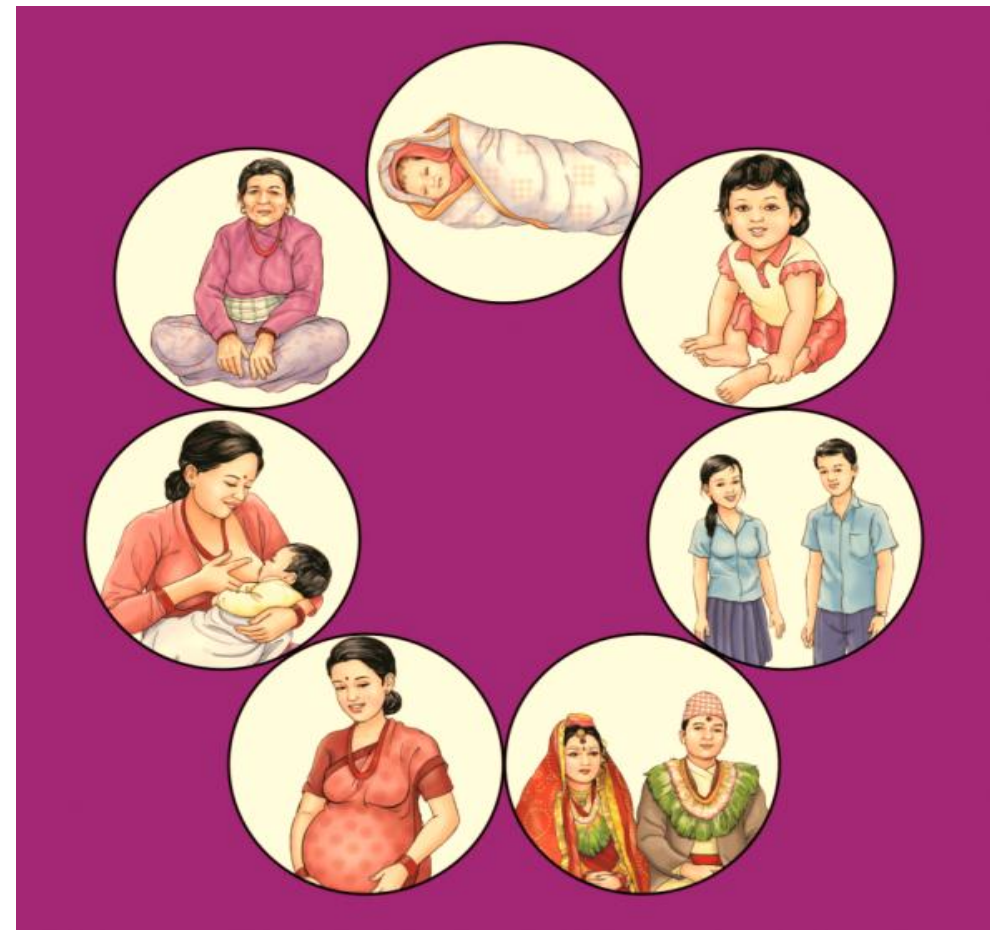
केही सुभाब वा टिप्पणी ?

धन्यवाद

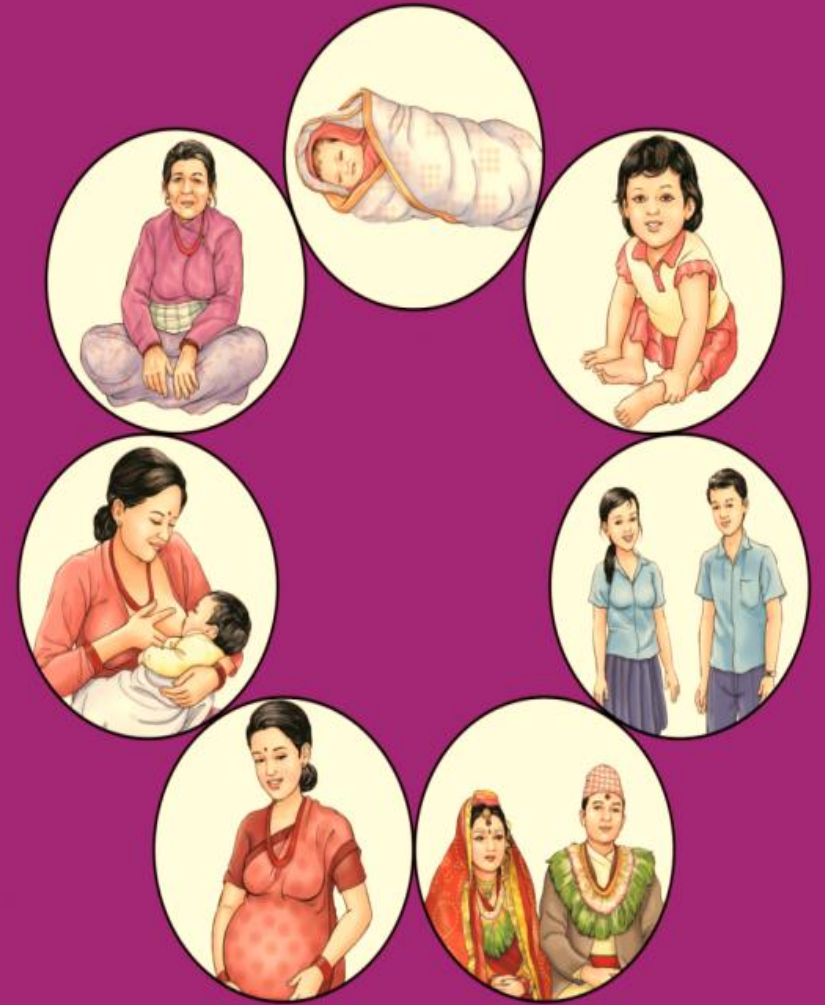
नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य Maternal Death Surveillance and Response [MDSR]

- अन्तर्वाता लने तरिका -

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

सिकाइको उद्देश्य

सहभागीलाई मातृ तथा पेरिनाटल मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्यको अर्न्तवाता लिने तरिकासँग परिचित गराउने ।

अन्तर्वाता लदा प्रश्नकर्ताले ध्यान दिनु पर्ने प्रमुख
बुँदाहरु

अन्तर्वाताको प्रारम्भ र औपचारीकतामा ध्यान दिनुहोस्

समय लिने, समयमा पुग्ने

व्यस्त समय, खाना खाने, र सुत्ने समयमा नजाने

अभिवादन गर्ने, स्पष्ट रुपमा आफ्नो परिचय दिदै अन्तर्वाताको उद्देश्य बारे जानकारी दिने

- उत्तरदातासङ्ग घनिष्ठ सम्बन्ध राख्नुहोस्
- उत्तरदाताको अनुकूल समयमा अन्तर्वाता लनुहोस्
- गोपनीयता बारे उत्तरदातालाई आश्वस्त बनाउनुहोस्
- आफूलाई सधैँ निष्पक्ष राख्नुहोस्
- उत्तरदातालाई सम्मान गर्नुहोस्
- उत्तरदाताले सोधेका कुराहरूको प्रष्टसङ्ग जवाफ दिनुहोस्
- प्रश्नहरू स्पष्ट बुझ्ने गरी सोध्नुहोस्

- स्किप अुनसार प्रश्न सोध्नुहोस्
- उत्तरदातालाई प्रश्नको उत्तर संकेत नगर्नुहोस्
- अन्तर्वाता दिन अनिच्छुक र असजिलो मान्नेहरुलाई मनाउनुहोस्
- उत्तरदाताको वारेमा कुनै पूर्व धारणा नराख्नुस्
- अन्तर्वाता सम्पन्न गर्न कहिल्यै हतार नगर्नुहोस्
- अन्तर्वाता समापन गर्नुअघि प्रश्नावली पूर्ण रुपमा भरेको छ/छैन यकीन गर्नुहोस्

Single Response Questions

मातृ मृत्यु छुट्टाउने प्रश्नहरू

	हो	होइन	थाहा छैन
१. के उहाँ (मृतक) मृत्यु हुँदाका वखत गर्भवती हुनु हुन्थ्यो?	१	२	९८
२. के उहाँ (मृतक) ले गर्भपतन गराउनु भएको वा आफै खेरगएको ४२ दिन भित्र मृत्यु भएको थियो?	१	२	९८
३. के उहाँ (मृतक) को मृत्यु वच्चा जन्माउदाको बेलामा भएको थियो ?	१	२	९८
४. के उहाँ (मृतक) को मृत्यु वच्चा जन्माएपछि ४२ दिन भित्र भएको थियो?	१	२	९८

Single Response Questions

१२०	उहाँको मृत्यु कुन ठाउँमा भएको थियो?	स्वास्थ्य चौकी.....	१
		प्रा.स्वा.के.....	२
		सरकारी अस्पताल	३
		निजी अस्पताल.....	४
		गैर सरकारी संस्था/मिसन अस्पताल.....	५
		घरमा.....	६
		घरबाट स्वास्थ्य संस्था जाँदा बाटोमा.....	७
		एउटा स्वास्थ्य संस्थाबाट अर्को स्वा.सं. जाँदा बाटोमा	८
		अन्य (खुलाउने)	९६

Multiple Response Questions

४४६	यदि गर्भवती जाँच गरेको भए कहाँ गर्नुभएको थियो?	अस्पताल १	
		प्रा.स्वा.के..... २	
		स्वास्थ्य चौकी ३	
		अन्य स्वास्थ्य संस्था..... ४	
		थाहा छैन ९८	

Skip

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३०१	के उहाँलाई ज्वरो आएको थियो?	१	२ →३०५	९८ → ३०५
३०२	सो समयमा उहाँलाई कति लामो समयसम्म ज्वरो आएको थियो?	<input type="text"/> <input type="text"/>	दिन	९८
३०३	सो समयमा उहाँलाई कति कडा ज्वरो आएको थियो?	सामान्य १ कडा २ धेरै कडा ३		
३०४	के उहाँलाई रातिमा पसिना आउने समस्या (सामान्य भन्दा बढी आउने) थियो?	१	२	९८
३०५	के उहाँलाई मृत्युको समयमा खोकीको समस्या रहेको थियो?	१	२ → ३१०	९८ → ३१०
३०६	कति समयदेखि उहाँलाई खोकी लागेको थियो?	<input type="text"/> <input type="text"/>	दिन	९८

Filling the Number

३३९

मृत्यु हुनुभन्दा कति लामो समयदेखि उहाँको पेटभित्र डल्लो रहेको थियो?

० ५

दिन

९८

Filling the Date

१०५	उहाँको जन्म कहिले भएको थियो ?	मिति	<table border="1"><tr><td>0</td><td>3</td></tr></table>	0	3	<table border="1"><tr><td>0</td><td>1</td></tr></table>	0	1	<table border="1"><tr><td>2</td><td>0</td><td>5</td><td>3</td></tr></table>	2	0	5	3
0	3												
0	1												
2	0	5	3										
			गते	महिना	साल								
		थाहा छैन.....				१८							

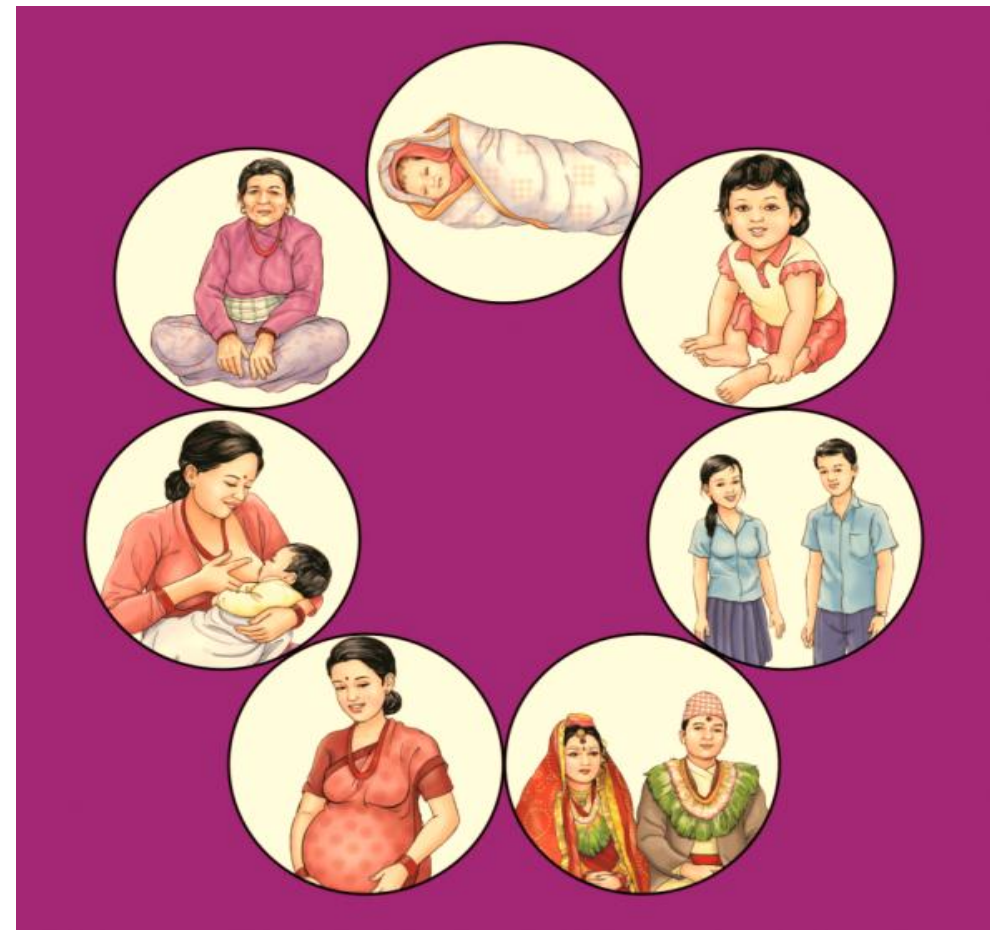
केही टिप्पणी वा सुझाव ?

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य

Maternal Death Surveillance and Response [MDSR]

- Overview of the MPDSR Tools -

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

शत्रुको उद्देश्य

सबै सहभागीहरूलाई MPDSR मा प्रयोग भएका Tools
बारेमा संक्षिप्त परिचय दिने ।

MPDSR Tools : Community

- ➡ Death notification form
- ➡ Pregnancy related death screening form
- ➡ Verbal autopsy
- ➡ Cause of death assignment form
- ➡ Verbal autopsy summary form
- ➡ Prioritization form
- ➡ Action plan development form

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य मन्त्रालय

स्वास्थ्य सेवा विभाग

जिल्ला जन/स्वास्थ्य कार्यालय,

..... प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र/स्वास्थ्य चौकी

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी

१२ देखि ५५ वर्ष सम्मका महिलाको मृत्यु सूचना फारम

[महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूले मृत्यु भएको थाहा पाएको २४ घण्टाभित्र सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थामा सूचित गर्ने प्रयोजनका लागि]

MPDSR Tool: 1

गोप्य

यो सूचनामातृ मृत्युको निगरानी र
प्रतिकार्य तथा सामुहिक रूपमा
तथ्याङ्कीय प्रयोजनका लागि
नेपाल सरकारका स्वास्थ्य
निकायहरूले मात्र प्रयोग गर्नेछन् ।

मृतक महिलाको विवरण										
१.	मृतक महिलाको नाम									
२.	मृत्यु भएको मिति				ग	ग	म	म	सा	सा
३.	मृत्यु हुँदाको उमेर									
४.	मृतकको श्रीमान वा अभिभावकको नाम									
५.	मृतकको श्रीमान वा अभिभावकको फोन/मोवाइल नं.									
६.	मृतकको वसोवास रहेको ठेगाना	जिल्ला								
		गा.वि.स./नगरपालिका								
		वडा नम्बर								
		गाउँ/टोल								

यो सूचना फारम भर्ने स्वयंसेविकाको विवरण

१.	नाम								
२.	ठेगाना (गा.वि.स./नगरपालिका, वडा नं.)								
३.	फारम भरेको मिति (गते/महिना/साल)	ग	ग	म	म	सा	सा	सा	सा
४.	यो फारम सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थामा पठाएको मिति	ग	ग	म	म	सा	सा	सा	सा

यो सूचना फारम बुझिलिने व्यक्तिको विवरण

१.	नाम								
२.	पद								
३.	कार्यरत स्वास्थ्य संस्थाको नाम								
४.	फारम बुझेको मिति (गते/महिना/साल)	ग	ग	म	म	सा	सा	सा	सा

महिला स्वास्थ्य स्वयंसे वकाले भर्ने फारम

यो फारम महिला स्वास्थ्य स्वयंसे वकाले १२ देखि ५५ बत्र
महिलाको मृत्यु भएको जानकारी पाएको २४ घण्टा भत्र घरभेट
गरेर भर्नु पर्नेछ।

अ.न. म. ले भर्ने फारम

प्रजनन उमेरको महिलाको मृत्युको सूचना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवकाबाट प्राप्त गरेपछि अ.न. म. ले महिलाको मृत्यु मातृमृत्यु हो वा होइन बुझेर स्वास्थ्य संस्थालाई रिपोर्ट बुझाउनु पर्नेछ ।

Contents of the Screening Form

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य मन्त्रालय

स्वास्थ्य सेवा विभाग

जिल्ला जन/स्वास्थ्य कार्यालय,

..... प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र/स्वास्थ्य चौकी

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य प्रयोजनका लागि

मातृ मृत्युको प्रारम्भिक पहिचान फारम

[स्वास्थ्यकर्मीको प्रयोगको लागि]

[महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका वा अन्य सूचक मार्फत १२ वर्षदेखि ५५ वर्षसम्मका महिलाको मृत्यु भएको सूचना प्राप्त भएपछि सो मातृ मृत्यु हो वा होइन भनी प्रारम्भिक यकीन गर्न यो फारम भर्नु पर्दछ ।]

MPDSR Tool: 2

गोप्य

यो सूचनामातृ मृत्युको निगरानी र प्रतिकार्य तथा सामुहिक रूपमा तथ्याङ्कीय प्रयोजनका लागि नेपाल सरकारका स्वास्थ्य निकायहरूले मात्रप्रयोग गर्नेछन् ।

Contents of the Screening Form

मृतक महिलाको विवरण								
१.	मृतक महिलाको नाम							
२.	मृत्यु भएको मिति	ग	ग	म	म	सा	सा	सा
३.	मृत्यु हुँदाको उमेर							
४.	मृतकको श्रीमान वा अभिभावकको नाम							
५.	मृतकको श्रीमान वा अभिभावकको फोन/मोवाइल नं.							
६.	मृतकको वसोवास रहेको ठेगाना	जिल्ला						
		गा.वि.स./नगरपालिका						
		वडा नम्बर						
		गाउँ/टोल						

Contents of the Screening Form

मातृ मृत्यु छुट्टाउने प्रश्नहरू

	हो	होइन	थाहा छैन
१. के उहाँ (मृतक) मृत्यु हुँदाका वखत गर्भवती हुनु हुन्थ्यो?	१	२	९८
२. के उहाँ (मृतक) ले गर्भपतन गराउनु भएको वा आफै खेरगएको ४२ दिन भित्र मृत्यु भएको थियो?	१	२	९८
३. के उहाँ (मृतक) को मृत्यु वच्चा जन्माउदाको बेलामा भएको थियो ?	१	२	९८
४. के उहाँ (मृतक) को मृत्यु वच्चा जन्माएपछि ४२ दिन भित्र भएको थियो?	१	२	९८

माथिका चार प्रश्नहरू मध्य कुनै एक प्रश्नको जवाफ “हो” भन्ने आएमा	मातृ मृत्यु भएको हुन सक्छ, जिल्ला जनस्वास्थ्य/ स्वास्थ्य कार्यालयमा मौखिक परीक्षणका लागि तुरुन्त खबर गर्नुहोस् ।
माथिका सबै चार प्रश्नहरूको जवाफ “होइन” भन्ने आएमा	स्वास्थ्य सँस्थामा अभिलेख गर्नुहोस् ।

Contents of the Screening Form

मातृ मृत्यु छुट्टाउने प्रश्नहरू

	हो	होइन	थाहा छैन
१. के उहाँ (मृतक) मृत्यु हुँदाका वखत गर्भवती हुनु हुन्थ्यो?	१	२	९८
२. के उहाँ (मृतक) ले गर्भपतन गराउनु भएको वा आफै खेरगएको ४२ दिन भित्र मृत्यु भएको थियो?	१	२	९८
३. के उहाँ (मृतक) को मृत्यु वच्चा जन्माउदाको बेलामा भएको थियो ?	१	२	९८
४. के उहाँ (मृतक) को मृत्यु वच्चा जन्माएपछि ४२ दिन भित्र भएको थियो?	१	२	९८

माथिका चार प्रश्नहरू मध्य कुनै एक प्रश्नको जवाफ “हो” भन्ने आएमा	मातृ मृत्यु भएको हुन सक्छ, जिल्ला जनस्वास्थ्य/ स्वास्थ्य कार्यालयमा मौखिक परीक्षणका लागि तुरुन्त खबर गर्नुहोस् ।
माथिका सबै चार प्रश्नहरूको जवाफ “होइन” भन्ने आएमा	स्वास्थ्य संस्थामा अभिलेख गर्नुहोस् ।

Contents of the Screening Form

मातृ मृत्यु छुट्टाउने प्रश्नहरू		हो	होइन	थाहा छैन
१.	के उहाँ (मृतक) मृत्यु हुँदाका वखत गर्भवती हुनु हुन्थ्यो?	१	२	९८
२.	के उहाँ (मृतक) ले गर्भपतन गराउनु भएको वा आफै खेरगएको ४२ दिन भित्र मृत्यु भएको थियो?	१	२	९८
३.	के उहाँ (मृतक) को मृत्यु वच्चा जन्माउदाको बेलामा भएको थियो ?	१	२	९८
४.	के उहाँ (मृतक) को मृत्यु वच्चा जन्माएपछि ४२ दिन भित्र भएको थियो?	१	२	९८

माथिका चार प्रश्नहरू मध्य कुनै एक प्रश्नको जवाफ “हो” भन्ने आएमा	मातृ मृत्यु भएको हुन सक्छ, जिल्ला जनस्वास्थ्य/ स्वास्थ्य कार्यालयमा मौखिक परीक्षणका लागि तुरुन्त खबर गर्नुहोस् ।
माथिका सबै चार प्रश्नहरूको जवाफ “होइन” भन्ने आएमा	स्वास्थ्य सँस्थामा अभिलेख गर्नुहोस् ।

Contents of the Screening Form

फारम भर्ने कर्मचारी तथा आगामी कार्यवाही सम्बन्धी विवरण

मातृ मृत्यूको प्रारम्भिक पहिचान फारम भर्ने स्वास्थ्यकर्मीको विवरण

१.	नाम	
२.	पद	
३.	कार्यरत स्वास्थ्य सँस्थाको नाम	
४.	फारम भरेको मिति (गते/महिना/साल)	ग ग म म सा सा सा सा

मातृ मृत्यू भएको हुन सक्ने देखिएकोमा मौखिक परीक्षणका लागि जिल्ला जनस्वास्थ्य/स्वास्थ्य कार्यालयमा मौखिक परीक्षणका लागि विवरण पठाउने स्वास्थ्यकर्मीको विवरण

१.	नाम	
२.	पद	
३.	ठेगाना	गा.वि.स./नगरपालिका वडा नं.
४.	फारम पठाएको वा खबर गरेको मिति	ग ग म म सा सा सा सा
५.	फारम पठाएको वा खबर गरेको माध्यम (जस्तै हुलाक, हाते सन्देश, फोन आदी)	

भरबल अटोप्सी

भरबल अटोप्सी टिमले महिलाको मृत्यु भएको १३ देखी २१ दिन सम्ममा स्थानीय स्वास्थ्य संस्थासंग मलेर भरबल अटोप्सी प्रस्नावली भर्नु पर्नेछ ।

भरबल अटोप्सी भनेको के हो ?

☞ भरबल अटोप्सी भनेको वरामीको मृत्यू हुनका लाग्नु श्रृंखलावद्ध रूपमा घटेका घटना, परिस्थिति, संकेत तथा लक्षणहरू केलाइ मृत्यूको प्रमुख कारण पत्ता लगाउन मृतकका नातेदार तथा आफन्तहरूसङ्ग गरिने प्रश्नावलीमा आधारित अन्तर्वाता हो। यसरी प्रश्नावली तथा अन्य सूचनाको आधारमा समुदायमा भएका मृत्यूको प्रमुख कारणहरूको अनुमान गरिन्छ।

☞ अर्को अर्थमा भन्ने हो भने भरबल अटोप्सी यस्तो वध हो जसबाट मृत्यू भएको व्यक्तिको स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचना संकलन गरी उसको मृत्यूको कारण पत्ता लगाइन्छ ।

भरबल अटोप्सी किन चाहिन्छ?

- ☞ भरबल अटोप्सी व धको प्रमुख उद्देश्य भनेको समुदाय तथा जनसंख्या तहमा मृत्यूका कारक तत्व पत्ता लगाउनु हो ।
- ☞ यसको प्रयोग वशेष गरी व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली तथा मृत्यूको प्रमाणपत्र दिने प्रणाली कमजोर, अपूर्ण तथा बेठिक भएको; धेरैजसो व्यक्तिको घरमा मृत्यू हुने वा स्वास्थ्य संस्थाको सम्पर्क नभइकन मृत्यूहुने ठाँउमा गरिन्छ।
- ☞ यसरी भरबल अटोप्सी व धवाट मातृ मृत्यूको मुख्य कारक रोग र तत्व लाई पहिचान गर्न सक्न्छ।
- ☞ यस व धले च कत्सा तथा च कत्सा बाहिरका सूचनाहरू समेत प्रयोग गर्ने तथा परिवार र समुदायको समेत समावेश हुने भएकोले यसलाई एक व्यापक तथा वस्तुतः व धको रूपमा लईन्छ जसले गर्दा यसवाट निका लएका निष्कर्षहरू बास्त वकताको नजिक हुन्छ।

Contents of VA Tool

- ☞ परिचयात्मक ववरण: मृत्यू भएको महिलाको ववरण
- ☞ मृतक महिलाको घरको भौगोलिक अवस्थिति
- ☞ उत्तरदाता सम्बन्धी ववरण
- ☞ सूचित मञ्जुरी
- ☞ महिलाको मृत्यु सम्बन्धी वस्तुतः ववरण

Contents of VA Tool

खण्ड १: मृतकको बारेमा सूचना

खण्ड २: अन्तिम पटक वरामी हुँदा पहिचान भएका रोगहरु

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

खण्ड ४: गर्भ अवस्थासंग सम्बन्धीत संकेत चन्ह तथा लक्षणहरु

खण्ड ५: चोटपटक तथा दुर्घटना सम्बन्धी इतिहास

खण्ड ६: जो खमयुक्त व्यवहार

खण्ड ७: स्वास्थ्य सेवाको उपयोग

खण्ड ८: मृत्यु हुनु अगा डको उपचार सम्बन्धि पृष्ठभूमी र सन्दर्भ

खण्ड ९: मृत्यू दर्ता तथा सर्टि फकेसन

प्रश्नावली भर्ने र स मक्षा गर्ने व्यक्तिको ववरण

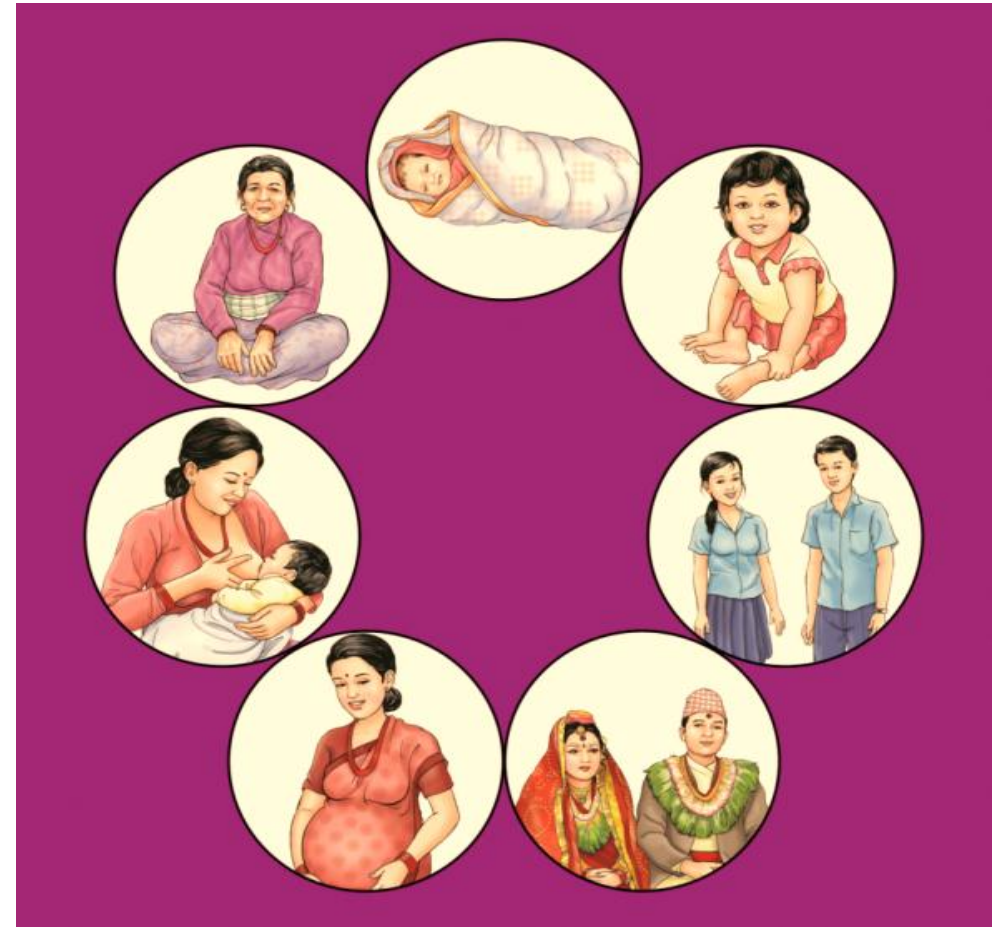
केही टिप्पणी वा सुझाव ?

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य

Maternal Death Surveillance and Response [MDSR]

- मातृ मृत्यु प्रश्नावली -

Verbal Autopsy Questionnaire

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु प्रश्नावली

- परिचयात्मक ववरण: मृत्यू भएको महिलाको ववरण
- मृतक महिलाको घरको भौगोलिक अवस्थिति
- उत्तरदाता सम्बन्धी ववरण
- सूचित मञ्जुरी
- महिलाको मृत्यू सम्बन्धी वस्तुतः ववरण

मातृ मृत्यु प्रश्नावली

खण्ड १: मृतकको बारेमा सूचना

खण्ड २: अन्तिम पटक वरामी हुँदा पहिचान भएका रोगहरु

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

खण्ड ४: गर्भ अवस्थासंग सम्बन्धीत संकेत चन्ह तथा लक्षणहरु

खण्ड ५: चोटपटक तथा दुर्घटना सम्बन्धी इतिहास

खण्ड ६: जो खमयुक्त व्यवहार

खण्ड ७: स्वास्थ्य सेवाको उपयोग

खण्ड ८: मृत्यु हुनु अगा डको उपचार सम्बन्धि पृष्ठभूमी र सन्दर्भ

खण्ड ९: मृत्यू दर्ता तथा सर्टि फकेसन

प्रश्नावली भर्ने र स मक्षा गर्ने व्यक्तिको ववरण

मातृ मृत्यु प्रश्नावली

१. परिचयात्मक विवरण

क्र.सं.	मृत्यू भएको महिलाको विवरण		कोड	
१.	मृतक महिलाको नाम			
२.	मृत्यू भएको महिलाको श्रीमानको नाम			
३.	मृत्यू भएको महिलाको घरमूलीको नाम			
४.	जिल्लाको नाम			
५.	गा.वि.स. भए गा.वि.स. को नाम			
	नगरपालिका भए नगरपालिकाको नाम			
६.	वडा नम्बर			
७.	गाउँ/टोल			

मृतक महिलाको घरको भौगोलिक अवस्थिति

मृतक महिलाको घरको भौगोलिक अवस्थिति	अक्षांश (डिग्रि, दशमलव) - उत्तर	देशान्तर (डिग्रि, दशमलव) - पूर्व	उचाई (मिटर)

उत्तरदाता छनोट

- उत्तरदाता छनोट गर्नका लागि धेरै व्यक्तिहरूसँग जानकारी लनुहोस् ।

तर मुख्य उत्तरदाता छनोट गर्दा निम्न बुँदाहरूमा ध्यान दिनु पर्दछ ।

- महिलाको मृत्यू भएको परिस्थिति, मृत्यू हुँदाको अवस्था र उपचार सम्बन्धमा बताउन सक्ने
- मृत्यू हुँदा संगै भएको
- मृत्यू भएकी महिलासँग नजिकको सम्बन्ध भएको
- अन्तर्वाताको लागि उपलब्ध भएको

२. उत्तरदाता सम्बन्धी ववरण

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर
००१	उत्तरदाताको नाम के हो?	_____
००२	उहाँ (मृतक) को तपाईं (उत्तरदाता) संगको नाता, सम्बन्ध के छ?	आमा/बाबु १ छोरा/छोरी २ परिवारको अन्य सदस्य..... ३ साथि ४ सेवा प्रदायक..... ५ अन्य सरकारी कर्मचारी ६ अन्य (खुलाउने) _____ ९६
००३	के तपाईं उहाँ (मृतक) को मृत्यू हुने समयमा उहाँ (मृतक) संगै हुनुहुन्थ्यो?	थिए १ थिएन २

२. उत्तरदाता सम्बन्धी ववरण

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर
००१	उत्तरदाताको नाम के हो?	_____
००२	उहाँ (मृतक) को तपाईं (उत्तरदाता) संगको नाता, सम्बन्ध के छ?	आमा/बाबु १ छोरा/छोरी २ परिवारको अन्य सदस्य..... Specify ३ साथि ४ सेवा प्रदायक..... ५ अन्य सरकारी कर्मचारी ६ अन्य (खुलाउने) ___ Sasu / Sasura Shreeman _____ ९६
००३	के तपाईं उहाँ (मृतक) को मृत्यु हुने समयमा उहाँ (मृतक) संगै हुनुहुन्थ्यो?	थिए १ थिएन २

सूचत मञ्जुरी

नमस्ते, मेरो नाम हो । म जिल्ला जनस्वास्थ्य/स्वास्थ्य कार्यालयवाट आएको हुँ । यस परिवारमा भएको दुखद निधनको घटनाले हामीलाई पनि दुःखी बनाएको छ । यस घटनावाट पाठ सिकेर आगामी दिनमा यस्ता घटना दोहोरिन नपाओस भन्ने उद्देश्यले हामी जानकारी लिन आएका हौ । तपाइले दिनु भएको जानकारीहरूले नेपाल सरकारलाई सुरक्षित मातृत्व सेवामा सुधार ल्याइ गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई अकालमा हुने मृत्युबाट जोगाउन मद्दत पुग्नेछ । यस सोधपुछका लागि करिब एक घण्टा समय लाग्नेछ । तपाइले दिनु भएका सम्पूर्ण जानकारीहरू गोप्य राखिने छन र स्वास्थ्य सेवा सुधारका लागि मात्र प्रयोग गरिनेछ । यस छलफलमा सहभागी हुने वा नहुने तपाइको स्वेच्छाको कुरा हो । यदि तपाई कुनै प्रश्नको जवाफ दिन चाहनु हुन्न भने नदिन पनि सक्नु हुन्छ र तपाइले चाहनु भयो भने कुनै पनि बेला यो अन्तरवार्ता टुङ्ग्याउन सक्नु हुन्छ । तथापी, सम्पूर्ण प्रश्नहरूको सही जवाफ दिई स्वास्थ्य सेवा सुधार सम्बन्धी यस कार्यमा साथ दिनुहुन म आग्रह गर्दछु ।

सूचत मञ्जुरी

के तपाईं यस विषयमा कुनै कुरा सोध्न चाहनु हुन्छ ?

के तपाईं यस अन्तरवार्तामा सहभागी हुन चाहनु हुन्छ ?

उत्तरदाताले अन्तरवार्ता दिन मानेको १

उत्तरदाताले अन्तरवार्ता दिन नमानेको २ (अन्तरवार्ता समाप्त गर्ने)

सूचत मञ्जुरी

नमस्ते, मेरो नाम हो । म जिल्ला जनस्वास्थ्य/स्वास्थ्य कार्यालयवाट आएको हुँ । यस परिवारमा भएको दुखद निधनको घटनाले हामीलाई पनि दुःखी बनाएको छ । यस घटनावाट पाठ सिकेर आगामी दिनमा यस्ता घटना दोहरिन नपाओस भन्ने उद्देश्यले हामी जानकारी लिन आएका हौ । तपाइले दिनु भएको जानकारीहरूले नेपाल सरकारलाई सुरक्षित मातृत्व सेवामा सुधार ल्याइ गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई अकालमा हुने मृत्युबाट जोगाउन मद्दत पुग्नेछ । यस सोधपुछका लागि करिब एक घण्टा समय लाग्नेछ । तपाइले दिनु भएका सम्पूर्ण जानकारीहरू गोप्य राखिने छन र स्वास्थ्य सेवा सुधारका लागि मात्र प्रयोग गरिनेछ । यस छलफलमा सहभागी हुने वा नहुने तपाइको स्वेच्छाको कुरा हो । यदि तपाई कुनै प्रश्नको जवाफ दिन चाहनु हुन्न भने नदिन पनि सक्नु हुन्छ र तपाइले चाहनु भयो भने कुनै पनि बेला यो अन्तरवार्ता टुङ्ग्याउन सक्नु हुन्छ । तथापी, सम्पूर्ण प्रश्नहरूको सही जवाफ दिई स्वास्थ्य सेवा सुधार सम्बन्धी यस कार्यमा साथ दिनुहुन म आग्रह गर्दछु ।

के तपाई यस विषयमा कुनै कुरा सोध्न चाहनु हुन्छ ?

के तपाई यस अन्तरवार्तामा सहभागी हुन चाहनु हुन्छ ?

उत्तरदाताले अन्तरवार्ता दिन मानेको१

उत्तरदाताले अन्तरवार्ता दिन नमानेको२ (अन्तरवार्ता समाप्त गर्ने)

महिलाको मृत्यु सम्बन्धी वस्तुतः ववरण

कृपया, उहाँको मृत्यु सम्बन्धमा शुरु देखीका थाहा भएका कुराहरु वस्तुतः ववरण बताइदिनुहोस् ।

- उहाँ वरामी हुनुभएको थियो, थियो भने कहिलेदेखि र कसरी थाहा भयो ?
- के कस्ता लक्षणहरु देखिएका थिए?
- घरमा के के गरियो, कसले गरे?
- उपचार गराउनुपर्छ भन्ने निर्णय गरेको भए कसले गर्यो, कन गरियो?
- निर्णय गरुन्जेल कति समय खर्च भयो?
- उपचार कहाँ गराउने निर्णय भयो, कन?

- उपचार गराउनका लागि के के व्यवस्था गरियो र कसरी गरियो? (जस्तै: यातायात, पैसा, साथी आदी)
- स्वास्थ्य संस्थामा पुगसकेपछि के के भयो?
- स्वास्थ्यकर्मीले जाँच्नुभन्दा अगाडी कति समय लाग्यो?
- कसले जाँच्यो, के के गरियो?
- कति खर्च लाग्यो?
- अन्य के के समस्याहरु भए?

गर्भवती तथा सुत्केरी अवस्थामा निम्न लक्षणहरु देखेको थियो वा थएन, ए कन गर्नुहोस् ।

- यौनीवाट रगत वगेको
- सजर/ फट्स/कन्भल्जन्स
- हात, खुट्टा तथा अनुहार सुन्निएको
- यौनीवाट गन्हाउने पानी वग्ने

- तल्लो पेट दुख्ने
- साल अड्किएको
- लामो प्रसव व्यथा
- टाउको दुख्ने, ज्वरो आउने, पसना आउने

महिलाको मृत्यु सम्बन्धी वस्तुतः ववरण

Write open narration in the given blank page

खण्ड १ - मृतकको बारेमा सूचना

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
१०१	उहाँ (मृतक) को नाम के थियो?	_____		
१०२	उहाँ (मृतक) को थर के हो?	_____		
१०३	उहाँ (मृतक) को जातजाति के हो?	<input type="text"/>		
१०४	के उहाँको मृत्यु निम्न अवस्थामा भएको थियो?	हो	होइन	थाहा छैन
	● गर्भवती अवस्थामा	१	२	९८
	● वच्चा खेर गएको वा गर्भपतन गराएको ४२ दिन भित्र	१	२	९८
	● वच्चा जन्माउने बेलामा	१	२	९८
	● वच्चा जन्माएको ४२ दिन भित्र	१	२	९८

खण्ड १ - मृतकको बारेमा सूचना

१०५	उहाँको जन्म कहिले भएको थियो ?	मिति	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
			गते	महिना	साल
		थाहा छैन.....	१८		
१०६	उहाँको मृत्यु कहिले भएको थियो ?	मिति	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
			गते	महिना	साल
		थाहा छैन.....	१८		
१०७	मृत्यु हुँदा उहाँ कति वर्षको हुनुहुन्थ्यो? (उमेर वर्षमा लेख्नुहोस्)	पूरा गरेको वर्ष	<input type="text"/> <input type="text"/>		

खण्ड १ - मृतकको बारेमा सूचना

१०८	मृत्यु हुँदा उहाँको वैवाहिक स्थिति के थियो?	अविवाहित १ विवाहित २ लाइफ पार्टनर ३ पारपाचुके भएको ४ विधुवा भएको ५ छुट्टिएको ६ थाहा छैन ९८
१०९	उहाँको विवाह कहिले भएको थियो?	मिति <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> गते महिना साल थाहा छैन..... ९८
११०	उहाँको (मृतक) बाबुको नाम के हो?	नाम <input type="text"/> थर <input type="text"/>
१११	उहाँको (मृतक) आमाको नाम के हो?	नाम <input type="text"/> थर <input type="text"/>

खण्ड १ - मृतकको बारेमा सूचना

११२	उहाँ (मृतक) ले कति कक्षा सम्म अध्ययन गर्नु भएको थियो?	औपचारिक शिक्षा नलिएको	१	2 - 5 = 114
		प्राथमिक	२	
		माध्यमिक	३	
		उच्च माध्यमिक	४	
		स्नातक वा सो भन्दा माथि	५	
		थाहा छैन	९८	
११३	के उहाँ सामान्य लेखपढ गर्न सक्नुहुन्थ्यो?	सक्नुहुन्थ्यो	१	
		सक्नुहुँदैनथ्यो	२	

११४	उहाँ नेपाली नागरिक हुनुहुन्थ्यो कि विदेशी नागरिक हुनुहुन्थ्यो?	नेपाली १ विदेशी २	→ ११६				
११५	उहाँ कुन ठाँउमा जन्मनु भएको थियो (जन्मस्थान)?	जिल्ला गाविस/नपा गाउँ/टोल					
११६	उहाँको हाल अक्सर बसोबास गर्ने ठाँउ कहाँ थियो?	जिल्ला गाविस/नपा गाउँ/टोल					
११७	मृत्यु हुनुभन्दा आघे १ वर्षको अर्वाधेमा उहाँको अक्सर बसोबास गर्ने ठाँउ कहाँ थियो?	जिल्ला गाविस/नपा गाउँ/टोल	<table border="1" style="float: right;"> <tr> <td style="width: 30px; height: 30px;"></td> <td style="width: 30px; height: 30px;"></td> </tr> <tr> <td style="width: 30px; height: 30px;"></td> <td style="width: 30px; height: 30px;"></td> </tr> </table>				

खण्ड १ - मृतकको बारेमा सूचना

११८	मृत्यु हुनु भन्दा पहिले एक वर्ष भित्रको समयको समयमा उहाँको आर्थिक क्रियाकलाप कस्तो थियो?	प्राय आर्थिक रूपले सक्रिय १ रोजगार २ बेरोजगार ३ आर्थिक रूपले निष्क्रिय ४ गृहस्थी ५ विद्यार्थी ६ निवृत्तिभरण ७ अन्य (खुलाउने) ८ थाहा छैन ९८	
११९	उहाँको पेशा के थियो, उहाँले मुख्यतया के काम गर्नुहुन्थ्यो?	कृषि १ घरेलु व्यापार २ व्यापार ३ सरकारी नोकरी ४ निजी संस्थामा नोकरी ५ ज्यालादारी ६ वैदेशिक रोजगारी ७ अन्य (खुलाउने) ९६ थाहा छैन ९८	

खण्ड १ - मृतकको बारेमा सूचना

१२०

उहाँको मृत्यु कुन ठाउँमा भएको थियो?

- स्वास्थ्य चौकी १
- प्रा.स्वा.के. २
- सरकारी अस्पताल ३
- निजी अस्पताल ४
- गैर सरकारी संस्था/मिसन अस्पताल ५
- घरमा ६
- घरबाट स्वास्थ्य संस्था जाँदा बाटोमा ७
- एउटा स्वास्थ्य संस्थाबाट अर्को स्वा.सं. जाँदा बाटोमा ८
- अन्य (खुलाउने) ९

१२१

उहाँको मृत्यु कहाँ भएको थियो?

जिल्ला

गाविस/नपा

गाउँ/टोल

खण्ड २: अन्तिम पटक विरामी हुँदा पहिचान भएका रोगहरू

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
२०१	के उहाँ (मृतक) को मृत्यू अकस्मात भएको थियो?	१	२	९८
२०२	उहाँ (मृतक) को मृत्यू हुनु अघि कति समयसम्म विरामि पर्नु भएको थियो?	<input type="text"/> <input type="text"/>		दिन ९८
२०३	उहाँलाई अन्तिम पटक विरामी हुँदा स्वास्थ्यकर्मीले निम्नमध्ये कुन कुन रोग लागेको पहिचान गर्नुभएको थियो? [नोट: तलका प्रश्नहरू एक एक गरी सोध्नुहोस्]			
२०३.१	क्षयरोग?	१	२	९८
२०३.२	एच.आई.भी./ एड्स?			
२०३.३	सत जाँच गरी औलो/मलेरिया भएको पहिचान?	१	२	९८

खण्ड २: अन्तिम पटक वरामी हुँदा पहिचान भएका रोगहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर				
		थियो	थिएन	थाहा छैन		
२०१	के उहाँ (मृतक) को मृत्यु अकस्मात भएको थियो?	१	२	१८		
२०२	उहाँ (मृतक) को मृत्यु हुनु अघि कति समयसम्म विरामि पर्नु भएको थियो?	<table border="1"><tr><td> </td><td> </td></tr></table>			दिन	१८

खण्ड २: अन्तिम पटक वरामी हुँदा पहिचान भएका रोगहरू

२०३	उहाँलाई अन्तिम पटक विरामी हुँदा स्वास्थ्यकर्मीले निम्नमध्ये कुन कुन रोग लागेको पहिचान गर्नुभएको थियो? [नोट: तलका प्रश्नहरू एक एक गरी सोध्नुहोस्]	थियो	थिएन	थाहा छैन
२०३.१	क्षयरोग?	१	२	९८
२०३.२	एच.आई.भी./ एड्स?	१	२	९८
२०३.३	रगत जाँच गरी औलो/मलेरिया भएको पहिचान?	१	२	९८
२०३.४	औलो/मलेरियाको नकारात्मक?	१	२	९८
२०३.५	डेङ्गु रोग?	१	२	९८
२०३.६	दादुरा?	१	२	९८
२०३.७	उच्च रक्तचाप?	१	२	९८
२०३.८	मुटु सम्बन्धी रोग?	१	२	९८
२०३.९	मधुमेह?	१	२	९८

खण्ड २: अन्तिम पटक वरामी हुँदा पहिचान भएका रोगहरू

२०३	उहाँलाई अन्तिम पटक विरामी हुँदा स्वास्थ्यकर्मीले निम्नमध्ये कुन कुन रोग लागेको पहिचान गर्नुभएको थियो? [नोट: तलका प्रश्नहरू एक एक गरी सोध्नुहोस्]	थियो	थिएन	थाहा छैन
२०३.१०	दम अथवा दीर्घ प्रकृतिको स्वाशप्रश्वास समस्या?	१	२	९८
२०३.११	छारेरोग (मृगी)?	१	२	९८
२०३.१२	क्यान्सर?	१	२	९८
२०३.१३	मनोभ्रंश अथवा उदास रहने रोग (सोच्ने, याद राख्ने र तर्क गर्ने क्षमतामा हास/कमी)?	१	२	९८
२०३.१४	सुत्केरी अवस्थामा मानसिक समस्या?	१	२	९८
२०३.१५	मष्तिष्कघात?	१	२	९८
२०३.१६	रक्त अल्पता (सिकल सेल)?	१	२	९८
२०३.१७	मृगौला सम्बन्धी कुनै रोग?	१	२	९८
२०३.१८	कलेजो सम्बन्धी कुनै रोग?	१	२	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३०१	के उहाँलाई ज्वरो आएको थियो?	१	२ → ३०५	१८ → ३०५
३०२	सो समयमा उहाँलाई कति लामो समयसम्म ज्वरो आएको थियो?	<input type="text"/>	<input type="text"/> दिन	१८
३०३	सो समयमा उहाँलाई कति कडा ज्वरो आएको थियो?	सामान्य..... १ कडा २ धेरै कडा ३		
३०४	के उहाँलाई रातिमा पसिना आउने समस्या (सामान्य भन्दा बढी आउने) थियो?	१	२	१८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३०५	के उहाँलाई मृत्युको समयमा खोकीको समस्या रहेको थियो?	१	२ → ३१०	९८ → ३१०
३०६	कति समयदेखि उहाँलाई खोकी लागेको थियो?	<input type="text"/>	<input type="text"/> दिन	९८
३०७	के खोकी सँगसँगै खकार पनि आउथ्यो?	१	२	९८
३०८	के उक्त खोकि धेरै कडा थियो?	१	२	९८
३०९	के उहाँलाई खोक्दा खोक्दै रगत देखा पर्‍थ्यो?	१	२	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३१०	के उहाँलाई कुनै स्वासप्रस्वास सम्बन्धी समस्या थियो?	१	२	९८
३११	के उहाँले छिटो छिटो स्वास लिनुहुन्थ्यो?	१	२ → ३१३	९८ → ३१३
३१२	उहाँलाई कति समयसम्म छिटो छिटो स्वास लिने समस्या रहेको थियो?	<input type="text"/>	<input type="text"/> दिन	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३१३	के उहाँलाई स्वाँ-स्वाँ हुने समस्या थियो?	१	२ → ३१७	९८ → ३१७
३१४	उहाँलाई स्वाँ-स्वाँ हुने समस्या कति समयसम्म रहेको थियो?	<input type="text"/>	<input type="text"/> दिन	९८
३१५	के उहाँलाई सास लीन गाह्रो पर्ने समस्याका कारण दैनिक नियमित कार्य गर्न सक्नु हुँदैन थियो?	१	२	९८
३१६	के उहाँलाई उत्तानो (पिट्यूँको बल सिधा सुत्दा) सास लीन गाह्रो पर्ने समस्या हुने गरेको थियो?	१	२	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३१७	उहाँको मृत्यु हुनुभन्दा अगाडि सासफेर्दा अफ्ट्यारो हुने गरेको थियो?	१	२ → ३१९	९८ → ३१९
३१८	यस्तो समस्या लगातार लामो समयसम्म रहिरहन्थ्यो कि आउने जाने भइरहन्थ्यो?		लगातार रहिरहन्थ्यो..... १ आउने जाने हुन्थ्यो २	
३१९	के उहाँले सास फेर्दा घ्यार घ्यार आवाज आउन्थ्यो?	१	२	९८
३२०	के उहाँलाई कडा छाती दुखाई भएको थियो?	१	२ → ३२३	९८ → ३२३
३२१	मृत्यु हुनुभन्दा कति दिन अगाडि उहाँलाई कडा छाति दुख्ने समस्या देखिएको थियो?	<input type="text"/>	दिन	९८
३२२	उक्त दुखाइ (कडा छाति दुख्ने) कति समय सम्म रहेको थियो?	<input type="text"/>	दिन	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३२३	के उहाँलाई मृत्यु हुनुभन्दा अगाडि झाडा पखाला लागेको थियो?	१	२ → ३२५	९८ → ३२५
३२४	उहाँलाई मृत्यु हुनुभन्दा अगाडि कति लामो समयसम्म पखाला लागेको थियो?	<input type="text"/>	<input type="text"/> दिन	९८
३२५	उहाँको मृत्यु हुनुभन्दा अगाडि अन्तिम बिरामी अवस्थामा दिसामा रगत देखिएको (आएको) थियो?	१	२ → ३२७	९८ → ३२७
३२६	उहाँको मृत्यु हुनेवेला सम्म दिसामा रगत देखिएको थियो?	१	२	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३२७	के उहाँले वान्ता (उल्टी) गर्नु भएको थियो?	१	२ → ३३१	९८ → ३३१
३२८	उहाँले कति लामो समयसम्म वान्ता (उल्टी) गर्नु भएको थियो?		<input type="text"/> <input type="text"/> दिन	९८
३२९	के उहाँले रगत वान्ता (उल्टी) गर्नु भएको थियो?	१	२	९८
३३०	के उहाँको वान्ता (उल्टी) कालो थियो?	१	२	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

३३१	के उहाँलाई पेट सम्बन्धी कुनै समस्या रहेको थियो?	१	२	९८
३३२	के उहाँलाई अत्याधिक पेट दुख्ने गथ्र्यो?	१	२ → ३३५	९८ → ३३५
३३३	मृत्यु हुनुभन्दा पहिले कति लामो समयसम्म उहाँको पेट अत्याधिक दुखेको थियो?		<input type="text"/> <input type="text"/> दिन	९८
३३४	यस्तो दुखाइ पेटको तल्लो भागमा भएको थियो कि माथिल्लो भागमा भएको थियो?		माथिल्लो भागमा १ तल्लो भागमा २	
३३५	के उहाँको पेट सामान्य भन्दा बढी फुलेको वा सुन्निएको थियो?	१	२ → ३३८	९८ → ३३८
३३६	उहाँको पेट कति लामो समयसम्म असामान्य रूपमा फुलेको वा सुन्निएको थियो?		<input type="text"/> <input type="text"/> दिन	९८
३३७	उहाँको पेट असामान्य रूपमा फुल्ने प्रकृया कति छिटो भएको थियो?		धेरै छिटो (तिव्र) १ विस्तारै २	
३३८	के उहाँको पेटमा कुनै डल्लो थियो?	१	२ → ३४०	९८ → ३४०
३३९	मृत्यु हुनुभन्दा कति लामो समयदेखि उहाँको पेटभित्र डल्लो रहेको थियो?		<input type="text"/> <input type="text"/> दिन	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३४०	के उहाँलाई कडा टाउको दुख्ने समस्या रहेको थियो?	१	२	९८
३४१	के गर्दन कडा (अररो) भएको कारणले उहाँको मृत्यु भएको थियो?	१	२ → ३४५	९८ → ३४५
३४२	मृत्यु हुनुभन्दा अगाडि कति लामो समयदेखि उहाँको गर्दन कडा (अररो) भएको थियो?		<input type="text"/> <input type="text"/> दिन	९८
३४३	के मृत्यु हुनुभन्दा अगाडि विरामी हुँदा उहाँलाई गर्दन दुख्ने समस्या भएको थियो?	१	२ → ३४५	९८ → ३४५
३४४	मृत्यु हुनुभन्दा अगाडि विरामी हुँदा उहाँलाई कति लामो समय सम्म गर्दन दुख्ने समस्या भएको थियो?		<input type="text"/> <input type="text"/> दिन	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३४५	के उहाँ मृत्यु हुनुभन्दा अगाडि २४ घण्टा भन्दा बढी समय सम्म बेहोस र अचेत हुनु भएको थियो?	१	२ → ३४८	९८ → ३४८
३४६	के उहाँ एकै दिनमा एक्कासि र पटक पटक अचेत हुनु भएको थियो?	१	२	९८
३४७	के उहाँ मृत्यु हुने बेला सम्म पनि अचेत हुनुहुन्थ्यो?	१	२	९८
३४८	के उहाँलाई कम्पन आएको थियो?	१	२ → ३५२	९८ → ३५२
३४९	के उहाँको मृत्यु कम्पन्न (Generalized convulsions or fits) भएकै कारणले भएको थियो?	१	२	९८
३५०	उहाँलाई कति लामो समयसम्म उक्त कम्पन रहेको थियो?		<input type="text"/> <input type="text"/> दिन	९८
३५१	के उहाँ कम्पन पछि तुरुन्तै बेहोस हुनुभएको थियो?	१	२	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक बिरामी हुँदा देखाएका लक्षणहरू

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३५२	के उहाँलाई पिसाब सम्बन्धी कुनै समस्या थियो?	१	२	९८
३५३	के उहाँको पिसाब पूरै रोकिएको थियो?	१	२	९८
३५४	के उहाँ सामान्य भन्दा धेरै पटक पिसाब गर्न जानुहुन्थ्यो?	१	२	९८
३५५	के उहाँको अन्तिम पटक बिरामी हुँदा पिसाबमा रगत देखिएको थियो?	१	२	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३५६	के उहाँलाई छाला सम्बन्धी कुनै समस्या थियो?	१	२	९८
३५७	के उहाँको शरीरमा घाउ खटिरा थियो?	१	२ → ३५९	९८ → ३५९
३५८	के उक्त घाउ खटिरामा पानी वा पिप भरिएको थियो?	१	२	९८
३५९	के उहाँको शरीरमा कहिल्यै दादुरा आएको थियो?	१	२	९८
३६०	के उहाँको शरीरमा कहिल्यै जनै खटिरा (साना साना पानीको फोका आउने) आएको थियो?	१	२	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३६१	अन्तिम पटक बिरामी हुँदा जसले उहाँको मृत्यु भएको थियो, के त्यस समयमा शरीरको कुनै भागबाट रगत बगेको थियो?	१	२ → ३६३	९८ → ३६३
३६२	के उहाँको नाक, मुख वा मलद्वारबाट रगत बगेको थियो?	१	२	९८
३६३	के उहाँको शारीरिक तौल निकै (देखिने गरीकन) घटेको थियो?	१	२ → ३६५	९८ → ३६५
३६४	के उहाँ सार्है नै दुब्लो पातलो हुनुहुन्थ्यो?	१	२	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३६५	के उहाँको मुख वा जीब्रोमा खटिरा वा सेता सेता दागहरु देखिएको थियो?	१	२	९८
३६६	के उहाँको पूरा शरीर अर्रो (कडा) भएको वा मुख खोल्न नसक्ने हुनु भएको थियो?	१	२	९८
३६७	के उहाँको अनुहार सुन्निएको थियो?	१	२ → ३६९	९८ → ३६९
३६८	उहाँको अनुहार कति दिनदेखि सुन्निएको थियो?		<input type="text"/> <input type="text"/> दिन	९८
३६९	अन्तिम पटक बिरामी हुँदा जसले उहाँको मृत्यु भएको थियो, के त्यस समयमा उहाँको खुट्टाको पाइतला सुन्नीएको थियो?	१	२ → ३७१	९८ → ३७१
३७०	उहाँको खुट्टाको पाइतला कति दिन सम्म सुन्नीएको थियो?		<input type="text"/> <input type="text"/> दिन	९८
३७१	के उहाँको दुबै खुट्टा सुन्निएका थिए?	१	२	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३७२	के उहाँको शरीरमा कुनै डल्लो थियो?	१	२	९८
३७३	के उहाँको मुखमा कुनै डल्लो थियो?	१	२	९८
३७४	के उहाँको घाँटीमा कुनै डल्लो थियो?	१	२	९८
३७५	के उहाँको काखीमा कुनै डल्लो थियो?	१	२	९८
३७६	के उहाँको काछमा कुनै डल्लो थियो?	१	२	९८
३७७	के उहाँको दुध गान्नीएको अथवा दुधमा गाँठाहरु थिए?	१	२	९८
३७८	के उहाँको दुधमा घाउ, खटिरा आएको थियो?	१	२	९८

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३७९	के उहाँको शरीरमा कुनै किसिमले पक्षघात भएको थियो?	१	२ → ३८९	९८ → ३८९
३८०	उहाँको शरीरको कुन भागमा पक्षघात भएको थियो?	दायाँ भाग १ बायाँ भाग २ शरीरको तल्लो भाग ३ शरीरको माथिल्लो भाग ४ एउटा खुट्टा मात्र ५ एउटा हात मात्र ६ पूरै जीउ ७ अन्य (खुलाउने) ९६		

खण्ड ३: अन्तिम पटक वरामी हुँदा दे खएका लक्षणहरु

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
३८१	के उहाँलाई खाना निल्न समस्या थियो?	१	२	९८
३८२	के उहाँ का आँखा पहेँला देखिन्थे?	१	२ → ३८४	९८ → ३८४
३८३	कति समय देखि उहाँका आँखा पहेँला देखिन्थे?		<input type="text"/> <input type="text"/> दिन	९८
३८४	के उहाँ फुस्रो र पहेँलो देखिनु भएको थियो वा उहाँको हत्केला, आँखा र नङ्गहरु फुस्रो र पहेँलो देखिएका थिए?	१	२	९८
३८५	के उहाँ का आँखा भित्र गडेका थिए?	१	२	९८

खण्ड ४: गर्भ अवस्थासंग सम्बन्धीत संकेत चन्ह तथा लक्षणहरू

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
४०१	के उहाँको कहिल्यै रजस्वला (महिनावारी) भएको थियो?	१	२ → ४०८	९८ → ४०८
४०२	के उहाँको महिनावारीको बीचमा अत्यधिक रक्तस्राव भएको थियो?	१	२	९८
४०३	के उहाँको रजस्वला (महिनावारी) आफै प्राकृतिक रूपमा रोकिएको थियो?	१	२	९८
४०४	के उहाँको रजस्वला (महिनावारी) रोकिएपछि पनि योनी बाट रक्तश्राव भएको थियो?	१	२	९८
४०५	के उहाँको मृत्यु भएको एक हप्ता अघिको समयमा योनीबाट अत्यधिक रक्तश्राव भएको थियो?	१	२	९८
४०६	के उहाँको मृत्यु हुँदा महिनावारीको समय नाघिसकेको थियो?	१	२ → ४०८	९८ → ४०८
४०७	उहाँको मृत्यु हुँदा महिनावारीको समय नाघिसकेको कति हप्ता भएको थियो?		<input type="text"/> <input type="text"/> हप्ता	९८
४०८	के मृत्यु हुनु भन्दा केही समय अगाडी उहाँको पेट अत्यधिक दुखेको थियो?	१	२	९८

खण्ड ४: गर्भ अवस्थासंग सम्बन्धीत संकेत चन्ह तथा लक्षणहरू

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
४०९	के मृत्युको समयमा वहाँ गर्भवती हुनुहुन्थ्यो?	१ → ४११	२	९८
४१०	के वहाँ (मृतक) को मृत्यु बच्चा जन्माएको अथवा गर्भपतन गराएको अथवा गर्भ खेर गएको ६ हप्ताभित्र भएको थियो?	१	२ → ४१२	९८
४११	मृत्युको समयमा उहाँ कति महिनाको गर्भवती हुनुहुन्थ्यो?	□ □ महिना → ४१३		९८
४१२	तपाईंको जवाफ अनुसार मृत्युको समयमा उहाँ गर्भवती नभएको र हालसालै बच्चा नजन्माएको कुरा ठिक हो?	१ → खण्ड ५	२	९८

खण्ड ४: गर्भ अवस्थासंग सम्बन्धीत संकेत चन्ह तथा लक्षणहरू

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
४१३	के उहाँको मृत्यु बच्चा जन्मेको (वा सुत्केरी भएको) २४ घण्टा भित्र भएको हो?	१	२	९८
४१४	के उहाँको मृत्यु प्रसव पिडाको समयमा (बच्चा जन्मनु अघि) भएको हो?	१	२	९८
४१५	के उहाँको मृत्यु बच्चा जन्मेपछि भएको हो?	१	२	९८
४१६	के उहाँले मृत्यु हुनु भन्दा ६ हप्ता अघिका समयमा जीवित बच्चाको जन्म दिनुभएको थियो?	१	२	९८
४१७	के उहाँको मृत्यु जुम्ल्याहा बच्चाको जन्म दिँदा वा दिइ सकेपछि भएको हो?	१	२	९८

खण्ड ४: गर्भ अवस्थासंग सम्बन्धीत संकेत चन्ह तथा लक्षणहरू

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
४१८	के उहाँले मृत्यु हुनुभन्दा अघिको समयमा स्तनपान गराउनु हुन्थ्यो?	१	२	९८
४१९	यो शिशु जन्म दिनुभन्दा पहिले उहाँले कति वटा जन्म दिनुभएको थियो (मृत शिशुको जन्म सहित)? This question is hidden in the print !	<input type="text"/>	<input type="text"/>	९८
४२०	के उहाँको यस भन्दा पहिले कुनै सिजरियन सेक्सन गरिएको थियो?	१	२	९८
४२१	के गर्भावस्थाको बेलामा उहाँलाई उच्च रक्तचाप सम्बन्धी समस्या थियो?	१	२	९८

खण्ड ४: गर्भ अवस्थासंग सम्बन्धीत संकेत चन्ह तथा लक्षणहरू

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
४२२	के गर्भावस्थामा वा सुत्केरी पछिको समयमा उहाँको योनिबाट गन्हाउने पानी बगेको थियो?	१	२	९८
४२३	के गर्भावस्थाको अन्तिम ३ महिनामा उहाँलाई कम्पन सम्बन्धी समस्या थियो?	१	२	९८
४२४	गर्भावस्थाको अन्तिम ३ महिनामा के उहाँ आँखा धमिलो देख्ने समस्या थियो?	१	२	९८
४२५	गर्भावस्थाको समयमा वा प्रसूति बेथा लाग्नु अगाडि उहाँको योनिबाट अत्यधिक रक्तस्राव भएको थियो?	१	२ → ४२८	९८ → ४२८
४२६	गर्भावस्थाकोमा पहिलो ६ महिनाको समयमा के उहाँको योनिबाट रक्तस्राव भएको थियो?	१	२	९८
४२७	के गर्भावस्थाको अन्तिम ३ महिनामा तर बेथा लाग्नु अगाडि उहाँको योनिबाट रक्तस्राव भएको थियो?	१	२	९८
४२८	के प्रसूति हुने बेला योनिबाट अत्याधिक रक्तस्राव भएको थियो?	१	२	९८

खण्ड ४: गर्भ अवस्थासंग सम्बन्धीत संकेत चन्ह तथा लक्षणहरू

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर				
		थियो	थिएन	थाहा छैन		
४२९	बच्चाको जन्म भएपछि वा गर्भपतन गरेपछि के उहाँको योनीबाट अत्याधिक रक्तस्राव भएको थियो?	१	२	९८		
४३०	के उहाँले बच्चा जन्माइसकेपछि साल पूर्णतया निस्केको र झरेको थियो?	१	२	९८		
४३१	के उहाँले असामान्य अवस्थामा रहेको बच्चा जन्माउनु वा जन्माउने प्रयास गर्नु भएको थियो?	१	२	९८		
४३२	उहाँलाई बच्चा जन्माउदा कति समय बेथा लागेको थियो?	<table border="1"><tr><td style="width: 20px; height: 20px;"></td><td style="width: 20px; height: 20px;"></td></tr></table> घण्टा				९८

खण्ड ४: गर्भ अवस्थासंग सम्बन्धीत संकेत चन्ह तथा लक्षणहरू

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
४३३	के उहाँले गर्भपतन गराउने प्रयास गर्नु भएको थियो?	१	२	९८
४३४	के उहाँले हालसालै गर्भपतन गराउनुभएको अथवा उहाँको गर्भ खेर गएको थियो?	१	२ → ४३७	९८ → ४३७
४३५	के उहाँको मृत्यू गर्भपतन गराउदै गर्दा भएको थियो?	१	२	९८
४३६	के उहाँको मृत्यू गर्भपतन गराएको ६ हप्ताको अवधि भित्र भएको थियो?	१	२	९८

खण्ड ४: गर्भ अवस्थासंग सम्बन्धीत संकेत चन्ह तथा लक्षणहरू

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
४३७	उहाँले कहाँ बच्चा जन्माउनु भएको थियो?	अस्पताल १ अन्य स्वास्थ्य संस्था..... २ घरमा ३ अस्पताल वा स्वास्थ्य संस्था जाँदै गर्दा बाटोमा ४ अन्य (खुलाउने) _____ ९६		
४३८	के उहाँले बच्चा जन्माउँदा तालिम प्राप्त व्यक्ति (डाक्टर, नर्स, अनमी) बाट सहयोग पाउनु भएको थियो?	१	२	९८
४३९	उहाँको मृत्यु हुनु भन्दा तत्कालै अगाडी पाठेघर फाल्ने शल्यक्रिया गरिएको थियो?	१	२	९८

खण्ड ४: गर्भ अवस्थासंग सम्बन्धीत संकेत चन्ह तथा लक्षणहरू

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
४४०	के उहाँको सामान्य प्रसूति (सामान्य रूपमा बच्चा जन्माउनु वा प्राकृतिक डेलीभरि) भएको थियो?	१	२	९८
		→४४३		
४४१	के उहाँको भ्याकुम डेलीभरी (औजार प्रयोग गरी प्रसूति) गराइएको थियो?	१	२	९८
		→४४३		
४४२	के उहाँको शल्यक्रिया गरी प्रसूति (डेलीभरि) गराइएको थियो?	१	२	९८
४४३	के उहाँले अनुमानित समय भन्दा १ महिना अघि बच्चा जन्माउनु भएको थियो?	१	२	९८

खण्ड ४: गर्भ अवस्थासंग सम्बन्धीत संकेत चन्ह तथा लक्षणहरू

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर				
		थियो	थिएन	थाहा छैन		
४४४	के वहाँले अन्तिम पटकको गर्भमा गर्भवती जाँच गर्नुभएको थियो?	१	२	१८		
		→ ४४६		→ ४४८		
४४५	यदि जाँच नगरेको भए गर्भवती जाँच नगर्नुको कारण के के होलान?					
४४६	यदि गर्भवती जाँच गरेको भए कहाँ गर्नुभएको थियो?	अस्पताल १	प्रा.स्वा.के. २	स्वास्थ्य चौकी..... ३		
		अन्य स्वास्थ्य संस्था..... ४	थाहा छैन..... १८			
४४७	उहाँले कतिपटक गर्भवती जाँच गर्नुभएको थियो?	<table border="1" style="display: inline-table; margin: auto;"> <tr> <td style="width: 50px; height: 30px;"></td> <td style="width: 50px; height: 30px;"></td> </tr> </table>				
४४८	के वहाँले अन्तिम पटकको गर्भमा टि.टि. सुइ लिनुभएको थियो?	१	२	१८		
४४९	के वहाँले अन्तिम पटकको गर्भमा आइरन चक्कि खानुभएको थियो?	१	२	१८		

खण्ड ५: चोटपटक तथा दुर्घटना सम्बन्धी इतिहास

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
५०१	के उहाँको मृत्यु कुनै प्रकारको चोटपटक वा दुर्घटनाबाट भएको थियो?	१	१ → ६०१	१८ → ६०१
५०२	के उहाँ कसैको प्रहारले घाइते हुनुभएको थियो?	१	१ → ५०८	१८ → ५०८
५०३	के उहाँ गोलि बारुद हतियारबाट घाइते हुनुभएको थियो?	१	१	१८
५०४	के उहाँ चक्कु/छुरी वा धारिलो वस्तुले घाइते हुनुभएको थियो?	१	१	१८
५०५	के उहाँ को घाँटि थिचिएको वा कसैले निसास्सीने गरि थिचेको थियो?	१	१	१८
५०६	के उहाँ वाहिरि वस्तुको चोटले घाइते हुनुभएको थियो?	१	१	१८
५०७	के उहाँ आगोले या अन्य रसायनले जलु वा पोलिनु भएको थियो?	१	१	१८

खण्ड ५: चोटपटक तथा दुर्घटना सम्बन्धी इतिहास

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
५०८	तपाइको विचारमा के उहाँले आत्महत्या गर्नु भएको थियो?	१	२	९८
५०९	के उहाँको मृत्यु सडक दुर्घटनामा भएको थियो?	१	२ → ५१२	९८ → ५१२
५१०	सडक दुर्घटनामा उहाँको भूमिका के थियो?	बटुवा..... १ कार वा हल्का सवारीको यात्रु वा चालक २ बस वा ठुला सवारीको यात्रु वा चालक. ३ मोटरसाइकलको यात्रु वा चालक..... ४ साइकलको यात्रु वा चालक..... ५		
५११	के उहाँ लडेर घाइते हुनु भएको थियो?	१	२	९८
५१२	के उहाँको मृत्यु पानीमा डुबेर भएको थियो?	१	२	९८
५१३	के उहाँ आगोले या अन्य रसायनले पोलेको कारणवाट पिडित हुनुहुन्थ्यो?	१	२	९८

खण्ड ५: चोटपटक तथा दुर्घटना सम्बन्धी इतिहास

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
५१४	के उहाँ वाह्य वस्तुवाट घाइते हुनु भएको थियो?	१	२	९८
५१५	के उहाँको मृत्यु कुनै प्रकारको बिरुवा, जनावर वा किराको कारणले भएको थियो?	१	२	९८
५१६	त्यो कुन प्रकारको बिरुवा, जनावर वा किरा थियो?	कुकुर १ सर्प २ विच्छी ३ अन्य (खुलाउने) _____ ९६		
५१७	के उहाँ कुनै प्राकृतिक घटनामा घाइते हुनु भएको थियो?	१	२	९८
५१८	के उहाँको मृत्यु कुनै विष वा विषादीले भएको थियो?	१	२	९८
५१९	के उहाँ कुनै हिंसा वा आक्रमण को शिकार हुनु भएको थियो?	१	२	९८
५२०	के उहाँलाई विजुलीको झट्का लागेको थियो?	१	२	९८

खण्ड ६: जो खमयुक्त व्यवहार

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
६०१	के उहाँले रक्सी पिउनुहुन्थ्यो?	१	२	१८
६०२	के उहाँले सुर्ती जन्य पदार्थ (चुरोट, सिगाट, पाइप आदि) पिउनुहुन्थ्यो/सेवन गर्नुहुन्थ्यो?	१	२ → ७०१	१८ → ७०१
६०३	उहाँले कस्तो किसिमको सुर्तीजन्य पदार्थ सेवन गर्नुहुन्थ्यो?	चुरोट १ पाइप २ खैनी ३ स्थानिय सुर्ति ४ अन्य (खुलाउने) १६		
६०४	उहाँले दैनिक कति वटा चुरोट, बिडी पिउने गर्नुहुन्थ्यो?	<input type="text"/> <input type="text"/> चुरोट, बिडी संख्या		१८

खण्ड ७: स्वास्थ्य सेवाको उपयोग

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
७०१	मृत्यु हुनु अघि विरामी पर्दा उहाँले कुनै उपचार पाउनु भएको थियो कि थिएन?	१	२ → ७०३	९८ → ७०३
७०२	के उहाँलाई अन्तिम उपचारका बेला पुनर्जलीय झोल (जस्तै: जीवनजल, नवजीवन) दिइएको थियो?	१	२	९८
७०३	के उहाँलाई नशाबाट सलाइन पानी दिइएको थियो?	१	२	९८
७०४	के उहाँलाई रगत चढाइएको थियो वा दिनु पर्ने भनी डाक्टरले उल्लेख गरेको वा सल्लाह दिनु भएको थियो?	१	२	९८
७०५	के उहाँलाई नाक वाट पाइप लगाएर खाना अथवा औषधि दिइएको थियो?	१	२	९८
७०६	के उहाँलाई सुईले (नशा वा मासुको माध्यमबाट) एन्टीबायोटिक औषधी दिइएको वा दिन डाक्टरले उल्लेख गरेको वा सल्लाह दिनु भएको थियो?	१	२	९८

खण्ड ७: स्वास्थ्य सेवाको उपयोग

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
७०७	के उहाँलाई एड्स सम्बन्धी एन्टी रेट्रोभाइरल उपचार दिइएको थियो?	१	२	९८
७०८	मृत्यु हुनु अघि उपचार गर्दा उहाँलाई सल्यकृया गरिएको थियो कि थिएन?	१	२ → ७१०	९८ → ७१०
७०९	के उक्त सल्यकृया (अप्रेसन) मृत्यु हुनु भन्दा एक महिना भित्रको अवधिमा भएको थियो?	१	२	९८
७१०	के उहाँलाई सिकिस्त विरामी भएकै अवस्थामा अस्पतालबाट डिस्चार्ज गरिएको थियो?	१	२	९८
७११	के उहाँको मृत्यु हुनुभन्दा अगाडी विरामी हुँदा उपचारको लागि घरभन्दा बाहिर लगिएको थियो?	१	२ → ७१४	९८ → ७१४

खण्ड ७: स्वास्थ्य सेवाको उपयोग

७१२	उहाँको मृत्यु हुनु भन्दा अगाडी विरामी हुँदा उपचारको लागि कहाँ लिएको थियो? (बहु उत्तर सम्भव छ)	सरकारी अस्पताल..... १ प्रा.स्वा.के./स्वास्थ्य चौकी..... २ निजी अस्पताल..... ३ सामुदायिक/ मिशन अस्पताल ४ औषधि पसल/क्लिनिक..... ५ होमियोप्याथी/युनानी ६ धामि-झाँक्रि..... ७ अन्य (खुलाउने) _____ ९६ थाहा छैन ९८	→ ७१४ → ७१४
७१३	उहाँ को मृत्यु हुनुभन्दा अगाडी उपचारको लागि लिएको स्वास्थ्य संस्थाको नाम तथा ठेगाना उल्लेख गर्नुहोस	_____	

खण्ड ७: स्वास्थ्य सेवाको उपयोग

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
७१४	स्वास्थ्यकर्मीले उहाँको मृत्यूको कारण भन्नुभएको थियो कि थिएन?	१	२ → ७१६	९८ → ७१६
७१५	स्वास्थ्यकर्मीले उहाँको मृत्यूको कारण के बताउनुभएको थियो?	_____		
७१६	उहाँको स्वास्थ्यसंग सम्बन्धीत कुनै अभिलेखहरू छन कि छैनन्?	१	२ → ८०१	९८ → ८०१
७१७	के उक्त अभिलेखहरू मलाइ देखाउन सक्नुहुन्छ?	१	२ → ८०१	९८ → ८०१

खण्ड ७: स्वास्थ्य सेवाको उपयोग

७१८	मृत्यु हुनु अघि अन्तिम पटक स्वास्थ्य संस्था गएको मिति	मिति	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
			गते	महिना	साल
७१९	मृत्यु हुनु अघि दोश्रो (Second last) अन्तिम पटक स्वास्थ्य संस्था गएको मिति	मिति	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
			गते	महिना	साल
७२०	स्वास्थ्य सम्बन्धी अभिलेखमा अन्तिम पल्ट नोट गरिएको मिति	मिति	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
			गते	महिना	साल
७२१	अन्तिम पल्ट नोट गरिएको अभिलेखमा उल्लेख भएको नोट अनुसार उहाँको तौल		<input type="text"/> <input type="text"/>		
			किलोग्राम		
७२२	दोश्रो अन्तिम पल्ट (Second last) नोट गरिएको अभिलेखमा उल्लेख भएको नोट अनुसार उहाँको तौल कति थियो		<input type="text"/> <input type="text"/>		
			किलोग्राम		
७२३	अन्तिम पल्ट नोट गरिएको उहाँको स्वास्थ्य सम्बन्धी अभिलेख उतार गर्नुहोसा	मिति	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
			गते	महिना	साल

खण्ड ८: मृत्यु हुनु अगा डको उपचार सम्बन्धि पृष्ठभूमी र सन्दर्भ

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
८०१	के उहाँ मृत्यु हुनु पूर्वका अन्तिम दिनहरूमा अस्पताल जानु भएको थियो कि थिएन?	१	२ → ८०६	९८ → ८०६
८०२	के उहाँले स्वास्थ्य संस्था वा अस्पतालमा जानको लागि यातायातको साधन (कार, ट्रक, ट्र्याक्टर, मोटरसाइकल, स्कुटर वा एम्बुलेन्स) को प्रयोग गर्नु भएको थियो कि थिएन?	१	२	९८
८०३	अस्पतालमा भर्ना गर्दा कुनै समस्या (जस्तै सेवा पाउन ढिलो हुनु, फारामहरू भर्न समस्या, पालो पर्खनु परेको, स्वास्थ्यकर्मी वा डाक्टर नहुनु आदि) परेको थियो कि थिएन?	१	२	९८
८०४	उहाँको उपचारको सम्बन्धमा अस्पतालमा कुनै समस्या (औषधोपचार, तौरतरीका, अन्तरबैयक्तिक धारणा, सम्मान) थिए कि थिएन?	१	२	९८
८०५	के उहाँलाई अस्पतालमा औषधी उपचार वा रोग परीक्षण गर्दा कुनै समस्या परेको थियो कि थिएन (जस्तै: औषधी, सल्लाह, रगत पाउन, प्रयोगशाला परीक्षण, एक्स-रे आदि)?	१	२	९८

खण्ड ८: मृत्यु हुनु अगा डको उपचार सम्बन्धि पृष्ठभूमी र सन्दर्भ

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर		
		थियो	थिएन	थाहा छैन
८०६	के उहाँको (मृतक) को घरबाट नजिकको अस्पतालमा पुग्नको लागि २ घण्टा भन्दा बढी समय लाग्छ?	१	२	९८
८०७	के मृत्यु हुनु भन्दा पहिलेका अन्तिम दिनहरूमा औषधी उपचारको आवश्यकता सम्बन्धमा कुनै द्विविधा रहेको थियो कि थिएन?	१	२	९८
८०८	मृत्यु हुनु पूर्वका अन्तिम दिनहरूमा परम्परागत घरेलु औषधी प्रयोग गरिएको थियो कि थिएन?	१	२	९८
८०९	मृत्यु हुनु पूर्वका अन्तिम दिनहरूमा कसैले फोन गरेर सहयोगको लागि आग्रह गरेका थिए कि थिएनन्?	१	२	९८
८१०	बिरामी भएको अवधिमा लागेको उपचार खर्चको कारण घरायसी खर्चमा कुनै समस्या वा कमी परेको थियो कि थिएन?	१	२	९८

खण्ड ९: मृत्यू दर्ता तथा सर्टि फकेसन

प्र.नं.	प्रश्न तथा फिल्टर	प्रत्युत्तर	प्र.नं. मा जाने																
९०१	उहाँ (मृतक) को मृत्यू दर्ता गरीएको थियो कि थिएन?	थियो..... १ थिएन..... २ थाहा छैन्..... ९८	→ ९०४ → ९०४																
९०२	यदि मृत्यू दर्ता गरेको भए दर्ता नम्बर कति हो?																		
९०३	उहाँ (मृतक) को मृत्यू दर्ता कहाँ गरिएको थियो?																		
९०४	उहाँ (मृतक) को मृत्यू दर्ता कहिले गरिएको थियो?	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">गते</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">महिना</td> <td colspan="4" style="text-align: center;">साल</td> </tr> </table>									गते		महिना		साल				
गते		महिना		साल															
९०५	उहाँ (मृतक) को नागरीकता नम्बर के थियो?																		
९०६	के उहाँको मृत्यू दर्ता प्रमाणपत्र जारी भएको छ कि छैन?	छ..... १ छैन्..... २ थाहा छैन्..... ९८																	
९०७	यदि छ भने के मैले उहाँको मृत्यू दर्ता प्रमाणपत्र हेर्न सकछु?	सक्नुहुन्छ १ सक्नुहुन्न..... २																	

खण्ड ९: मृत्यू दर्ता तथा सर्टि फकेसन

९०८	मृत्यू दर्ता प्रमाणको आधारमा मृत्यूको immediate cause (line 1a)* लेख्नुहोस्		Duration 1(a)
९०९	मृत्यू दर्ता प्रमाणको आधारमा मृत्यूको first antecedent cause (line 1b) लेख्नुहोस्		Duration 1(b)
९१०	मृत्यू दर्ता प्रमाणको आधारमा second antecedent cause (line 1c) लेख्नुहोस्		Duration 1(c)
९११	मृत्यू दर्ता प्रमाणको आधारमा मृत्यूको third antecedent cause (line 1d) लेख्नुहोस्		Duration 1(d)
९१२	मृत्यू दर्ता प्रमाणको आधारमा मृत्यूको contributing cause(s) of death लेख्नुहोस् (part 2)		

खण्ड ९: मृत्यू दर्ता तथा सर्टि फकेसन

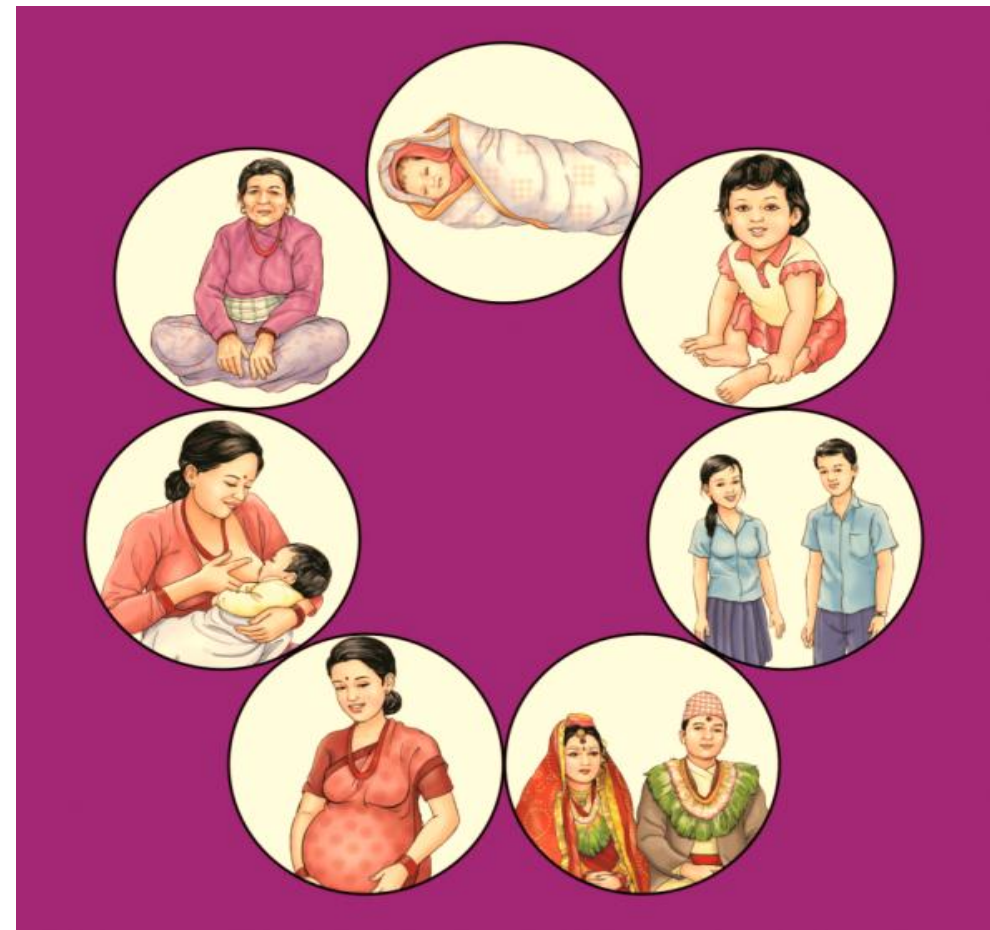
अन्तर्वाता सकिएको समय	बजे	मिनेट	बिहान	१	बेलुकी	२
---: समाप्त :---								

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य

Maternal Death Surveillance and Response [MDSR]

- Response Linked with Quality
of Care-

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

Response Mechanism

- ☞ Response - taking action - to reduce avoidable factors, is the key for conducting MDSR
- Need to identify the avoidable factors at community and facility
 - Prioritized actions need to be simple, practical/doable, evidence based and cost effective
 - Response need to be linked with improving quality of care

Case Scenario of a Maternal Death

- A 21-year old had her 3rd baby at home. Her first baby died due to obstructed labor. Her second baby was premature but survived.
- During this pregnancy, she attended only one ANC at her 5th month at the local health post.
- She delivered at home; and loosed about half liter of blood after delivery.
- Local SBA attended her after one hour. She found the woman very pale and collapsed; she gave her oxytocin and then misoprostol.
- The SBA referred the woman to the district hospital, an hour away, as the bleeding continued.
- The husband did not agree
- She died at home due to postpartum hemorrhage.

Discussion

- What are the avoidable factors at community ?
- What are the avoidable factors at health facility ?

Avoidable factors at community: What led to her death?

- Early marriage and early child bearing
- Awareness and utilization of family planning services
- Birth spacing
- Anemic status
- Inadequate ANC visits
- Awareness on danger signs
- Family decision in seeking care

Avoidable factors at health facility: What led to her death?

- Inadequate counseling during ANC visit
- Inadequate action for managing PPH by SBA

Possible Actions

- Iron supplementation distribution
- Educate women on adverse effects of early marriage and child bearing
- Ensure availability and utilization of FP services at the local health facility
- Promote ANC visits as per protocol
- Educate women and family members on danger signs
- Promote birth preparedness
- Encourage/capacitate SBAs in providing emergency obstetric care
- Liaise with DHO to increase community awareness for institutional delivery and over all women empowerment interventions

The Response Should Not Include

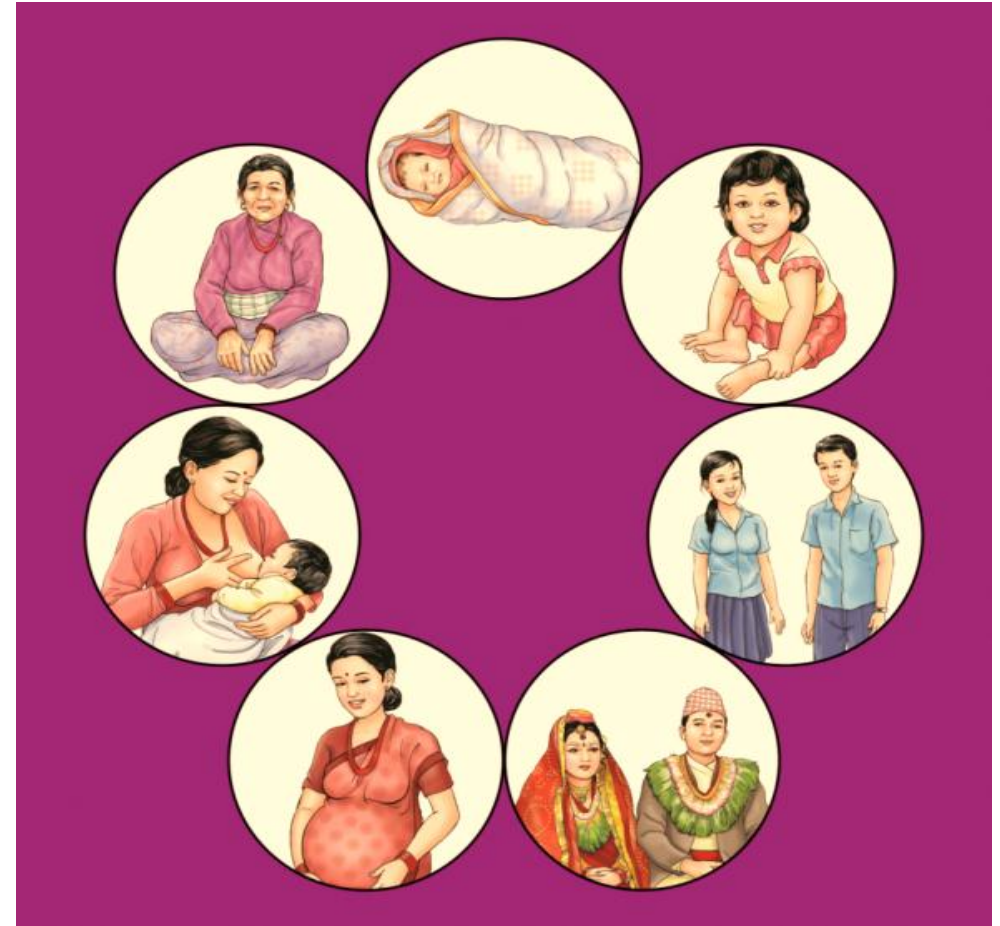
- Increase the number of SBAs
- Punish the husband/family
- Make sure blood is accessible in the community

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य

Maternal Death Surveillance and Response [MDSR]

१२-५५ वर्ष उमेरका महिलाको
मृत्युको सुचनीतिकरण सम्बन्धि
म.स्वा.स्व.से. को अभिमुखीकरण
- स्वागतम -

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य Maternal Death Surveillance and Response [MDSR]

- स्वागत तथा उद्देश्य -

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

विषय शत्र

- स्वागत तथा परिचय
- कार्यक्रमको उद्देश्य
- कार्याशालाको नियम
- कार्यशालाको संक्षिप्त विवरण

कार्यक्रमको उद्देश्य

- मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्यको परिचय तथा औचत्य बारे जानकारी दिने ।
- मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य कार्यक्रमको संचालन प्रक्रिया बारे जानकारी दिने
- मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य कार्यक्रममा संलग्न हुने महिला स्वास्थ्य स्वम सेवकाको भूमिका बारे जानकारी दिने ।
- महिला स्वास्थ्य स्वम सेवकाले यस कार्यक्रममा प्रयोग हुने फारामको बारेमा जानकारी दिने ।

कार्याशाला नियम

- कार्याशाला अवधि: आधा दिन
 - समयमा उपस्थित भइदिनुहोस ।
 - हाजिरी पानामा सही गरीदिनुहोस् ।
- कृपया मोबाइल फोनको प्रयोग नगरीदिनुहोला । भाइब्रेट वा साइलेन्ट मा राख्नुहोला ।
- आदर गर्नुहोस् । सबै सहभागीहरूको प्रतिक्रिया र प्रश्नहरू उत्तिकै महत्वपूर्ण हुन्छन् ।
 - प्रश्न सोध्नुहोस। यो कार्याशाला सहभागितात्मक हो।
 - पालैपालो गरी बोल्नुहोस ।
- प्रशासनिक फारम भरेर सम्बन्धित व्यक्तिलाई बुझाउनुहोस् ।

कार्यक्रमको खाका

Registration
स्वागत तथा अभिमुखीकरणको उद्देश्य
मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्यको परिचय तथा औचित्य
मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया
१२-५५ बर्ष उमेरका महिलाको मृत्युको सूचना फारम
प्रतिकार्य

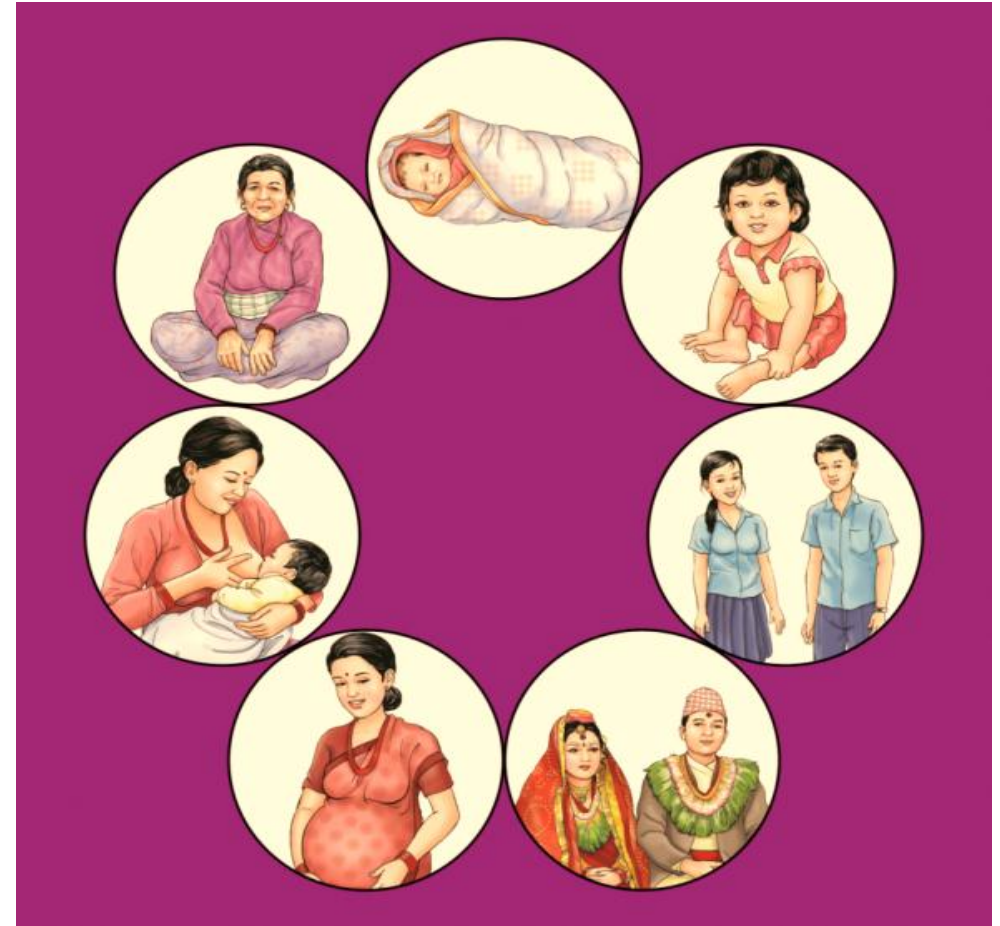
केही टिप्पणी वा सुझाव ?

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य

Maternal Death Surveillance and Response [MDSR]

- औचित्य तथा मुख्य सिद्धान्तहरू -

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्यको परिचय तथा औचित्य

- ☞ कुनै पनि मुलुकको आर्थिक विकासको अवस्था तथाका महिला तथा बालबालकाको स्वास्थ्य स्थितिले देखाउँछ
- ☞ कुनै महिलाको मृत्युले उनको सन्तान, परिवार र समाजकै स्वास्थ्यमा असर पारेको हुन्छ
- ☞ विश्व स्वास्थ्य संगठनको सन् २०१५ को अनुमान अनुसार संसार भरि प्रत्येक वर्ष ३ लाख जति महिला गर्भ सम्बन्धि जटिलताले मर्ने गर्दछन् जस मध्ये ९९ प्रतिशत कम बिकसित मुलुकका रहेका छन्
- ☞ यो तथ्यांक अनुसार नेपालमा प्रत्येक वर्ष १७०० जति महिला गर्भ सम्बन्धि जटिलताले मर्ने गर्दछन्

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्यको परिचय तथा औचित्य

- ☞ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धि विविध प्रयास बाट नेपालमा मातृ तथा नव शशु मृत्यु उल्लेखनीय रूपमा घटेको भएपनि तुलनात्मक रूपमा यो अझै उच्च रहेको छ
- ☞ सबै मातृ मृत्युको खोज पड्ताल गरि मृत्युको कारण पत्ता लगाइ आगामी दिनमा त्यस्ता मृत्यु हुन नदिन आवश्यक गुणस्तर सुधारका कार्यहरू गर्न सके मातृ मृत्यु थप घटाउन सक्नेछ
- ☞ समुदाय तथा स्वास्थ्य संस्थामा हुने सबै मातृ तथा पेरिनेटल मृत्युको, पहिचान गर्ने, सुचिकरण गर्ने, मृत्युका कारणहरू पत्ता लगाउने र थप मृत्यु हुन नदिन सुधारका कार्य गर्न **MPDSR** को सुरुवात गरिएको हो

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य

- ☞ को / कस्ता महिलाहरु मरिरहेका छन् ?
- ☞ महिलाहरु कहाँ मरिरहेका छन् ?
- ☞ गर्भवती अवस्थाको कुन समयमा महिलाहरु मरिरहेका छन् ?
- ☞ मृत्युको मुख्य कारण के हो ?

को: ३५ वर्ष भन्दा बढि उमेरको महिलाको उच्च मातृ मृत्यु अनुपात

उमेर समुह	MMR (per 100,000 live births)
< २०	२९७
२०-२४	११९
२५-२९	१९१
३०-३४	३२३
३५+	९६२
Total	२२९

Source: Nepal Maternal Mortality Morbidity Study 2008/09

को: जनजातीको समुहमा ठुलो भन्नता रहेको पाईन्छ ...

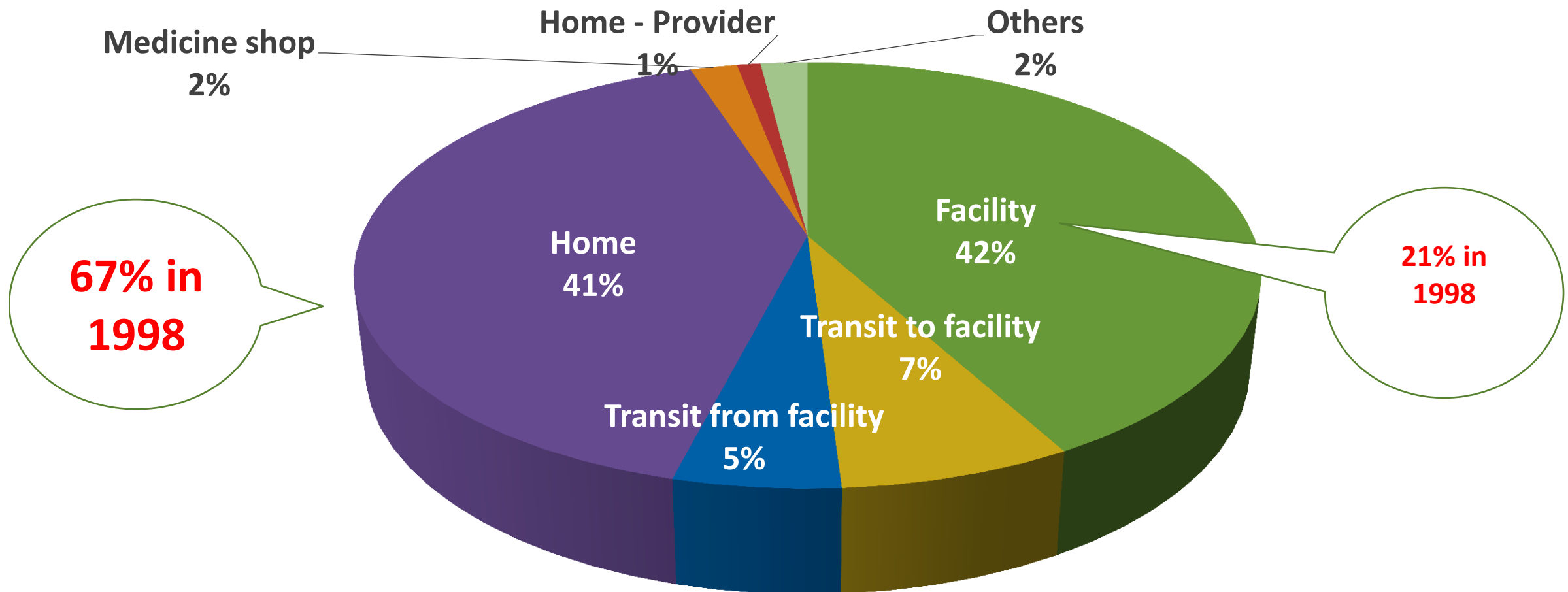

जातिय समुह	मृत्यु
मुस्लिम	३१८
तराई/मधेसी/अन्य जाती	३०७
दलित	२७३
जनजाती	२०७
ब्राह्मन / क्षेत्री	१८२
नेवार	१०५

Source: Nepal Maternal Mortality Morbidity Study 2008/09

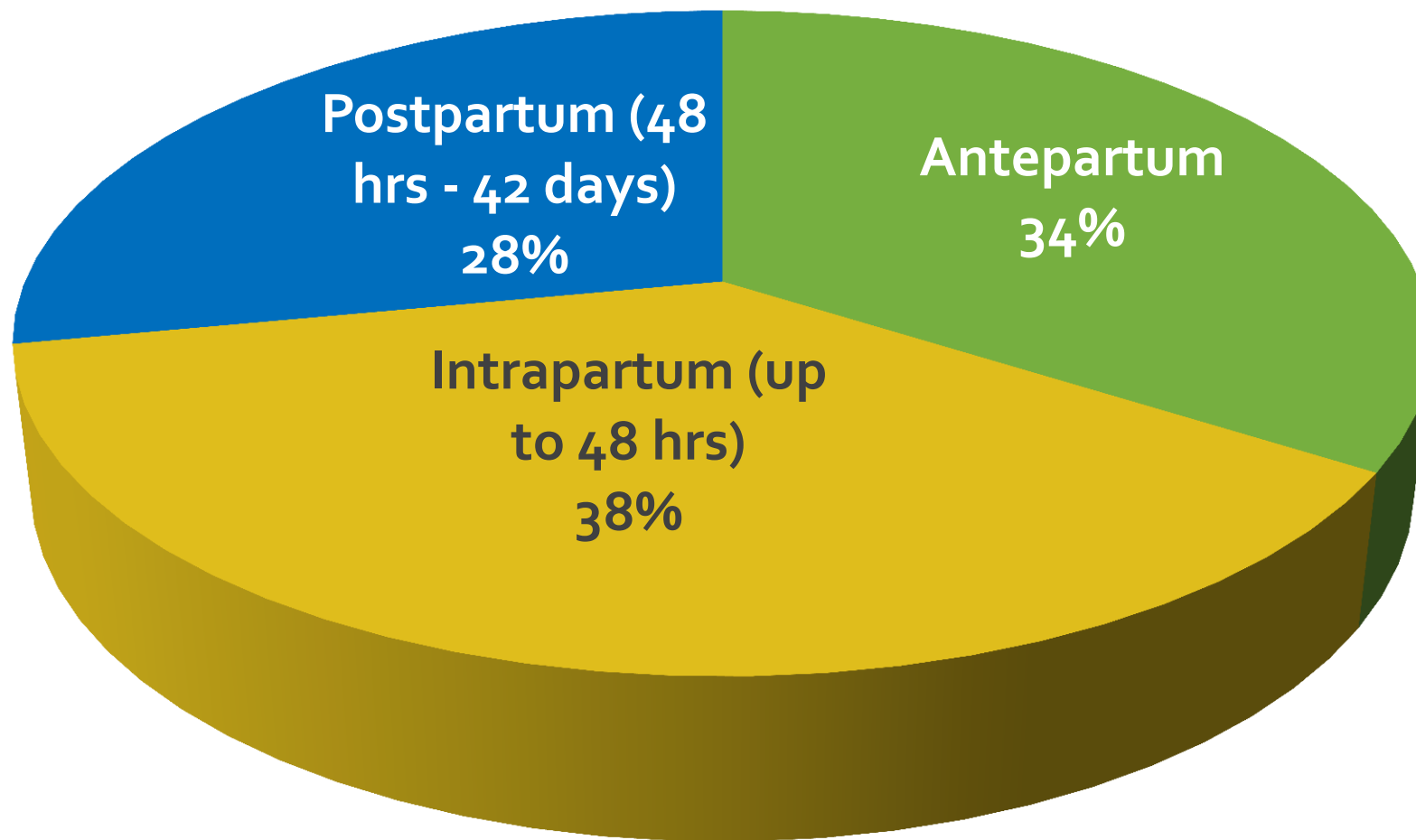
कुन ठाउमा महिलाहरुको मृत्यु हुने गरेको छ? धेरै महिलाहरु स्वास्थ्य संस्थामा गेइरहेका छन्

Source: Nepal Maternal Mortality Morbidity Study 2008/09

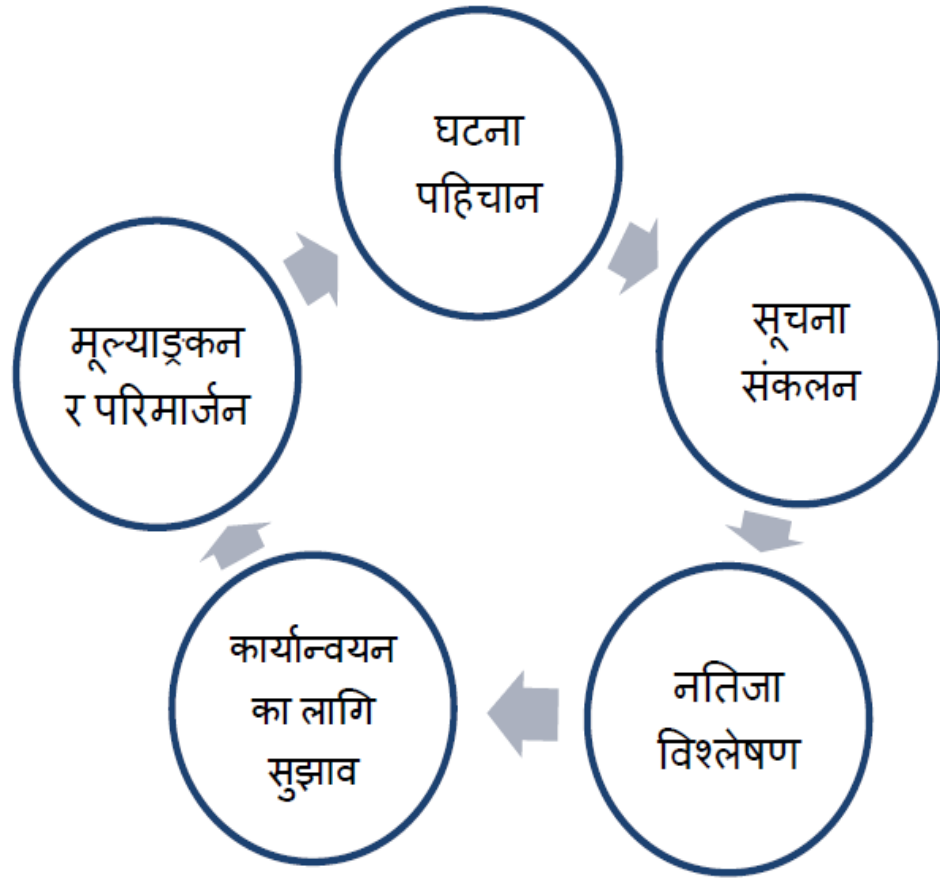
कहिले : मृत्यु जुनसुकै गर्भवती वा सुत्केरी अवस्थामा हुन सक्छ...

Source: Nepal Maternal Mortality Morbidity Study 2008/09

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य

- मातृ तथा पेरिनेटल मृत्युको कारण तथा कारक तत्वको बारेमा सही, समयानुकूल, गुणस्तरीय तथ्याङ्क उपलब्ध गराउन निरन्तर गरिने प्रक्रिया नै मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी हो
- निगरानीबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा उपयुक्त एवं प्रभावकारी योजना निर्माण र कार्यान्वयन गर्नु प्रतिकार्य हो

लक्ष्य

हरेक मातृ मृत्युलाई पहिचान गरि स मक्षा गर्दै रोक्न
स कने मातृ मृत्युलाई निर्मूल गरि मातृ तथा नवजात
शशुको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउने

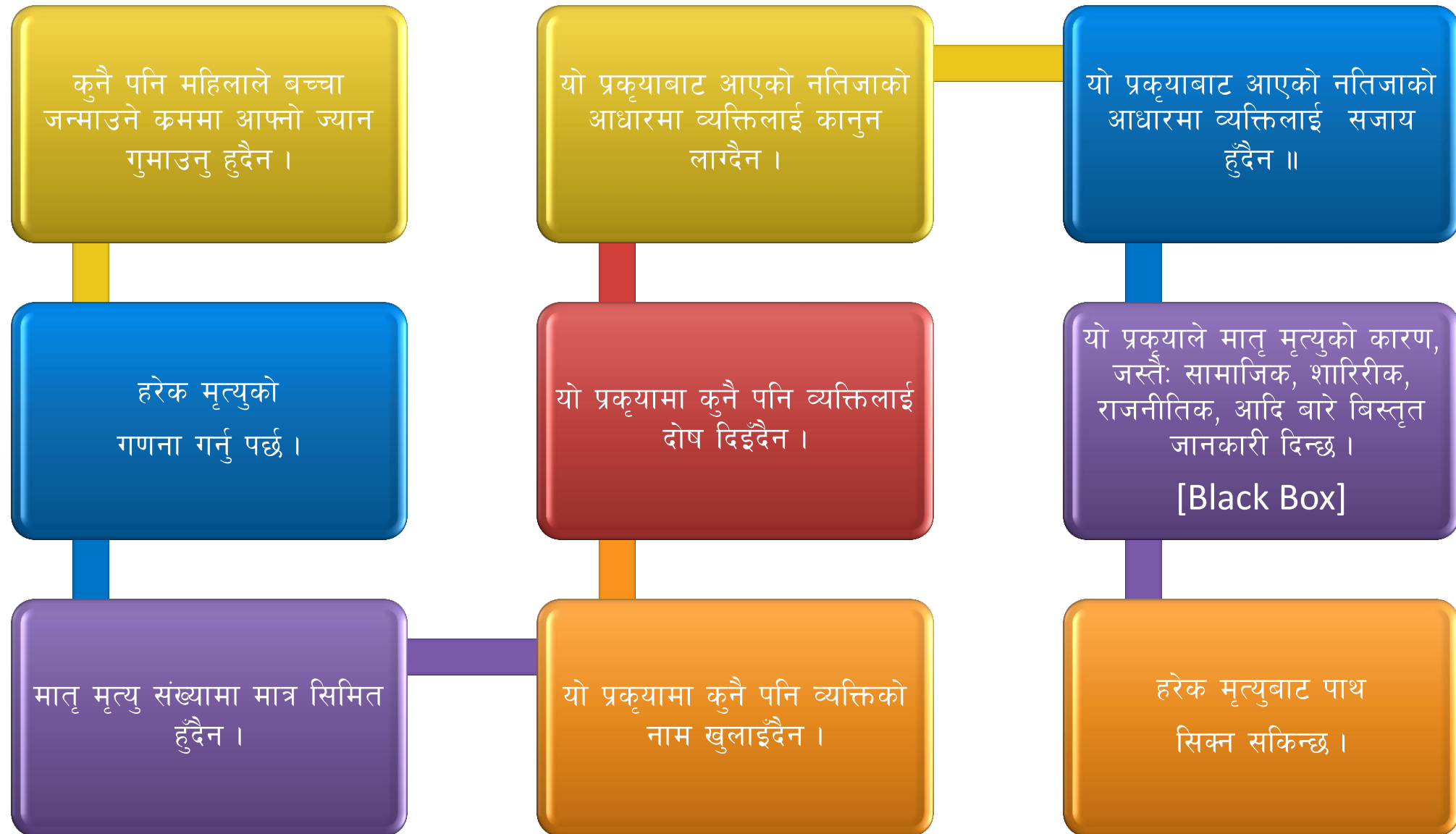

मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु घटाउने प्रतिबद्धता

- नेपालले अन्तरास्ट्रिय समुदायमा मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य (MPDSR) कार्यक्रम संचालन गरि मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु घटाउने प्रतिबद्धता जाहेर गरेको छ
- यसै अनुरूप परिवार स्वस्थ महाशाखाले या कार्यक्रम लागु गर्न आवस्यक निर्देशका तथा फारमहरू तयार गरि यसै बर्ष देखि कार्यक्रम संचालन गर्न गौरहेको छ

मुख्य सिध्यान्त

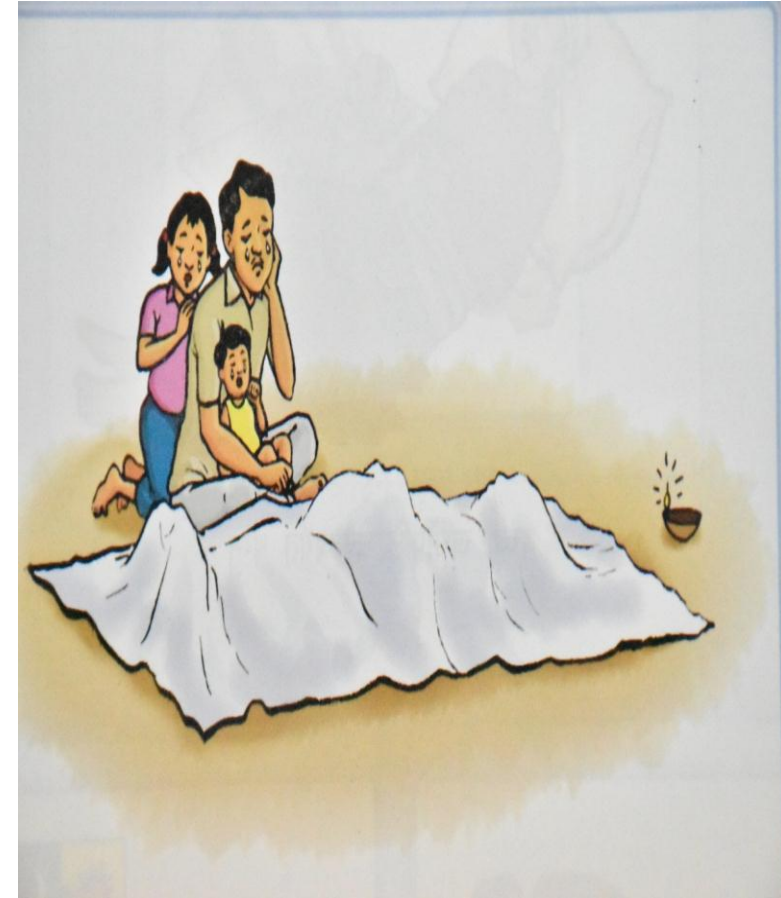

मातृ मृत्यु

गर्ववती अवस्था, प्रसूती अवस्था र सुत्केरी भएको वा गर्भपतन गराएको वा गर्भ आफै खेर गएको ४२ दिन भन्ने गर्भसंग सम्बन्धित कुनै पनि कारणले महिलाको मृत्यु भएमा त्यसलाई मातृ मृत्यु भनिन्छ ।

तर माथि लेखेका अवस्थाहरूमा महिलाको कुनै कारण दुर्घटना परेर जस्तै सडक दुर्घटना वा आत्महत्या गरेर मृत्यु भएको छ भने त्यसलाई मातृ मृत्यु मानिदैन ।

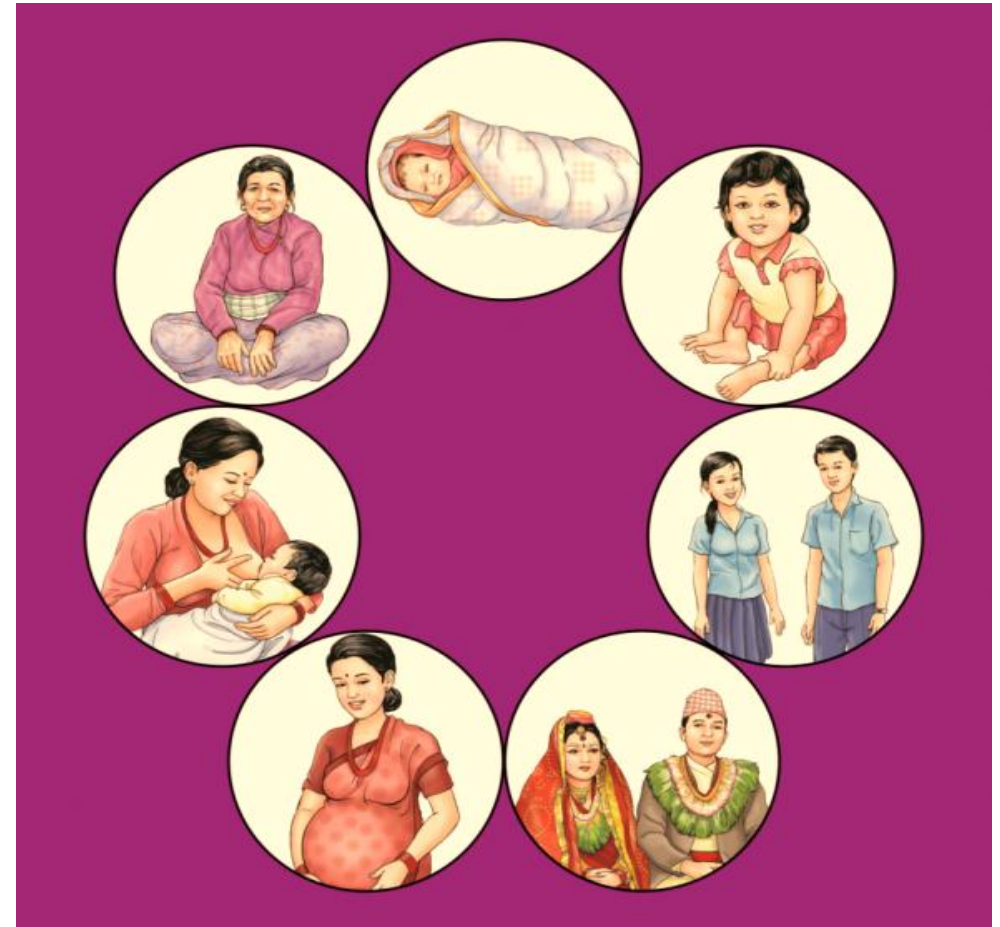
केही सुभाब वा टिप्पणी ?

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निर्गरानी तथा प्रतिकार्य Maternal & Perinatal Death Surveillance and Response [MPDSR]

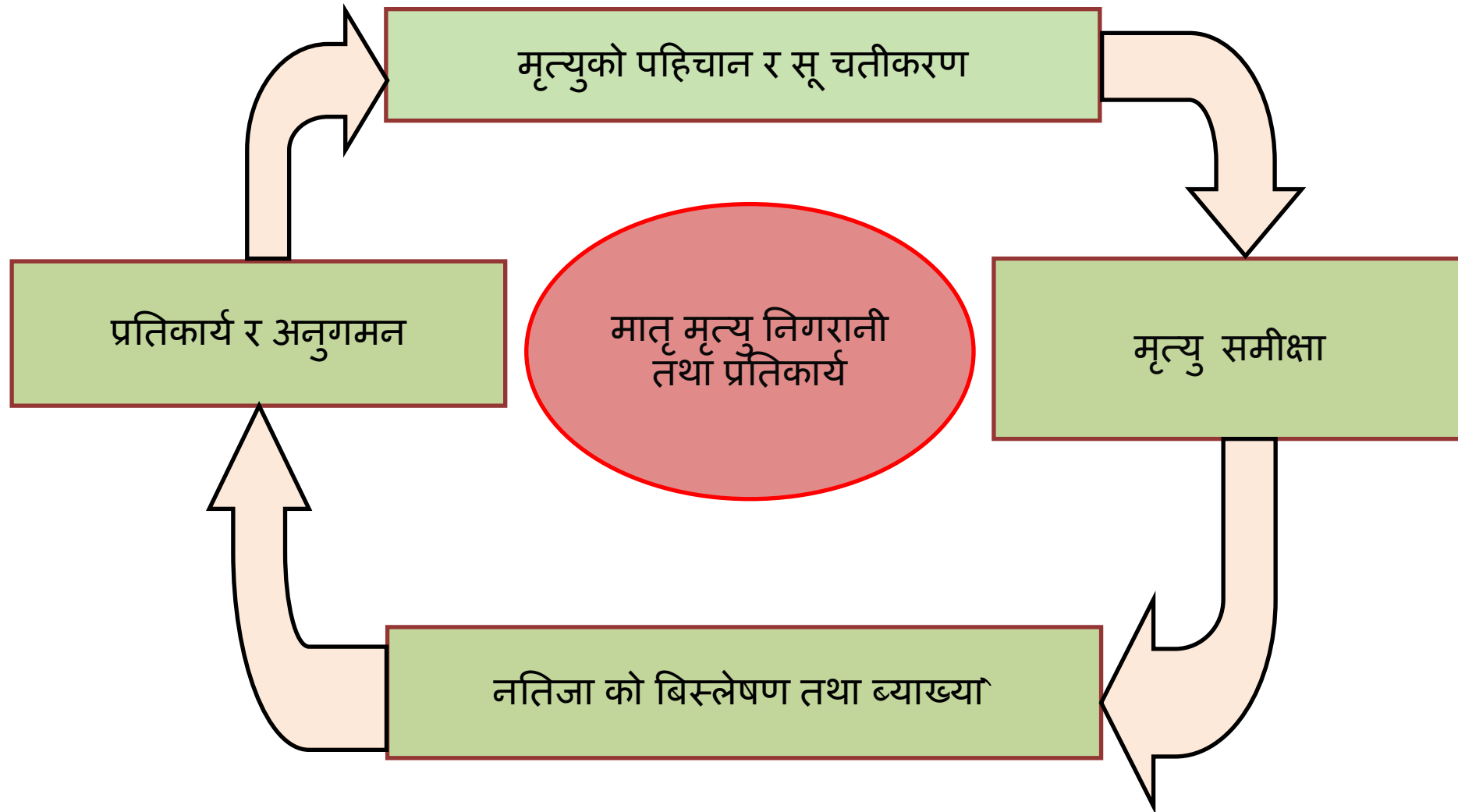
-कार्यक्रम संचालन प्र क्रया-

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य कार्यक्रम को संचालन प्रक्रिया

१२-५५ वर्षका उमेरका
महिलाको मृत्यु पहिचान

रिपोर्ट गर्ने

प्रारम्भिक पहिचान

मातृ मृत्यु
निगरानी तथा
प्रतिकार्य

भरबल अटोपसी

प्रतिकार्य र
अनुगमन

मृत्यु समीक्षा

कारण पहिचान

महिला स्वास्थ्य स्वयंम सेविकाको भूमिका

आफ्नो समुदायमा भएको १२-५५ उमेरका महिलाको मृत्यु पहिचान गर्ने

जानकारी भएको २४ घण्टा भित्र मृतक महिलाको घरभेट गर्ने

सूचना फारम पूर्ण रुपमा भर्ने

स्वास्थ्य चौकीमा रिपोर्ट गर्ने

प्रारम्भिक पहिचान र भरबल अटोपसी लिन मद्दत गर्ने

मातृ मृत्यु हुन नदिन कार्य योजना कार्यन्वयनमा मद्दत गर्ने

महिला स्वास्थ्य स्वयंम सेविकाको भूमिका

मृत्यु

पहिचान गर्ने

सूचना फारम भर्ने

रिपोर्ट गर्ने

अभ्यास १

- एक माध्यमक विधालयका शिक्षक शिव प्रसाद काफ्ले आफ्नो साथी दीपक पौडेल (जसले आफ्नी श्रीमती गमाएका थए) संग भैटेर घर फर्कदै गर्दा वार्ड नं.३, पर्वत जिल्ला मुडुक्वा गा.बि.स की महिला स्वयम सेवका कुमारी देवीलाई भेटेछन । शिव प्रसादले आफ्नो साथी क श्रीमती वर्ष २७ की माया देवी पौडेल, जो त्यहि वार्डमा बस्थिन, उनको धेरै रगत बगेर मृत्यु भएको जानकारी दिए । उनले गएको महिना एक छोरालाई जन्म दिएकी थईन । उनले कुमारीलाई यदि त्यहाँ भेट गर्न जाने हो भने दीपकको फोन नं. ९८४१६८८८८८ मा सम्पर्क गर्न भने ।
- प्रश्न: यो सूचना पाएपछि कुमारीले के गर्नु पर्ला?

अभ्यास २

एक सामुदायिक स्वास्थ्य कर्ता बिनोद प्रसाद कार्की आफ्नो साथी सुरेश पाण्डे (जसले आफ्नी छोरी गमाएका थए) संग भेटेर घर फर्कदै गर्दा वार्ड नं.३, पर्वत जिल्ला कश्मा न.पा क महिला स्वयंसेविका कमला देवीलाई भेटछन् । उनले आफ्नो साथी क छोरी वर्ष १६ क माया देवी पाँडेल जो अर्को वार्ड नं. ७ मा बस्थिन, उनको धेरै रगत बगेर मृत्यु भएको जानकारी दिए । उनले गएको महिना एक छोरालाई जन्म दिएकी थईन । उनले कमलालाई यदि त्यहाँ भेट गर्न जाने हो भने सुरेशको फोन नं. ९८४१६८८८८८ मा सम्पर्क गर्न भने ।

प्रश्न: यो सचना पाएपछि कमलाले के गर्नु पर्ला? के उनले फारम भर्नुपर्छ ?

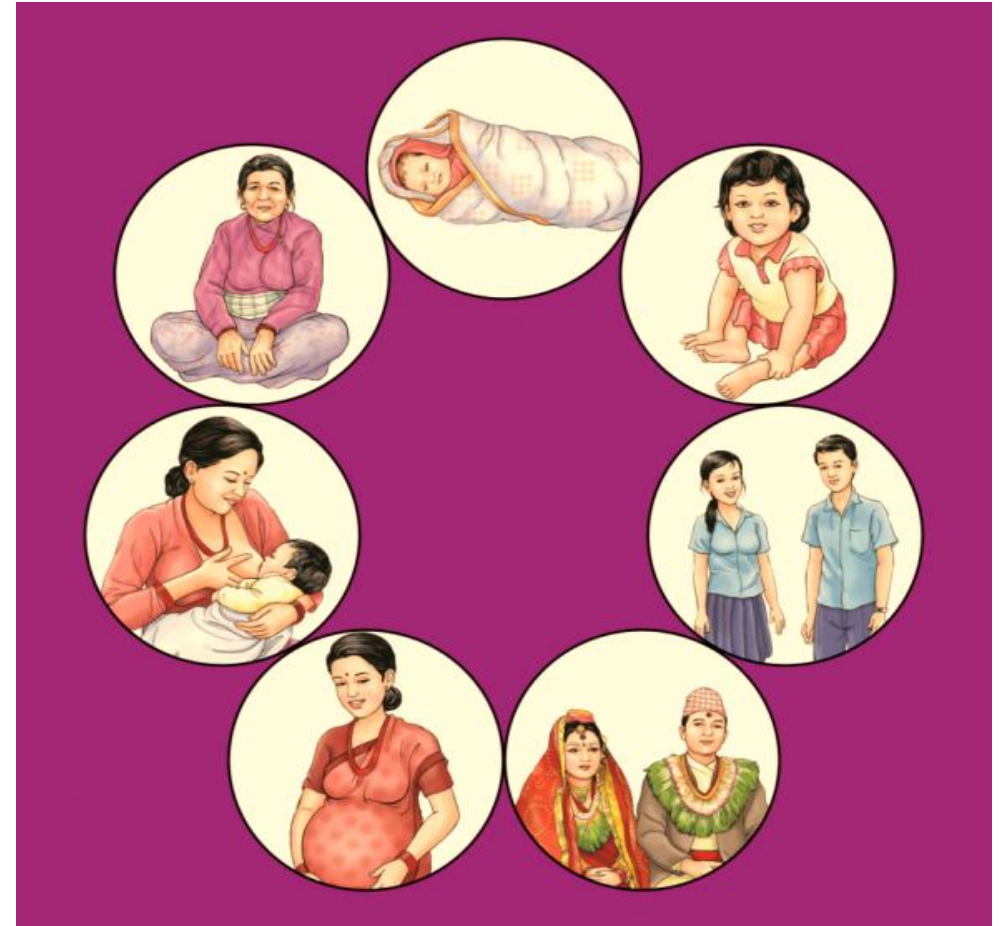
केही सुभावा वा टिप्पणी ?

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य

Maternal Death Surveillance and Response [MDSR]

-कार्यक्रम संचालन प्र क्रया-

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

MDSR Forms

- ➡ Death notification form
- ➡ Pregnancy related death screening form
- ➡ Verbal autopsy
- ➡ Cause of death assignment form
- ➡ Verbal autopsy summary form
- ➡ Prioritization form
- ➡ Action plan development form

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य मन्त्रालय

स्वास्थ्य सेवा विभाग

जिल्ला जन/स्वास्थ्य कार्यालय,

..... प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र/स्वास्थ्य चौकी

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी

१२ देखि ५५ बर्ष सम्मका महिलाको मृत्यु सूचना फारम

[महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूले मृत्यु भएको थाहा पाएको २४ घण्टाभित्र सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थामा सूचित गर्ने प्रयोजनका लागि]

MPDSR Tool: 1

गोप्य

यो सूचनामातृ मृत्युको निगरानी र प्रतिकार्य तथा सामुहिक रूपमा तथ्याङ्कीय प्रयोजनका लागि नेपाल सरकारका स्वास्थ्य निकायहरूले मात्रप्रयोग गर्नेछन् ।

मृतक महिलाको विवरण										
१.	मृतक महिलाको नाम									
२.	मृत्यु भएको मिति				ग	ग	म	म	सा	सा
३.	मृत्यु हुँदाको उमेर									
४.	मृतकको श्रीमान वा अभिभावकको नाम									
५.	मृतकको श्रीमान वा अभिभावकको फोन/मोवाइल नं.									
६.	मृतकको वसोवास रहेको ठेगाना	जिल्ला								
		गा.वि.स./नगरपालिका								
		वडा नम्बर								
		गाउँ/टोल								

यो सूचना फारम भर्ने स्वयंसेविकाको विवरण

१.	नाम								
२.	ठेगाना (गा.वि.स./नगरपालिका, वडा नं.)								
३.	फारम भरेको मिति (गते/महिना/साल)	ग	ग	म	म	सा	सा	सा	सा
४.	यो फारम सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थामा पठाएको मिति	ग	ग	म	म	सा	सा	सा	सा

यो सूचना फारम बुझिलिने व्यक्तिको विवरण

१.	नाम								
२.	पद								
३.	कार्यरत स्वास्थ्य संस्थाको नाम								
४.	फारम बुझेको मिति (गते/महिना/साल)	ग	ग	म	म	सा	सा	सा	सा

अभ्यास १

- धादिङ जिल्लाको चौतारा गा वस-४ पपलबोटमा बस्टै आएकी सबित्री छत्कलीको ३५ बर्षको उमेरमा निधन भयो। यस मृत्यु भएको खबरै स्थाननिय स्वयम से वका सम्झना घि मरेलाई दिइयो। स्वयम से वकाले घर भेट गर्न जादा उनले मृत्यु २०७२ साल, १२ माघमा भएको करा थाहा पाइन्। उनले मृतकको पतिसँग सोध्पछ गर्दा पतिको नाम गणेश छत्कली र उनको संपर्क फोन: ९८४१६८८८८८ भएको थाहा पाइन्।
- प्रश्न: यी सुचनाको आधारमा १२ देखी ५५ बर्ष सम्मका महिलाको मृत्युको सुचना फारम भर्नुहोस्।

अभ्यास २

एक महिला स्वयम् से वका, वडा नं. २, लम्जुंग जिल्लाको पपलडाढा गा.बि.सं. क सबिता थापालाई असार १० गते, २०७२ मा एक महिलाको मृत्युको जानकारी प्राप्त भयो । उनले मृतक महिलाको जानकारी लिएर मृतक महिलाको ववरण फारम भरेर बुझाइन् । उनले असार ११ गते, २०७२ मा फारम स्वास्थ्य संस्थामा बुझाइन् ।

- प्रश्न: यो सचनाको आधारमा स्वयम् से वकाको ववरण फारममा भर्नुहोस्।

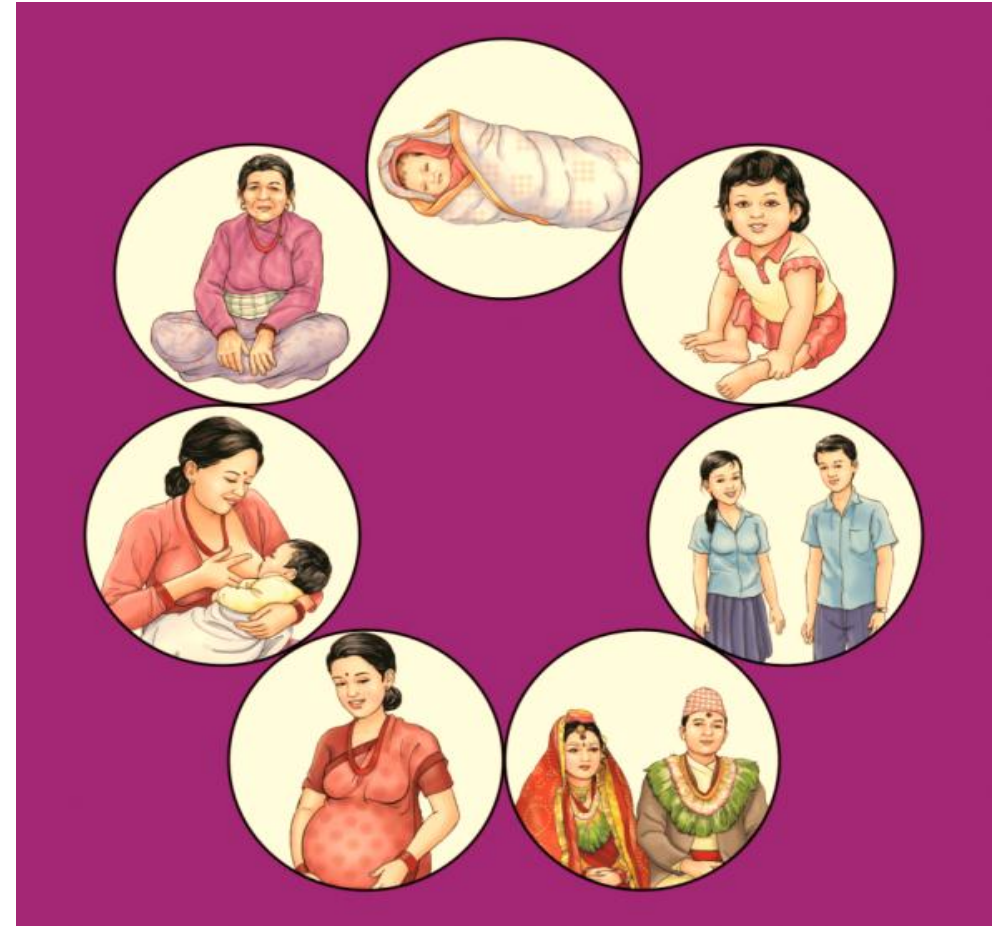
केही सुभावा वा टिप्पणी ?

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निर्गरानी तथा प्रतिकार्य Maternal & Perinatal Death Surveillance and Response [MPDSR]

-कार्यक्रम संचालन प्र क्रया-

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

Response Mechanism

- ☞ Response - taking action - to reduce avoidable factors, is the key for conducting MDSR
- Need to identify the avoidable factors at community and facility
 - Prioritized actions need to be simple, practical/doable, evidence based and cost effective
 - Response need to be linked with improving quality of care

Case Scenario of a Maternal Death

- A 21-year old had her 3rd baby at home. Her first baby died due to obstructed labor. Her second baby was premature but survived.
- During this pregnancy, she attended only one ANC at her 5th month at the local health post.
- She delivered at home; and loosed about half liter of blood after delivery.
- Local SBA attended her after one hour. She found the woman very pale and collapsed; she gave her oxytocin and then misoprostol.
- The SBA referred the woman to the district hospital, an hour away, as the bleeding continued.
- The husband did not agree
- She died at home due to postpartum hemorrhage.

Discussion

- What are the avoidable factors at community ?
- What are the avoidable factors at health facility ?

Avoidable factors at community: What led to her death?

- Early marriage and early child bearing
- Awareness and utilization of family planning services
- Birth spacing
- Anemic status
- Inadequate ANC visits
- Awareness on danger signs
- Family decision in seeking care

Avoidable factors at health facility: What led to her death?

- Inadequate counseling during ANC visit
- Inadequate action for managing PPH by SBA

Possible Actions

- Iron supplementation distribution
- Educate women on adverse effects of early marriage and child bearing
- Ensure availability and utilization of FP services at the local health facility
- Promote ANC visits as per protocol
- Educate women and family members on danger signs
- Promote birth preparedness
- Encourage/capacitate SBAs in providing emergency obstetric care
- Liaise with DHO to increase community awareness for institutional delivery and over all women empowerment interventions

The Response Should Not Include

- Increase the number of SBAs
- Punish the husband/family
- Make sure blood is accessible in the community

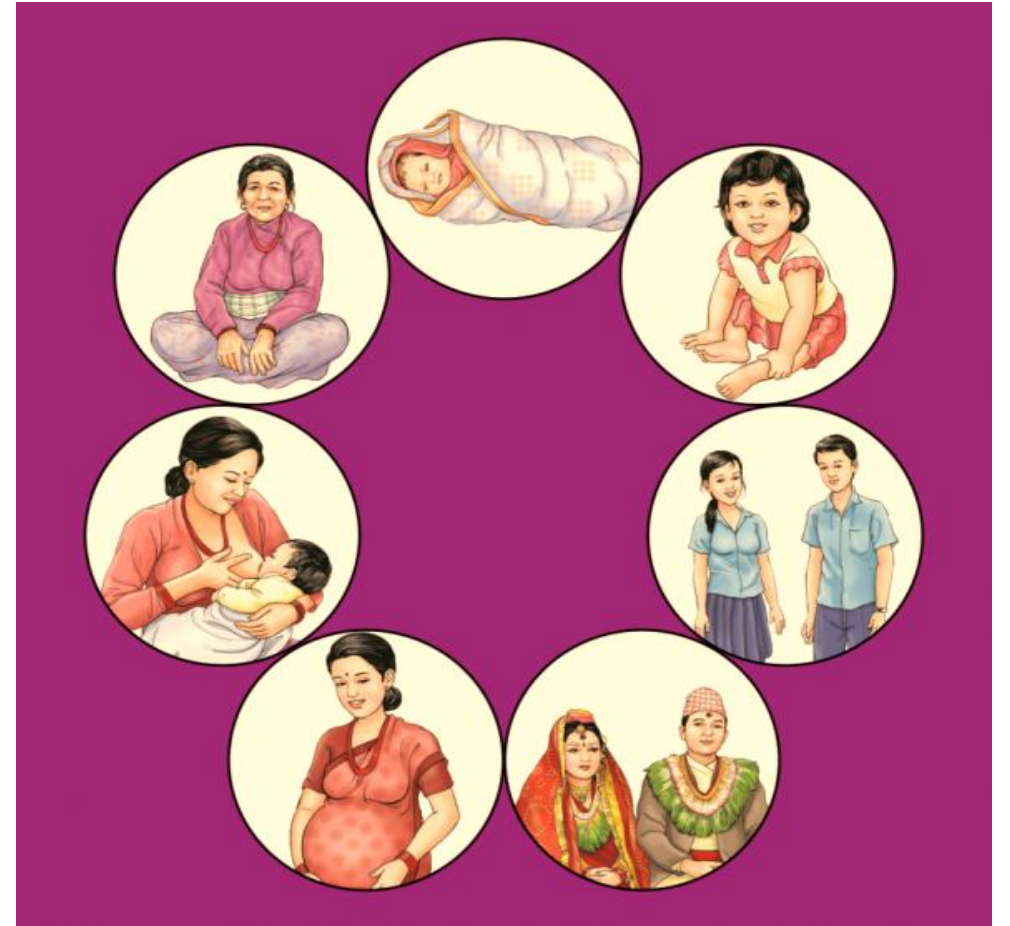
केही सुभावा वा टिप्पणी ?

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य

Maternal Death Surveillance and Response [MPDSR]

-FCHV Orientation Planning-

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

FCHV Orientation Planning

SN	Health Facility/VDC	No. of FCHVs	MPDSR untrained staff	Total number of participants	Date	DHO focal person
1						
2						
3						
4						
5						
6						

FCHV Orientation Planning

SN	Health Facility/VDC	No. of FCHVs	MPDSR untrained staff	Total number of participants	Date	DHO focal person
7						
8						
9						
10						
11						
12						

FCHV Orientation Planning

SN	Health Facility/VDC	No. of FCHVs	MPDSR untrained staff	Total number of participants	Date	DHO focal person
13						
14						
15						
16						
17						
18						

FCHV Orientation Planning

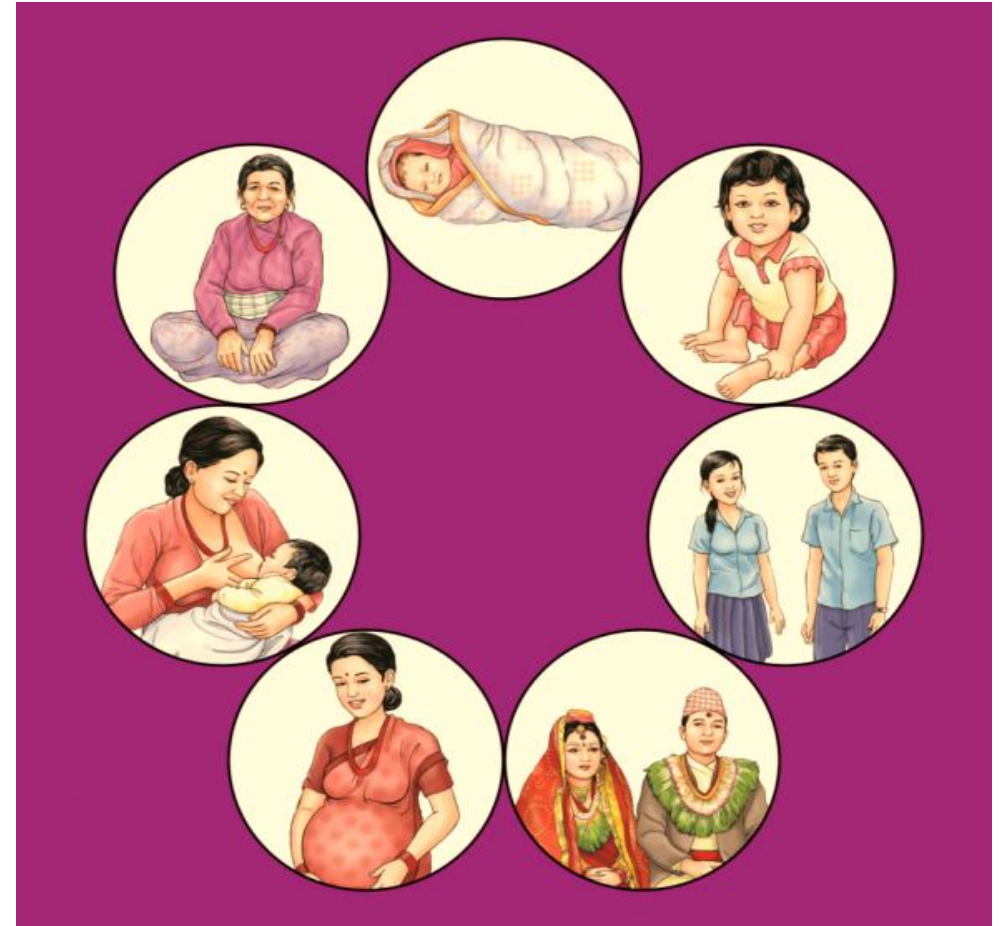
SN	Health Facility/VDC	No. of FCHVs	MPDSR untrained staff	Total number of participants	Date	DHO focal person
19						
20						
21						
22						
23						
24						

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मातृ तथा पेरिनेटल मृत्यु निर्गरानी तथा प्रतिकार्य Maternal & Perinatal Death Surveillance and Response [MPDSR]

-Monitoring and Evaluation-

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

Objectives

By the end of this session, participants will be able to:

- Describe importance of monitoring MPDSR process and using the data in improving quality of care
- Analyze & interpret maternal and perinatal death data
- Use MPDSR data/information to produce local solutions to the root causes of maternal and perinatal deaths
- Understand the role of monitoring of the process and the actions to ensure effective response to address the avoidable factor identified

Why is MPDSR Important?

- Provides information for action
- Connects action to results
- Makes maternal and perinatal deaths visible at local and national levels
- Sensitizes communities, facility health workers, managers and policy makers
- Boosts country ownership of data
- Provides data in real time
- Enables progress towards capturing all deaths

The Policy Context: MPDSR in NHSS

- Nepal Health Sector Strategy, 2015-20 recognizes MPDSR as an effective tool to improve quality of care and strengthen the overall health care delivery system
- NHSS aims at reviewing all hospital based maternal deaths
- NHSS RF monitors the % of hospital based maternal deaths reviewed and targets to reach 100 % by 2016/17.
- MMR and neonatal mortality ratio are monitored as tracer indicators at the Goal level

MDSR monitoring at HP and PHCC level

Time period: From to

Indicator	No.	Remarks
Number of deaths of women of 12-55 years reported by FCHVs		
Number of deaths of women of 12-55 years screened for pregnancy related deaths		
Number of verbal autopsy done		
Number of maternal deaths reviewed		
Number of response activities planned		
Number of response activities implemented		

MPDSR monitoring at DHO/DPHO level: Community based maternal deaths

Time period: From to

Indicator	No.	Remarks
Number of deaths of women of 12-55 years reported by FCHVs		
Number of deaths of women of 12-55 years screened for pregnancy related deaths		
Number of verbal autopsy done		
Number of maternal deaths reviewed		
Number of response activities planned		
Number of response activities implemented		
Number of maternal death review forms entered into the server		

MPDSR monitoring at district level: Maternal deaths

Time period: From to

Indicator	No.	Remarks
No. of maternal deaths by causes of death		
No. of maternal deaths by age of mother		
No. of maternal deaths by education of mother		
No. of maternal deaths by ethnicity		
No. of maternal deaths by wealth quintile		
No. of maternal deaths by pregnancy stage (ante, intra and post partum)		

MPDSR monitoring at central level: Community based maternal deaths

Time period: From to

Indicator	No.	Remarks
Number of deaths of women of 12-55 years reported by FCHVs		
Number of deaths of women of 12-55 years screened for pregnancy related deaths		
Number of verbal autopsies done		
Number of maternal deaths reviewed		

MPDSR monitoring at central level: community based maternal deaths ...

Time period: From to

Indicator	%	Remarks
% of community based maternal deaths reported within 24 hours		
% of WRA deaths that are screened within 72 hours		
% of verbal autopsies conducted for pregnancy related deaths within 21 days		
% of maternal death reviews that include Action Plan		

MPDSR monitoring at central level: hospital based maternal deaths

Time period: From to

Indicator	No.	Remarks
Number of maternal deaths reported		
Number of MDR forms completed		
Number of maternal deaths reviewed		
Number of response activities planned		
Number of response activities implemented		

MPDSR monitoring at central level

Time period: From to

Indicator	%	Remarks
% of maternal deaths by causes of death		
% of maternal deaths by age of mother		
% of maternal deaths by education of mother		
% of maternal deaths by ethnicity		
% of maternal deaths by wealth quintile		
% of maternal deaths by pregnancy stage (ante, intra and post partum)		
% of maternal deaths by place of death		
% of maternal deaths by ANC visits		
% of maternal deaths by referral status		

MPDSR monitoring at central level

Time period: From to

Indicator	No.	Remarks
Maternal mortality ratio per 100,000 live births		
Perinatal mortality ratio		
Neonatal mortality ratio		
Hospitals implementing MPDSR		
Districts implementing MPDSR		
Districts implementing community based MDSR		

Practical Exercises

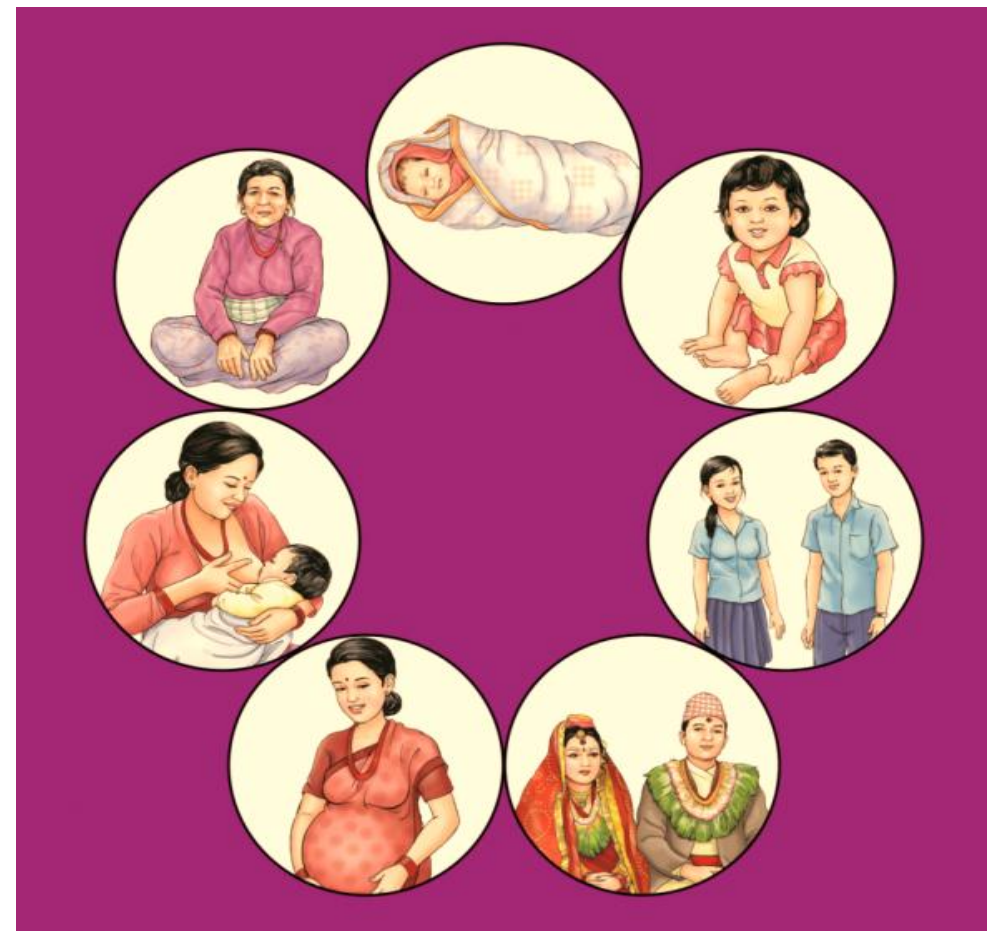
Any comments / feedback
?

धन्यवाद

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
परिवार स्वास्थ्य महाशाखा

मात्री तथा पेरिनेटल मृत्यु निगरानी तथा प्रतिकार्य
Post-Test Questionnaire

प्रत्यक प्रस्नहरूको सही उत्तरमा गोलो लगाउनुहोस

१. MPDSR भन्नाले के बुझिन्छ?
 - a. Maternal and perinatal death system and response
 - b. Maternal and perinatal death surveillance and response (१० अंक)
 - c. Maternal and perinatal death surveillance and review
 - d. Maternal and perinatal death systematic register
२. मात्री मृत्यु घटाउन □□□□ को कुन पक्ष ले महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्बाह गर्न सक्छ ?
 - a. मृत्यु को पहिचान
 - b. मृत्यु को पुनरावलोकन
 - c. मृत्यु को घटना बिस्लेषण
 - d. प्रतिकार्य (१० अंक)
३. तल दिइएका मृत्युहरू मध्ये कुन मृत्युको सूचना स्थानीय स्वास्थ्य संस्था मा दिनु पर्दछ ? (प्रत्यक सही उत्तर को लागि २ अंक)
 - a. बच्चा जन्माउने क्रम मा १३ बर्षकी महिला को मृत्यु भएमा (ठीक / बेठिक)
 - b. २४ बर्षकी महिला को सुति रहेको अवस्था मा मृत्यु भएमा (ठीक / बेठिक)
 - c. ३ महिना को बच्चा कि आमा जसको उमेर ३६ बर्षको छ र उनको निमुनिया को कारण ले मृत्यु भएमा (ठीक / बेठिक)
 - d. ५६ बर्ष कि महिला जसको मृत्यु सडक दुर्घटना बाट भयो (ठीक / बेठिक)
 - e. २९ बर्ष कि महिला जसको मृत्यु गर्भवती अवस्थामा अत्यधिक रक्तस्रावको कारण ले भयो (ठीक / बेठिक)
४. तल दिइएका मृत्युहरू मध्ये कुन मृत्यु मात्री मृत्यु हुन सक्छ ? (प्रत्यक सही उत्तर को लागि २ अंक)
 - a. ४५ बर्ष कि महिला जसको मृत्यु एक्कासि बेहोस भएर भयो र उनको २ महिना देखि महिनाबारी रोकिएको थियो (ठीक / बेठिक)
 - b. एक ३५ दिनको बच्चा कि आमा लाई मृत्यु हुनु अगाडी ३ दिन देखि ज्वोरो आएको थियो (ठीक / बेठिक)

- c. एक १६ वर्ष कि महिला जसले १६ वर्ष को उमेरमा पहिलो पल्ट असुरक्षित योन सम्पर्क गरिन, गर्भवती हुने डरले कुनै औसधि सेवन गरिन र २ दिन पछी उनको मृत्यु भयो (ठीक / बेठिक)
- d. एक पीडित महिलाको मृत्यु निमुनियाको कारण ले भयो तर उनको अन्तिम महिनावारी कहिले भएको थियो भन्ने थाहा थिएन ? (ठीक / बेठिक)
- e. एक २६ वर्ष कि महिला को ४ महिनाको गर्भ खेर गयो, गर्भ खेर गएको १ हप्ता पछी उनलाई ज्वरो आयो र उनि ५ हप्ता सम्म बिरामी परिन र एक दिन सुति रहेको बेलामा उनको मृत्यु भयो (ठीक / बेठिक)
५. मातृ मृत्युको पहिचान, सुचितिकरण तथा तथ्यांक संकलन सम्बन्ध मा तल लेखिएका वाक्यहरु ठीक अथवा बेठिक के हो छुट्टाउनुहोस् (प्रत्येक सही उत्तर को लागि २ अंक)
- a. समुदायमा भएका प्रजनन उमेरका महिला मृत्युको सुचितिकरण गर्ने मुख्य व्यक्ति महिला स्वास्थ्य स्वाम सेविका हुन् (ठीक / बेठिक)
- b. समुदायमा भएका मातृ मृत्युको सूचना महिला स्वास्थ्य स्वाम सेविका मार्फत स्थानीय स्वास्थ्य संस्था मा १ हप्ता भित्र दिनु पर्दछ (ठीक / बेठिक)
- c. गर्भ सम्बन्धि मृत्यु भएको पहिचान गर्ने मुख्य जिम्मेवारी पब्लिक हेल्थ नर्स को हो (ठीक / बेठिक)
- d. गर्भ सम्बन्धि मृत्यु भएको यकिन भएपछी मृत्यु फएको १३ देखि २१ दिन भित्र भरबल अटप्सी गरि सक्नु पर्दछ (ठीक / बेठिक)
- e. सबै किसिम का मातृ मृत्युहरुमा मृत्यु भएको महिलाको घरै मा गइ भरबल अटप्सी गर्नु पर्दछ (ठीक / बेठिक)
६. जिल्ला स्तरीय समिति मा को को सदस्य रहन्छन ? (सबै ठीक उत्तर मा गोला लगाउनुहोस (प्रत्येक सही उत्तर को लागि १ अंक)
- a. जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख (✓)
- b. मृत्यु भएको महिला को श्रीमान
- c. जिल्ला प्रहरी कार्यालय का प्रमुख
- d. जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय का पब्लिक हेल्थ नर्स (✓)
- e. जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय का तथ्यांक अधिकृत (✓)
- f. जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय का जनस्वास्थ्य अधिकृत (✓)

- g. सरकारी अथवा नीजी अस्पतालका स्त्री रोग बिशेशज्ञ (√)
- h. मृत्यु को कारण विश्लेषण गर्ने बिज्ञ(√)
- i. जिल्लाको प्रजनन स्वास्थ्य समन्वयसमिति का सदस्यहरु (√)
- j. जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयका सवारी चालक
७. नेपालको ग्रामिण समुदायमा स्वास्थ्य सेवाको उपयोग गर्ने सम्बन्ध मा सामान्यतया पुरुषहरुले निर्णय गर्ने गर्छन त्यसैले यदि श्रीमान वा घरका अन्य पुरुषहरुलाई गर्भवती अवस्थामा जुनसुकै बेला पनि आकस्मिक रुपमा जटिलता हुन सक्छ भन्ने विश्वास भएन भने उपचार मा ढिलाई हुन सक्छ (५ अंक) (ठीक / बेठिक)
८. समुदायमा सबै जना लाई गर्भ तथा सुत्केरी संग सम्बन्धि जटिलता को सही जानकारी भएमा उनीहरुले परिवारका सदस्यहरुलाई उचित सल्लाह दिएर उपचार गर्ने निर्णय गर्न हुने ढिलाई कम गर्न सक्छन (५ अंक) (ठीक / बेठिक)
९. **Third Stage Labour** को गुणस्तरीय ब्यबस्थापन गर्न **Oxytocin** औषधि को आवश्यकता पर्दैन (५ अंक) (ठीक / बेठिक)
१०. **MPDSR** सम्बन्धि तथ्यांक विश्लेषण गर्दा स्वास्थ्य संस्था मा दिएको आकस्मिक सेवा बाहेक प्रेषण प्रणाली को गुणस्तर, भर्ना प्रक्रिया जस्ता बिषयमा छलफल गर्नु पर्दैन (५ अंक) (ठीक / बेठिक)
११. अस्पताल मा भएको मातृ मृत्यु को हक मा मृत्यु भएको महिला को घर मै गई भरबल अटप्सी गरि रहनु पर्दैन (५ अंक) (ठीक / बेठिक)
१२. समुदायमा भएको मातृ मृत्यु को जिल्ला स्तरीय **MPDSR** समिति मा छलफल गरि कार्य योजना तयार गरिसकेपछि स्थानीय तहको **MPDSR** समिति मा छलफल गरी प्रतिकार्यका क्रियाकलाप संचालन गर्नु पर्दछ (५ अंक) (ठीक / बेठिक)
१३. तलका क्रियाकलाप मध्ये कुन कुन क्रियाकलापहरु स्थानीय तहको □□□□ पुनरावलोकन समिति प्रतिकार्य को रुपमा संचालन गर्नु पर्दछ
- a. आधारभूत तथा आकस्मिक प्रसुती सेवा तालिम नलिएका स्यस्थ्यकर्मीहरुलाई उक्त तालिमको लागि सिफारिस गर्ने (ठीक / बेठिक)
- b. स्थानीय तहका प्रशानिक निकाय संग समन्वय गरी स्वास्थ्य संस्थामा बिजुली तथा पानि को नियमित आपूर्ति को लागि पहल गर्ने (ठीक / बेठिक)

- c. स्वास्थ्य संस्था मा मातृ मृत्यु भएमा मृत्युको समय मा स्वास्थ्य संस्था इयुटी मा रहेको ठीक कारबाही गर्ने (ठीक / बेठिक)
- d. स्वास्थ्य संस्था मा सबै गर्भवती महिला लाई पुग्ने गरि आइरन चक्की उपलब्ध हुने ब्यबस्था गर्ने (ठीक / बेठिक)
- e. स्थानीय स्वास्थ्य संस्था मा आमा कार्यक्रम निर्देशिका, RH प्रोटोकल, Job Aid उपलब्ध गराउने (ठीक / बेठिक)

****समाप्त****